Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

1

JOI, 1 IANUAR

Nr 15

VARĂ ÎN PLINĂ IARNĂ?
DA, SPUN „CUTEZĂTORII"!

ÎN ACEST NUMĂR, REZULTATELE CONCURSULUI „EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII"

a ACTUALITĂŢI CUTEZĂTORII

1

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«Eu aş vrea să fiu primită în rîndul prietenilor revistei «Cutezătorii». Eu am numai note bune, în general între 8, 9 şi 10. Dar să ştiţi că nu m-am decis unde voi merge mai departe».

ELEONORA NISTOR
Comuna Tuluceşti,
Judeţul Galaţi

Un nou an, un nou număr de revistă, o nouă «Scrisoare a săptămînii». Despre ce am putea discuta astăzi? Ei bine, nu dorim să abordăm un subiect senzaţional, neobişnuit. Pur şi simplu, dorim să vă spunem că, în clipa de faţă, redactorii noştri visează. La ce anume? La rubrici noi, la reportaje inedite, la concursuri atrăgătoare — pe scurt, la noi surprize pentru cititorii revistei «Cutezătorii». Desigur, voi sînteţi foarte mulţi, probabil — un milion. Nu vă cunoaştem pe toţi după nume, dar am dori să ştiţi că sîntem foarte aproape de fiecare.

Oamenii, cînd ajung la o vîrstă înaintată, obişnuiesc să spună: «Nimeni nu este perfect. Ah, să mai fiu odată copil, ştiu ce aş avea de făcut!» Şi urmează amănuntele: ar practica sportul de performanţă, ar studia muzica sau istoria artelor, ar învăţa cutare limbă străină, s-ar pregăti pentru cosmonautică, ar porni pe dificilul dar splendidul drum al inventatorului... Şi, în orice împrejurare, ar dovedi energie, demnitate, nobleţă de caracter. Desigur, omul se poate schimba la orice vîrstă, anii nu pot împiedeca pe nimeni să aspire la perfecţiune, dar e mult mai bine cînd, propunîndu-ţi această performanţă, ştii că ai 14 ani. Cea mai mare parte din paginile biografiei tale sînt încă albe; poţi să le scrii în aşa fel încît să stea cu cinste alături de oricare din acele biografii pe care le citeşti cu admiraţie în enciclopedie. Şcoala, profesorii, părinţii, întreaga noastră societate se străduiesc să-ţi înlesnească realizarea tuturor aspiraţiilor.

Revista «Cutezătorii» nu-şi poate dori altceva decît să se afle, alături de busolă şi de hartă, în gentile îndrăzneţilor.

REDACŢIA

Sus, spre înălţimile imaculate ale munţilor se avîntă tot mai mulţi copii în aceste zile de vacanţă.

DIN MARAMUREŞ ŞI DIN ALBA, DIN BRAŞOV ŞI CARAŞ-SEVERIN, DIN TOATE JUDEŢELE ŢĂRII AU CONTINUAT SĂ SOSEASCĂ ÎN ACESTE ZILE VEŞTI ÎMBUCURĂTOARE — ÎNDEPLINIREA PLANULUI PE ANUL CARE SE ÎNCHEIE ACUM. DE ALTFEL, AŞA CUM RELATEAZĂ TELEGRAMELE DE PRESĂ ŞI CUM AŢI AFLAT CHIAR DIN REVISTA VOASTRĂ, MULTE COLECTIVE DE CONSTRUCTORI SAU OŢELARI, MINERI SAU CHIMIŞTI, AU ÎNCEPUT DEJA SĂ LUCREZE ÎN CONTUL ANULUI 1970. AŞADAR — CUM SPUNE O ZICALĂ ROMÂNEASCĂ — ZIUA BUNĂ SE CUNOAŞTE DE DIMINEAŢĂ!

CALENDAR

Ianuarie 1970

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

31 DECEMBRIE 1969

— AU TRECUT 100 DE ANI DE LA NAŞTEREA LUI HENRI MATISSE (m. 1969) PICTOR FRANCEZ CU PREOCUPĂRI MULTILATERALE, EL A FOST DECORATOR, GRAFICIAN, SCULPTOR, CERAMIST. ÎN TIMPUL VIEŢII, L-A CUNOSCUT PE PICTORUL ROMÂN THEODOR PALADY, DE CARE A FOST LEGAT PRINTR-O STRÎNSĂ PRIETENIE. LA MUZEUL ZAMBACCIAN DIN CAPITALĂ SE AFLĂ DOUĂ TABLOURI APARŢINÎND LUI MATISSE.

4 IANUARIE 1877

— S-A NĂSCUT SEXTIL PUŞCARIU, LINGVIST ŞI FILOLOG (m. 1948). A FOST PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN CLUJ ŞI MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE. ÎNTRE ANII 1906—1940 A CONDUS COLECTIVUL DE ELABORARE A DICŢIONARULUI ACADEMIEI ROMÂNE ŞI A PROIECTAT O VASTĂ LUCRARE DE SINTEZĂ-LIMBA ROMÂNĂ — DIN CARE AU APĂRUT DOUĂ VOLUME (UN VOLUM ÎN ANUL 1940 ŞI CELĂLALT ÎN 1965). SEXTIL PUŞCARIU ESTE AUTORUL UNOR NUMEROASE STUDII, DE MARE VALOARE, PUBLICATE ATÎT ÎN REVISTELE NOASTRE CÎT ŞI ÎN CELE STRĂINE.

10 IANUARIE 1939

— A MURIT HARICLEA DARCLÉE — PE ADEVĂRATUL NUME HARICLEA HARTULARI (n. 1860) CÎNTĂREAŢĂ ROMÂNĂ DE OPERĂ. EA A DEBUTAT CU MARE SUCCES LA PARIS ŞI A CÎNTAT APOI PE SCENELE MARILOR TEATRE ALE LUMII. DARCLÉE A FOST UNA DIN SUSŢINĂTOARELE ÎNFLĂCĂRATE ALE LUI GEORGE STEPHĂNESCU, PENTRU ÎNFIINŢAREA TEATRULUI ROMÂNESC DE OPERĂ.

O VIOARĂ DE BUZUNAR?

DA!

SPUN Cutezătorii

Meşterii constructori de instrumente muzicale de la Reghin sînt cunoscuţi în toată ţara. Ei prefac lemnul de rezonanţă în chitare sau viori cu siluete elegante. Aici, în cunoscuta fabrică din localitate, îşi găsesc împlinire sute de mii de instrumente cu calităţi muzicale deosebite.

Meşteri iscusiţi ca Florea Precup găsesc însă timp, în orele libere, şi pentru realizarea unor instrumente muzicale mai puţin obişnuite: viorile miniaturale.

O astfel de vioară respectă întocmai liniile şi forma celor pe care le găsim de obicei într-o orchestră, dar nu depăşeşte mărimea unui deget, încît se poate purta în buzunar. De altfel, într-o vioară de proporţii normale încap zece, douăzeci sau chiar treizeci astfel de mici instrumente. Şi — lucru principal — ele scot sunete de o rară fineţe şi muzicalitate.

MICROINTERVIUL NOSTRU

RED: «Farfurii zburătoare», acest volum, pentru copii, îl pot citi cu satisfacţie şi oamenii mari?

— O carte scrisă pentru copii nu este niciodată un succes dacă oamenii mari n-o gustă, ne răspunde poetul DUMITRU M. ION.

RED: Aţi trădat poezia?

— Nu. «Farfurii zburătoare» e o carte de poezie în proză.

RED. E prima dată cînd proza, îşi face loc în preocupările dvs.?

— Da, prima dată. De aceea, cînd am terminat «Farfurii zburătoare», am rămas uimit. Mai apoi...

RED. Aţi scris romane.

— Ce pot să răspund? Aştept o nouă carte, care va fi un roman.

RED. Cele două personaje ale cărţii «Farfurii zburătoare», sînt nişte fiinţe adevărate? Dincolo de creaţie, au existat vreodată?

— Niciodată sau mereu. În noi trăiesc totdeauna doi copii prieteni, care în gîndurile noastre pot face tot ceea ce cu timpul a devenit act fabulos. Cred în aventurile lui SIR şi MARIOVE. M-am îndrăgostit de cei doi copii şi vreau să-i duc, într-un nou volum, pe o planetă necunoscută.

E.G.

COPII CU CARE NE MÎNDRIM

Numai zîmbet!

Şi dacă ne gîndim bine, Dorin Jecan şi Gyula Barta de la Şcoala generală nr. 2 din Zalău, nici n-ar putea fi altfel. Doar îi vedeţi aici în dublu rol: de constructori şi încercaţi conducători de carturi.

Într-una din zile, un incendiu violent a izbucnit la sediul C.A.P Arbore, judeţul Suceava. Oamenii au sărit deîndată. Printre ei, în rîndul celor care cărau apă, au intrat şi Dragoş Ruşti, Neculai Ciobîcă, Aurel Constantinescu, Ilie Irimescu, Teodor Cazac, Ştefan Brăescu, elevi la şcoala din sat. Muncind fără răgaz, ceasuri în şir, au ajutat şi ei la stingerea focului.

Bravo băieţi!

Îl vedeţi! Nicolae Raţă, de la Liceul de arte plastice din Timişoara, lucrează cu maximă atenţie. Galeria sa de basoreliefuri se îmbogăţeşte cu cel inspirat de figura marelui sculptor român Brîncuşi.

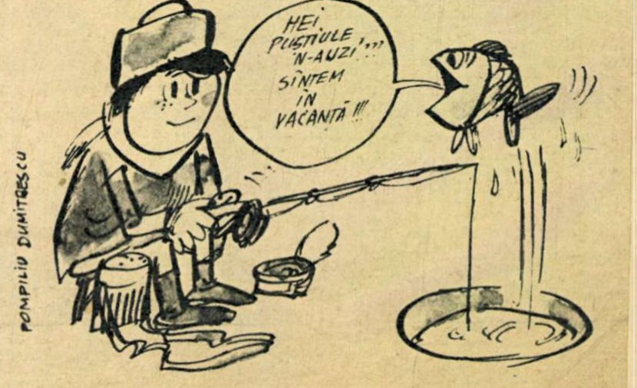
HEI PUŞTIULE, N-AUZI?... SÎNTEM ÎN VACANŢĂ!!!
POMPILIU DUMITRESCU

Feeria de beton și oțel
de la Porțile de Fier,
pe care
numeroși expediționari
au admirat-o la fața locului.

EPILOG
LA EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII

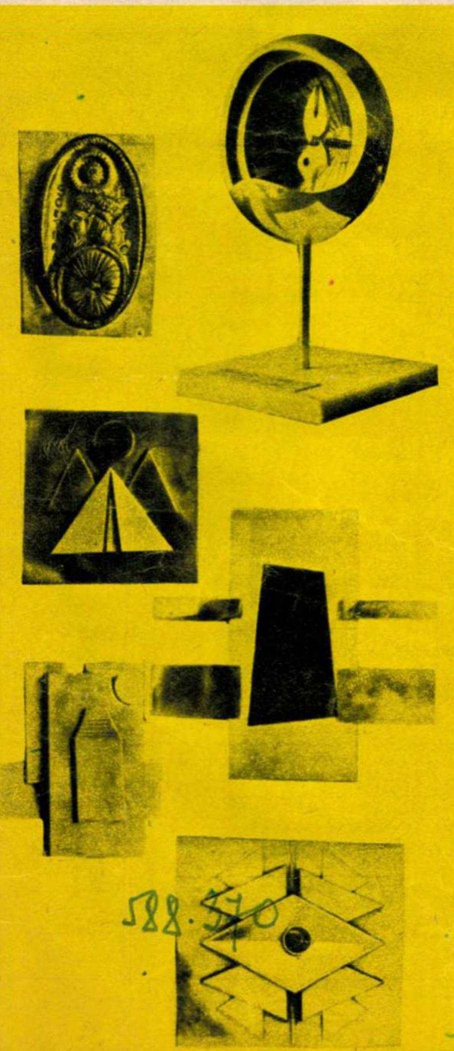

588.570

După cercetarea amănunțită a tuturor jurnalelor și exponatelor, juriul a acordat trofeele, distincțiile și premiile în obiecte, oferite de către revista «Cutezătorii», următoarelor echipaje:

- **MARELE TROFEU BUSOLA DE AUR (transmisibil), PENTRU CEA MAI REUȘITA EXPEDIȚIE, echipajului «VÎNĂTORII LUI DRAGOȘ», de la CASA PIONIERILOR DIN IAȘI,** format din pionierii și elevii Alexandru Szabo (căpitan), Dana Eremenciuc (secund), Florin Pantazică (fotograf), Viorel Adam (istoric), Viorica Baloșescu (sanitar), Mircea Alexandru (geolog), Eugen Cilibiu (folclorist), Teodor Calibaba (naturalist) și Niki Ianoși (bucătar). Comandantul echipajului: **Stelian Chiriac,** profesor de geografie.

TROFEE

- **«SCUTUL DACIC» pentru cercetări deosebite în domeniul istoriei patriei, precum și pentru cele mai interesante culegeri de etnografie și folclor, echipajului «ȘOIMII IANCULUI», Școala generală Măguri-Răcătău, județul Cluj.**
- **«CASETA DE CRISTAL» pentru cele mai valoroase colecții de roci, plante, insecte etc., echipajului «PESCĂRUȘ I.» din Constanta**
- **«SFINXUL CARPAȚILOR» pentru cel mai original și interesant itinerar turistic, echipajului «DANUBIUS '69» din Galați.**
- **«CORTUL DE MĂTASE» pentru cel mai unit echipaj, echipajului «GENȚIANA» din Pitești.**
- **«TERMOSUL DE ARGINT» pentru cea mai bună organizare și deosebită pricepere gospodărească, echipajului «URMAȘII DACILOR» de la Casa pionierilor din Reșița.**

(continuare în pag. 6)

UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REPORTERI

FOARTE PRODIGIOȘI, CORESPONDENȚII NOȘTRI AU ASALTAT REDACȚIA CU SUTE DE SCRISORI SOLICITÎND PRIMIREA ÎN RÎNDURILE CLUBULUI REPORTERILOR SPECIALI AI REVISTEI. DIN FOARTE VOLUMINOASA CORESPONDENȚĂ AM ALES SPRE PUBLICARE SCRISOAREA ELEVULUI VASILE HAȚEGAN DE LA ȘCOALA GENERALĂ PETREȘTI, JUDEȚUL ALBA. EVIDENTELE EI CALITĂȚI ȘI UMORUL EXCLUD COMENTARIUL.

Olguța

CEA MAI GUSTOASĂ COMPETIȚIE

De cîțiva ani se dispută în școala noastră tradiționalul concurs al bucătarilor. La sfîrșitul acestui trimestru, într-una din zilele cînd primii fulgi de zăpadă ne-au vestit apropierea vacanței, cei mai pricepuți bucătari, elevi din clasele a VI-a și a VII-a, s-au întrecut în etalarea măiestriei lor culinare.

Sala unde s-a desfășurat concursul fusese împodobită după gustul caricaturiștilor noștri cu episoade satirice din prepararea felurītor plăcinte.

La un semnal de gong, «echipajele» de gastronomi, alcătuite fiecare din cîte doi băieți și două fete, au început prepararea gustoaselor clătite. Bucătarii șefi—cu bonetele albe, înalte, fără să le lipsească papionul negru ca un fluturaș de catifea, cu șorturile lor imaculate — supravegheau cu un aer profesional respectarea riguroasă a rețetelor.

Tigăile stau gata de luptă! Și...

Totul mergea ca pe bandă rulantă, niciunul dintre echipaje nu se dădea bătut. Ca să mai uităm de clătite am început o discuție despre arta culinară de-a lungul anilor și colegii s-au întrecut în a povesti despre felurile de mîncare ce se serveau la mesele princiare din Evul Mediu, cum mîncau romanii... Dar ți-ai găsit! Gîn-

(continuare în pag. 5)

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

DOI BĂIEȚI DINTR-A ȘAPTEA

de LIDIA NOVAC

În ziua aceea totul a început ca de obicei. Marin a dus de mîncare la găini, apoi, a dat fuga să-l cheme pe Nelu. Era vremea să pornească.

Pe drum, ca și în alte dăți, au început iar disputa despre Dumitrache și Dobrin. Fiecare cu simpatia lui. De la fotbal au ajuns la «Răzbunătorii». Episodului cu «Ora H» îi venise rîndul tocmai cînd sosiseră la școală. Așa că, l-au întrerupt. Au intrat în clasă cu ceilalți elevi. Au început orele.

Ziua își urma firesc programul obișnuit.

Ora de muzică. Nelu a fost scos la tablă. La dictat melodic a luat nota 8. Apoi, a venit recreația cu jocurile și zarva știută. Totul se desfășura obișnuit ca și ieri, ca și alaltăieri. Și totuși, în minutele acestea avea să se întîmple ceva. Ceva neobișnuit, desigur. Altfel, de ce se oprise în fața școlii...

O mașină a miliției ?

Unii nu i-ar fi dat prea mare atenție, dar un ofițer a intrat grăbit pe poarta școlii. S-a dus la cancelarie. N-a stat mult. Cînd a sunat de intrare, numai ce se aude că Nelu și Marin sînt chemați la director. Toți îi știau băieți cuminți. De ce i-or fi chemat?

Dar nu trece mult și întoarcerea băieților dezvăluie...

Misterul

— ...eram acolo, la depozit, la locul nostru de fotbal, povestea Nelu. I-am zărit de prima dată. Mai întîi am crezut că lucrează la despachetarea motoarelor. Ei însă se opriseră la o singură ladă...

— Am bănuit noi că e ceva, completă Marin, arătau cam altfel decît muncitorii pe care îi întîlneam de obicei. Au tot trebăluit în jurul motorului, apoi au plecat...

— Noi, după ei!

Și firul aventurii celor doi băieți se desfășura palpitant pentru adunarea ad-hoc a clasei a VII-a B. Atunci, au aflat colegii celor doi că, într-o zi, motorul cu pricina dispăruse. Îngrijorat, badea Nemeș, de la depozit, a venit la ei, care știau tot...

De aceea venise ofițerul de miliție, să-i ducă la fața locului, să-i recunoască pe făptași.

— Să ajutăm la reconstituire, concluzionează Marin.

Deznodămîntul

Răufăcătorii și-au primit pedeapsa după fapta lor. Iar la școala din Peștișul Mare a sosit în curînd o scrisoare. Iat-o:

I.C.S.H.

MINISTERUL INDUSTRIEI METALURGICE
INTREPRINDEREA DE CONSTRUCȚII SIDERURGICE
HUNEDOARA

Nr. 5400/365

CABINETUL DIRECTORULUI GENERAL

Către,
ȘCOALA GENERALĂ–PESTISUL MARE
TOVARAȘULUI DIRECTOR

Educați în spiritul dragostei și devotamentului față de proprietatea socialistă, elevii clasei a VII-a,Devesel Marin și Pilț Nelu din școala ce cu onoare o conduceți, și-au adus contribuția efectivă la prinderea unor răufăcători care au reușit să fure un motor electric instalat pe un agregat important.

Prin acțiunea lor curajoasă de demascare a infractorilor, elevii Devesel Marin și Pilț Nelu au contribuit la punerea în funcție a agregatului respectiv la termenul prevăzut în planul de stat, motiv pentru care le aducem calde mulțumiri și dorința de a fi în continuare în primele rînduri pentru apărarea proprietății socialiste.

Vă rugăm să transmiteți aceleași mulțumiri familiilor lor cît și profesorilor care zi de zi, cu răbdare și perseverență se ocupă de formarea noii generații.

DIRECTOR GENERAL
Ing. Moldt Gheorghe

Apoi, a avut loc o adunare cu întreaga școală. Acolo, în entuziasmul general al colegilor, cei doi pionieri au primit diplomele «Cutezătorul», din partea Consiliului județean al Organizației pionierilor Hunedoara.

Ce să vă mai spun de bucuria celor doi eroi, de mîndria colegilor, de sentimentul datoriei împlinite a cadrelor didactice.

Un exemplu de cinste și curaj a adus în școala lor o sărbătoare deosebită.

Felicitări cutezătorilor!

NELU PILȚ

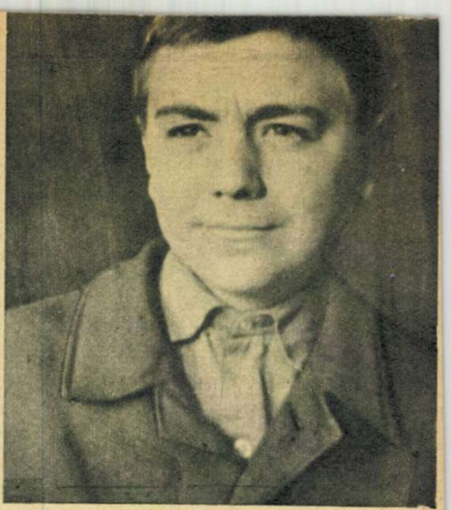

MARIN DEVESEL

JURNAL DE VACANȚA

Pe pionierii și școlarii suceveni i-am vizitat în zilele vacanței de iarnă și m-am bucurat, laolaltă cu ei, de sclipirea zăpezilor proaspete, de chiotele de bucurie intrate în «repertoriul» obișnuit al derdelușurilor.

Gazde de o ospitalitate deosebită, copiii acestui minunat colț de Moldovă mi-au împărtășit din realizările lor, din care am reținut ca un fapt deosebit, pasiunea — intrată de mult în tradiție — de a colecționa, de a îmbogăți și transmite mai departe FRUMOSUL!

În orașul Cîmpulung Moldovenesc, Anul Nou este întîmpinat, pe lîngă tradiționalul «plugușor» și cu urări mai «de efect!» Pieptarele cu bumbi metalici și pălăriile bogat «împănate» se pare că au autoritate asupra urșilor împodobiți cu crengi de brad și... căciuli groase (foto: 1).

Simțul frumosului se dobîndește. La respectabila vîrstă de... 5 ani! Cei trei bravi călușari (foto: 2) sînt destul de încrezători în propriile lor forțe, fapt pentru care «au acordat» reporterilor un «foto-interviu»... fulger!

În balconul Căminului cultural din Sadova ne-a întîmpinat o pionieră (foto: 3). Era o după-amiază a vacanței și aparatul fotografic a imortalizat florile crescute pe iia gazdei cu bucuria întîlnirii unui izvor de munte.

Dincolo de vatra satului, fremătau codrii lui Ștefan...

...Și să mai spună cineva că la Suceava, folclorul nu e la el acasă!

Fotoreportaj de
CORNEL STAN și
D. VINȚILĂ

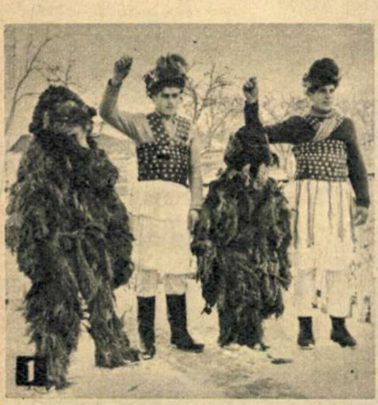
1

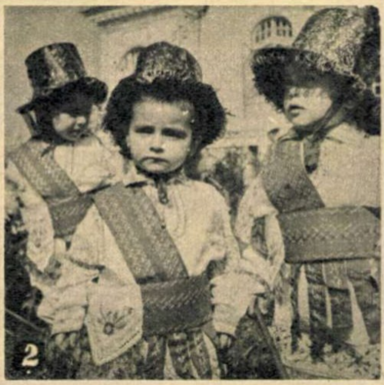
2

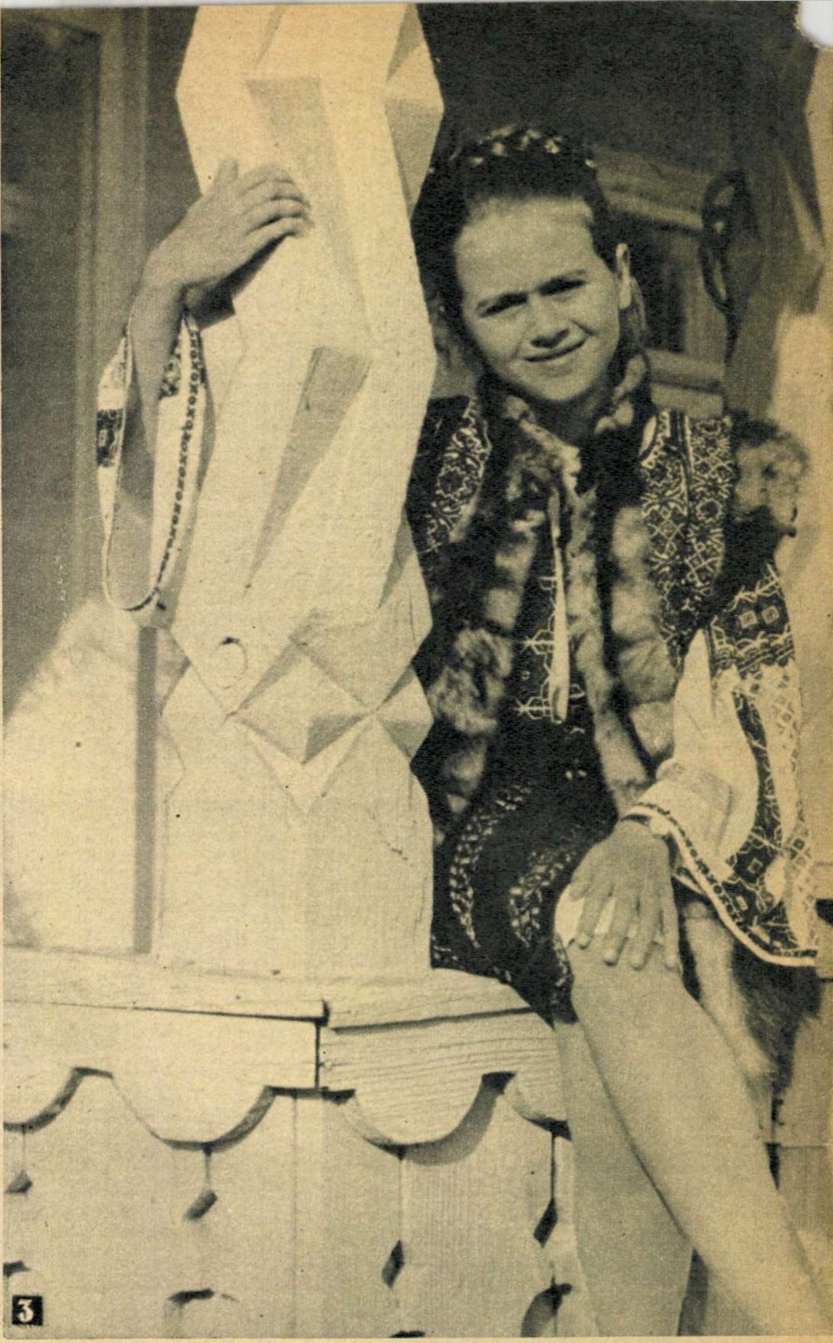
3

NU numai matematică...

● CU MICROFONUL PRINTRE COPII

MIHAI STOIAN

Am stat de curind — citeva zile — intr-un oraș de provincie. Bineințeles, am bătut și eu strada principală, alături de (cam) mulți tineri, printre care destui de virsta voastră.

— Ce faceți în orele libere? I-am intrebat pe un băiat cu șapcă de școlar, avind, probabil, 12—13 ani.

— Păi dacă-s liber, fac ce se intimplă să am ocazia să fac.

— Cum adică!

— Plec la plimbare și, dacă mă intilnesc cu vreun prieten care mă cheamă la el, să joc șah, fiindcă imi place șahul, merg. Sau...

— Dar cind ieși pe ușă, pe poartă, acasă, nu știi incă incotro te vor duce pașii?

— Ba da! V-am spus: pe stradă, aici, la plimbare...

— Cam cit rămii «in mers», dacă nu se ivește nici o altă posibilitate de cheltuire a timpului asta liber?

— Vreo două,trei ore.

— Ai calculat, vreodată, cite ore libere are un om intr-o viață intreagă? Dacă socotim că ziua se imparte in trei de «8» — mă refer la adulți, dar calculul poate fi destul de asemănător și la adolescență — deci un «8» somnul, un «8» timpul liber și un «8» munca (invățătura), cite ore crezi că alcătuiesc cel de-al doilea «8», timpul liber?

— Habar n-am!

— Dacă longevitatea medie a omului este de 75 de ani, inseamnă că el are la dispoziție, intr-o viață intreagă, peste 200 000 de ore libere. Ți se pare mult? Puțin?

— Mult. Așa că nu-i mare nenorocire dacă pierd citeva ore...

— Eu aș spune că, dimpotrivă, fiind vorba de o zestre mare a fiecărui om, adică de o bogăție reală, abia că aceasta n-ar trebui risipită. Dacă-ți place matematica, putem continua seria calculelor...

— Îmi place...

— Perfect. Dacă un om are la dispoziție, zilnic, opt ore libere, si două din ele le cheltuie cu lectura (incepind să citească, in afara cărților de școală, să zicem că de la 9 ani in sus), rezultă că pină la 75 de ani (atenție! de la pensionare abia că poate citi și mult mai mult) el are la dispoziție, numai pentru lectură *aproximativ 50 000 de ore. Mult? Puțin?*

— E greu să-ți dai seama...

— Atunci continuăm calculul... Dacă citești cam 40—60 de pagini pe oră, in cele 50 000 de ore parcurgi 2 000 000 — 3 000 000 de pagini. Este inutil să te mai intreb dacă-i mult sau puțin. Și incă un lucru de reținut: toate calculele acestea n-au doar o valoare strict matematică, dimpotrivă chiar. E vorba aici, de faptul că un om, indiferent de virstă, are datoria să vadă mai departe de... lungul nasului. Zici: «Pierd o oră, ce-i cu asta?» Dar ia calculează in procente, cit la sută din totalul orelor libere, dintr-o viață de om risipești, risipești...

(urmare din pag. 3)

dul și ochii noștri se îndreptau mereu spre concurenți.

Echipajele nu se detașau nicidecum unul de altul și-am început să-i îndemnăm cu cîntece satirice: «Hai mai iute, timpul trece și clătita se răcește!» Concurenții s-au alăturat, însușindu-și ritmul unor cîntece care au fost adaptate ad-hoc.

În sfîrșit, în minutul 50, ultimele clătite au fost umplute cu dulceață, rulate, pudrate și aranjate estetic pe tăvi. Juriul însă n-a putut decide care dintre echipaje a pregătit cele mai delicioase clătite, așa încît s-au decernat premii egale, fapt pentru care am fost cu toții de acord, fiecare dintre noi am primit cîte o clătită cu ocazia acestui gustat și mai ales gustos concurs!

Este de remarcat că recordul obținut de concurenți a întrecut pe cel din anii trecuți. În cincizeci de minute, peste 60 de clătite! Ne pare rău că fotoreporterul s-a gîndit prea mult la clătite și a greșit fotografiile din care vă trimitem totuși una!

Oricum, acest original concurs poate fi considerat un preludiu al pregătirii ospețelor pantagruelice de Anul Nou!

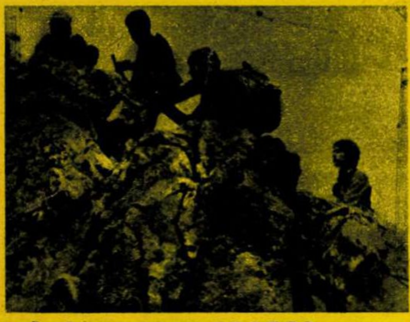
«VÎNATORII LUI DRAGOŞ»

«ŞOIMII IANCULUI»

«PESCĂRUŞ 1»

«GENŢIANA»

«URMAŞII DACILOR»

«DANUBIUS»

JURIUL

Preşedinte: ELENA POPARAD, VICEPREŞEDINTE AL CONSILIULUI NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR. **Vicepreşedinte:** CONF. UNIV. **DAN BRĂILOIU,** DE LA CATEDRA DE EDUCAŢIE FIZICĂ ŞI SPORT A INSTITUTULUI POLITEHNIC DIN BUCUREŞTI. **Membrii:** CONF. UNIV. DR. **GHEORGHE FOCŞA,** DIRECTORUL MUZEULUI SATULUI; **MARCIAN BLEAHU,** DIRECTORUL ADJUNCT ŞTIINŢIFIC AL INSTITUTULUI DE GEOLOGIE; **MARIA LOGIN,** CONSILIER ÎN MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI; **EMILIAN CRISTEA,** ALPINIST, MAESTRU EMERIT AL SPORTULUI; **IULIAN RAŢIU,** ŞEFUL COMISIEI DE PRESĂ A CONSILIULUI NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR; **FLORIAN MORARU,** ŞEFUL COMISIEI SPORT-TURISM A CONSILIULUI NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR; **MIHAI CALCAN,** ADJUNCT AL COMISIEI SPORT-TURISM A CONSILIULUI NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR; **Secretar: CONSTANTIN DIACONU,**REDACTOR LA REVISTA «CUTEZĂTORII».

CALEIDOSCOP

● CEI APROAPE 500 DE EXPEDIŢIONARI AU PARCURS, ÎN TOTALITATE, PE JOS ŞI CU RUCSACUL ÎN SPATE, LA ALTITUDINEA DE PESTE 500 m., APROXIMATIV 10 000 Km. DECI, O PĂTRIME DIN LUNGIMEA ECUATORULUI-..

● DEŞI REGULAMENTUL CONCURSULUI LIMITA LA 3 NUMĂRUL DE ECHIPAJE CU CARE PUTEA PARTICIPA UN JUDEŢ, COMISIA «EXPEDIŢIILOR CUTEZĂTORII» A ADMIS, TOTUŞI, CEREREA CONSILIULUI JUDEŢEAN AL PIONIERILOR PRAHOVA DE A ÎNSCRIE, LA ACEASTĂ PRIMĂ EXPEDIŢIE, 6 ECHIPAJE. TOATE ACESTEA ŞI-AU PARCURS ITINERARIILE STABILITE, 2 DINTRE ELE EVIDENŢIINDU-SE ÎN MOD DEOSEBIT («PARALELA 45°11' » ŞI «PALTINUL»), IAR JUDEŢUL PRAHOVA S-A SITUAT, ASTFEL, PE PRIMUL LOC (NEOFICIAL) DIN ACEST PUNCT DE VEDERE.

● **DUMITRU IONAŞ** — CĂPITANUL ECHIPAJULUI «COCONII» — DISTINS CU MENŢIUNE **«PENTRU CEL MAI CURAJOS BĂIAT»**.ÎNTR-UNA DIN ZILE, ÎN TIMP CE URCAU O PANTĂ ABRUPTĂ, UNUL DINTRE COLEGI, AFLAT ÎN FRUNTE, A ALUNECAT ŞI, TRAS DE GREUTATEA RUCSACULUI, A ÎNCEPUT SĂ SE ROSTOGOLEASCĂ VERTIGINOS LA VALE, FIIND ÎN MARE PERICOL. AFLÎNDU-SE MAI JOS, IONAŞ I-A SĂRIT ÎN CALE ŞI, AGĂŢÎNDU-SE DE O TUFĂ, L-A PRINS ŞI L-A OPRIT LA TIMP.

● ILDICO KUSY, **MEMBRĂ A ECHIPAJULUI «URMAŞII DACILOR», DISTINSĂ CU MENŢIUNEA** «PENTRU CEL MAI BUN BUCĂTAR». **TOŢI COLEGII EI DE DRUMEŢIE AU FOST ÎNCÎNTAŢI DE MENIURILE PE CARE EA REUŞEA** SĂ **LE PREGĂTEASCĂ DINTR-UN** STOC DE **ALIMENTE UNEORI RESTRÎNS, PRINTRE CARE BRÎNZA, SMÎNTÎNA, FRAGII ŞI SMEURA ERAU**... LA BAZĂ.

Duşul cu apă caldă a fost înlocuit cu izvorul rece de munte.

EPILOG LA EXPEDIŢIILE CUTEZĂTORII

În vara aceasta — timp de 75 de zile — am asistat la evoluţia în spaţiu a celor aproape 500 de expediţionari, i-am urmărit îndeaproape, participînd cu inima şi gîndul la toate bucuriile şi peripeţiile pe care ei le-au trăit de-a lungul itinerariilor montane. Apoi, la Palatul pionierilor din Bucureşti, în expoziţia concursului, le-am văzut chipurile în fotografiile din oglinzile echipajelor, ne-am delectat citind cele peste 2000 de pagini ale jurnalelor, le-am admirat nenumăratele «comori» descoperite şi adunate de ei. Şi-acum, după mai bine de o jumătate de an, iată-ne ajunşi la actul final, în măsură să anunţăm mult aşteptatele rezultate ale primei ediţii a acestui interesant şi complex concurs de turism şi cercetare ştiinţifică, organizat din iniţiativa revistei noastre, împreună cu Consiliul Naţional al Organizaţiei pionierilor şi cu sprijinul Ministerului Învăţămîntului.

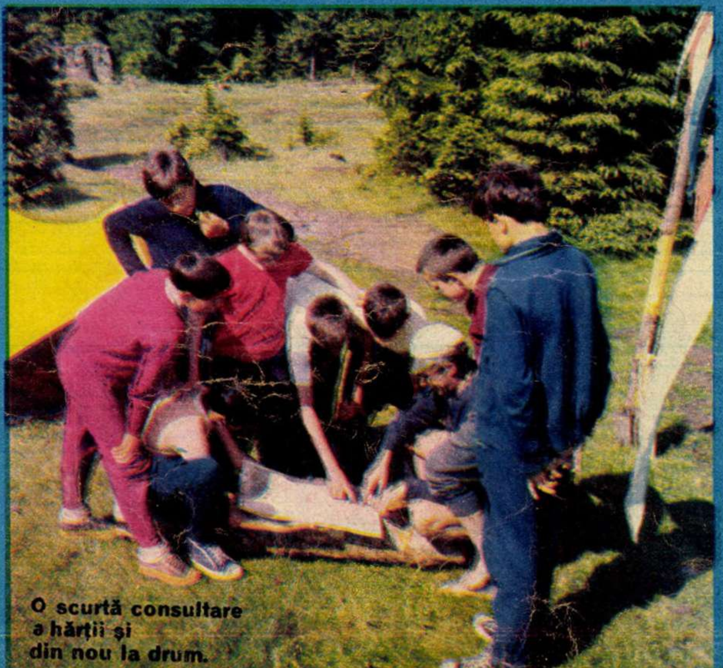
O scurtă consultare a hărţii şi din nou la drum.

(urmare din pag. 3)

Alte distincţii şi premii în obiecte acordate acestor echipaje:

● Echipajului **«VÎNĂTORII LUI DRAGOŞ»**, cîştigător al **«Busolei de aur»:medalia de aur şi diploma «Expediţiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului şi comandantului; **un aparat de filmat cu două role de film color, un stilou Mont-Blanc şi o agendă** comandantului; **cîte un stilou Hero şi cîte o busolă-brăţară** fiecărui membru al echipajului.

● Echipajului **« ŞOIMII IANCULUI»**, cîştigător al **«Scutului dacic»: medalia de argint şi diploma «Expediţiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului şi comandantului; **un aparat de filmat cu două role de film color; o trusă (stilou-pix) şi o agendă** comandantului; **cîte un termos** fiecărui membru al echipajului.

● Echipajului **«PESCĂRUŞ I.»**, cîştigător al **«Casetei de cristal»: medalia de argint şi diploma «Expediţiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului şi comandantului: **un microscop şcolar; o trusă (stilou-pix) şi o agendă** comandantului; **cîte un şah magnetic** fiecărui membru al echipajului.

● Echipajului **«DANUBIUS»**, cîştigător al **«Sfinxului Carpaţilor»: me-**

dalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii» fiecărui membru al echipajului și comandantului; **12 rucsacuri; o trusă (stilou-pix) și o agendă** comandantului; **cîte o busolă-brățară** fiecărui membru al echipajului.

- Echipajului **«GENȚIANA»**, cîștigător al **«Cortului de mătase»: medalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului și comandantului; **două corturi de două persoane; o trusă (stilou-pix) și o agendă comandantului; cîte un pix și o agendă** fiecărui membru al echipajului.
- Echipajului **«URMAȘII DACILOR»**, cîștigător al **«Termosului de argint»: medalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii»** fiecărui membru al echipajului și comandantului; **un aparat de filmat cu două role de film color; o trusă (stilou + pix) și o agendă** comandantului; **cîte un pix și cîte o agendă** fiecărui membru al echipajului;

TUTUROR MEMBRILOR ACESTOR ECHIPAJE, PRECUM ȘI COMANDANȚILOR, LI SE OFERĂ CÎTE UN LOC ÎN TABĂRA SPECIALĂ A «EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII» CARE VA FI ORGANIZATĂ DE Consiliul Național al Organizației Pionierilor în anul 1970.

FANIONUL DE ONOARE

Deoarece unele dintre echipajele mai sus amintite s-au remarcat în mod deosebit și-n alte domenii decît acelea pentru care au primit trofeele și, totodată, și alte echipaje au obținut rezultate dintre cele mai bune în cadrul expedițiilor, juriul a găsit de cuviință să instituie, pe lîngă fiecare trofeu, FANIONUL DE ONOARE clasele I, a II-a și a III-a. Fanionul de onoare clasa I se acordă echipajelor care au cîștigat trofeele, iar cele de clasa a II-a și a III-a după cum urmează:

- Echipajului **«Bucur '69»**, municipiul București, **fanionul de onoare «Scutul dacic» clasa a II-a;** echipajului **«Badea Cîrțan»**, județul Brașov, **fanionul de onoare «Scutul dacic» clasa a III-a.**
- Echipajelor **«Paltinul»** și **«Paralela 45°»**, ambele de la Școala generală nr. 2 din Plaiul-Cîmpinii, județul Prahova, **fanionul de onoare «Caseta de cristal» clasa a II-a;** echipajului **«Borcea»** din Fetești — județul Ialomița, **fanionul de onoare «Caseta de cristal» clasa a III-a.**
- Echipajului **«Șoimii Făgărașului»**, Școala generală nr. 4 din Curtea de Argeș, **fanionul de onoare «Sfinxul Carpaților» clasa a II-a**; echipajelor **«Hăghimașul Mare»** din Bălan, județul Harghita și **«Șoimii Iancului»**, Școala generală Măguri-Răcătău, județul Cluj, **fanionul de onoare «Sfinxul Carpaților» clasa a III-a.**
- Echipajelor **«Paralele 45 11»** și **«Paltinul»**, ambele de la Școala generală nr. 2 din Plaiul-Cîmpinii, județul Prahova, **fanionul de onoare «Termosul de argint» clasa a II-a;** echipajului **«Pescăruș I»** din Constanța, fanionul de onoare **«Termosul de argint» clasa a III-a.** (După cum se vede, juriul n-a acordat fanionul clasele a II-a și a III-a în cadrul a două trofee: «Busola de aur» și «Cortul de mătase.)

Tuturor acestor echipaje li se vor mai acorda următoarele distincții și premii în obiecte: medalia de argint și diploma «Expedițiile Cutezătorii» fiecărui echipaj; o trusă (stilou + pix) și o agendă fiecărui comandant; cîte un pix și o agendă fiecărui membru al echipajului.

MENȚIUNI COLECTIVE

Constînd în medalia de bronz și diploma «Expedițiile Cutezătorii»

- pentru tenacitate și perseverență în parcurgerea itinerariului în condiții climaterice nefavorabile — echipajelor **«Alpiniștii îndrăzneți»** de la școala generală nr. 1, Rîmnicu-Vîlcea și **«Pintea Viteazul»** de la Școala generală nr. 1 din Baia-Mare;
- pentru acuratețea și modul de prezentare a materialelor — echipajului **«Bucur '69»**, municipiul București;
- pentru cel mai reușit film (color) realizat pe itinerar — echipajului **«Bucur '69»**, municipiul București;
- pentru cele mai valoroase imprimări de folclor — echipajelor **«Bucur '69»**, municipiul București, și **«Îndrăzneții»** de la Școala generală nr. 1, Turda;
- pentru cercetări arheologice și geologice deosebite — echipajului **«Urmașii dacilor»** de la Casa pionierilor din Reșița;
- pentru modul în care a fost studiată dezvoltarea economică actuală a zonei străbătute — echipajului **«Șoimii Făgărașului»** de la Școala generală nr. 4 din Curtea de Argeș;
- pentru o valoroasă colecție de opal — echipajului **«Harghita»** din Harghita;
- pentru o interesantă colecție de mușchi și licheni — echipajului **«Baltagul»** de la Școala generală nr. 1 din Baia, județul Suceava;
- pentru un valoros insectar — echipajului **«Zorile»** de la Liceul din Sărmaș, județul Mureș;
- pentru amenajarea de la intrarea Peșterii Haiducilor și marcarea a două noi trasee turistice — echipajului **«Hăghimașul Mare»** de la Școala generală din Bălan, județul Harghita;
- pentru descoperirea unei noi galerii de peșteră — echipajului **«Virgil Iovănaș»** din Arad;
- pentru descoperirea unei noi peșteri — echipajului **«Tulnic»** din Arad;
- pentru interesante studii speologice în Peștera Nemira — echipajului **«Nemira»** de la Casa pionierilor din Covasna;
- pentru cea mai frumoasă fotografie — echipajului **«Pescăruș I»** din Constanța;
- pentru cele mai frumoase și originale embleme — echipajelor **«Bucur '69»**, municipiul București, **«Pescăruș I»** din Constanța, **«Păstrăvii»** din Timișoara, **«Vînătorii lui Dragoș»** de la Casa pionierilor din Iași și **«Tulnic»**, din Arad;
- pentru cele mai frumoase și originale jurnale — echipajelor **«Paralela 45°11'»** și **«Paltinul»**, ambele de la Școala generală nr. 2, Plaiul-Cîmpinii, județul Prahova, **«Șoimii Iancului»** de la Școala generală din Măguri-Răcătău, județul Cluj și **«Donaris»**, din Tulcea.

MENȚIUNI INDIVIDUALE

Constînd din medalia de bronz și diplome «Expedițiile Cutezătorii»:

- pentru **«cel mai bun bucătar»** — pionierei **Ildico Kusy**, membră a echipajului **«Urmașii dacilor»** de la Casa pionierilor din Reșița;
- pentru **«cel mai curajos băiat»**, pionierului **Dumitru Ionaș**, căpitanul echipajului **«Coconii»** de la Școala generală din Tirșolț, județul Satu-Mare.

PREMII SPECIALE

Ministerul Învățămîntului a oferit un premiu special, constînd din cîte UN CEAS DE MÎNĂ, tuturor membrilor echipajului «GENȚIANA», de la Școala generală nr. 1 din Pitești, format numai din fete și care a dat dovadă de perseverență și curaj de-a lungul întregului itinerar.

- **Consiliul Național al Organizației Pionierilor a oferit tuturor echipajelor evidențiate, precum și celor doi pionieri distinși cu mențiuni individuale, cîte un aparat de fotografiat.**

De reținut:

Distincțiile și premiile care nu sînt individuale rămîn în dotarea exclusivă a echipajelor, de-a lungul viitoarelor ediții, chiar dacă membrii acestora nu vor mai face parte din ele în anii următori.

Înmînarea trofeelor, premiilor și celorlalte distincții va avea loc în cursul lunii ianuarie.

1

2

3

4

SALA COMORILOR

După cum v-am mai anunțat, cu două luni în urmă a fost deschisă la Palatul pionierilor din București expoziția «Expedițiilor Cutezătorii». Sînt expuse aici oglinzile și jurnalele tuturor echipajelor participante, precum și cîteva mii de exponate. descoperite și culese de expediționari de-a lungul itinerariilor: obiecte arheologice și de etnografie, texte și benzi de magnetofon cu înregistrări de folclor, fotografii care redau diverse aspecte de la fața locului, roci, minerale, plante, insecte, etc. etc. Vă prezentăm mai jos cîteva dintre aceste «comori».

1. Vase de lut din zona Ceahlăului. culese de echipajul «Vînătorii lui Dragoș» din județul Iași.

2. Vechi obiecte de uz casnic culese de echipajele «Bucur '69» din București (din zona Ceahlăului) și «Badea Cîrțan», județul Brașov (din zona Făgărașului).

3. Vechi obiecte de uz casnic, din comuna Măguri-Răcătău, județul Cluj, culese de echipajul «Șoimii Iancului», județul Cluj.

4. Roci și fosile culese de membrii echipajului «Cocorul», județul Ilfov.

GÎNDURI DESPRE
„EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII“

Conf. univ. dr. GHEORGHE FOCȘA, directorul Muzeului satului

«Foarte interesantă această expoziție
deschisă la Palatul pionierilor
din București.
Multe exponate au valoarea documentelor
istorice
și estetice autentice,
multe dintre ele
ridicîndu-se la
nivelul unor adevărate piese muzeale».

EMILIAN CRISTEA, alpinist, maestru emerit al sportului

«Dragi expediționari, ați trecut cu bine
un sever examen care v-a obligat
să vă adaptați mediului
aspru al muntelui, înfruntîndu-i
capriciile,
cercetînd și adunînd de-a lungul
itinerariilor materiale valoroase.
Un cuvînt de laudă atît organizatorilor
concursului, cît și
comandanților care v-au însoțit pe trasee».

„MARATONUL ARCTIC”

de MIHAI GHEORGHE ANDRIEȘ

E aproape de miezul nopții. Aplecat asupra unui hărți a Arcticei un tînăr cu ochii mari, umbriți, trasează cu un creion albastru un itinerar neobișnuit, ce leagă țărmurile răsăritene ale peninsulei Alaska de arhipelagul Spitzbergen. E un itinerar pe care nu l-a urmat pînă acum nici o expediție din cîte s-au organizat în spațiile boreale. Acest itinerar mai are o trăsătură cu totul neobișnuită: străbate Polul Nord. Un drum de circa 5 000 kilometri pe care tînărul Wally Herbert, glaciolog și meteorolog de profesie, își propune să-l traverseze pe jos împreună cu alți trei tineri oameni de știință cuceriti de proiectul său cutezător Roy Korner, profesor asistent la catedra de glaciologie și meteorologie a Universității din Ohio, geofizicianul Allan Gill și Dr Kenneth Hedges care și-a asumat sarcina de medic al expeditiei.

Ei și-au propus să parcurgă **pe jos** acest drum, în circa 16 luni, echipamentul și utilajul științific necesar — circa 3,5 tone — urmînd a fi transportate de 4 sănii-bărci, trase de 40 de cîini

Acest proiect temerar, fără egal în istoria expedițiilor arctice, își află un larg ecou atît în lumea științifică cît și în rîndurile tuturor sportivilor. Cei patru oameni nu intenționează ca în această competiție să învingă vreun record și nici să marcheze o prioritate. Obiectivele expediției țintesc mult mai departe. Ei își propun să facă pe acest itinerar inedit cercetări glaciologice și meteorologice, să studieze fauna polară și să verifice rezistența fiziologică a omului în condițiile asprei clime polare și ale unor îndelungate eforturi fizice.

Una din cele mai prestigioase instituții științifice ale Angliei — Societatea de geografie din Londra — va lua sub egidă expediția condusă de tînărul glaciolog, Wally Herbert.

ÎNFRUNTAREA URIAȘILOR

21 februarie 1968. «Marea aventură» a început. Cîinii eschimoși aleargă voioși pe banchiza de gheață. Țărmul continental rămîne în urmă. Expeditia înaintează spre est de-a lungul unor nesfîrșite creste de gheață ce alcătuiesc o barieră masivă, ostilă. După cîteva zile — folosind indicațiile transmise prin radio de pilotul unui avion al centrului de cercetări arctice — cei patru temerari izbutesc să descopere o «trecătoare» și cele patru sănii pornesc mai departe. A doua zi se opresc alarmați de un vuiet surd ce pare că vine foarte de departe. Gheața vibrează. Ei cunosc prea bine aceste semne. Undeva în apropiere, banchiza s-a dizlocat. Sub privirile lor îngrijorate, la cîțiva zeci de metri, o crăpătură îngustă s-a format în banchiză. Gheața scrîșnește. Alte crăpături transversale izolează blocul de gheață pe care se află săniile expediției. Șuvițe de apă apar în jurul micii insule de gheață ce s-a izolat de banchiză. Plutesc pe o navă ciudată de gheață lungă de 50 de metri și lată de 20 metri. Cîinii sînt agitați și-și mușcă furioși hamurile. Gill și Hedges încearcă să-i liniștească. Se îndreaptă spre sănii. În acest moment, insula de gheață se dizlocă la rîndul ei. Gill și Hedges rămîn izolați. Un brîu de apă, ce se lățește văzînd cu ochii, îi desparte de ceilalți membri ai expediției.

Bate un vînt aspru șfichiuitor.

Gerul s-a întețit; mercurul termometrului s-a zgribulit la —35°. Cîinii stau cu urechile ciulite și scîncesc înfricoșător. Orele se scurg greu. A doua zi însă «navele» de gheață pe care se aflau cele două echipe, se unesc și apoi — norocul le surîde iar! — ating curînd gheața fermă a banchizei. Strîng corturile și pornesc, în goana cîinilor, spre nord.

SALTUL ÎN GOL

Octombrie 1968. Exploratorii caută un loc mai adăpostit pentru a-și instala tabăra de iarnă. Curînd, va începe noaptea polară.

Viscolul spulberă zăpezile. Săniile înaintează în șir indian prin vifornită. În față se află geofizicianul Allan Gill care e cercetașul întregii coloane. Deodată el dispare parcă mistuit în noapte. Cîinii urlă înspăimîntați și se cramponează cuprinși de spaimă, pe marginea unei crevase înguste în care Gill s-a prăbușit în gol. Herbert coboară legat cu funii pînă în fundul prăpastiei de gheață. Îl găsește pe Gill grav rănit și pus în imposibilitatea de a se mișca. Kenneth Hedges, medicul expediției, cere prin radio să fie trimis deîndată un avion sanitar. Datorită furtunii ce a durat multe zile în șir, acesta n-a putut însă zbura în această regiune. Dealtfel, terenul era atît de accidentat, încît aterizarea avionului, practic, era aproape imposibilă în aceste condiții. Cu piciorul imobilizat, Gill va întovărăși totuși expediția pînă la țelul ei final dînd dovadă de o cutezanță și un spirit de luptă puțin obișnuit.

OAZA ARCTICĂ

Ziua polară a descrescut mult. Crepusculul își estompează la rîndul său lumina palidă. Peste cîteva zile se va înstăpîni lunga noapte arctică. Exploratorii își

1. Wally Herbert
2. Allan Gill
3. Kenneth Hedges
4. Roy Körner

c ultimele pregătiri pentru ier- at. Tabăra este instalată. Cor- rile portocalii aduc o notă ve- lă, optimistă în peisajul alb, onoton. În adăposturi e cald primusurile nu se mai sting - iar vîntul tăios nu poate pă- unde. Membrii expediției au ăgazul de a-și pune în ordine otele întocmite pînă acum și nai ales de a face o serie de ob- ervații geofizice și meteorolo- ice. Zilnic, Wally Herbert trans- nite prin radio, posturilor de pe ontinent, observațiile sale me- eorologice privind temperatu- ile inregistrate la diferite ore ale ilei, direcția vînturilor dominan- e, structura ghețurilor și direc- iile în care se produce deriva.

Pe la miezul lunii februarie 969, deși bezna polară n-a în- eput încă a se risipi, tabăra este idicată și cele patru sănii își iau drumul spre nord.

UNDE SE ÎNTÎLNESC TOATE MERIDIANELE PĂMÎNTULUI

În dimineața zilei de 5 aprilie, xploratorii au ajuns în acel unct al planetei unde se adu- ă ca într-un fascicol toate eridianele invizibile ale Pămîn- ului. Era ora 7. Ei au atins, venind e jos, peste ghețurile arctice, cel loc mult rîvnit, unde cu șase ecenii mai înainte, Robert Pe- ry împlînta steagul pentru a arca cucerirea Polului Nord e către oamenii secolului XX.

Cei patru și-au sărbătorit vic- oria cu un ceai fierbinte, îndoit cu rom, carne friptă, ciocolată și dulceață de caise.

4800 KILOMETRI PE GHEȚURILE POLARE

Către sfîrșitul lunii mai a anului 1969 expediția izbutește să ajungă în apropierea paralelei 80°, la nord-est de Spitzbergen. Au trecut mai bine de 66 săptămîni de cînd cei patru au început acest extraordinar marș peste ghețurile boreale.

Un mesaj radio îi anunță că un spărgător de gheață **Endurance** navighează în regiunea arhipelagului Spitzbergen și, dat fiind că ghețurile amenință să se dizloce li se propune să fie transportați cu helicopterele la bordul navei. Dar ei refuză. Vor să atingă pămîntul pe jos.

Wally Herbert ține permanent legătura prin radio cu nava **Endurance,** care se află la numai 100 de kilometri de baza expediției. Pericolul ca membrii expediției să rămînă izolați pe un sloi crește ceas de ceas. Dialogul radiofonic continuă: la fiecare 60 de minute Herbert transmite «buletinul de știri». Apoi, emisiunea încetează. Radiotelegrafistul de pe **Endurance** nu mai primește nici un răspuns la apelul său insistent. Orele trec: nici o știre despre Herbert și tovarășii săi. Se dă alarmă. De pe puntea spărgătorului de gheață decolează două helicoptere care se îndreaptă spre tabăra expediției.

După cîteva ore de căutări, micile aeronave aterizează în preajma corturilor portocalii ale exploratorilor care-i întîmpină, bucuroși. Aparatul de radiorecepție se defectase: legătura cu **Endurance** nu se mai putea menține. De altfel, proviziile erau pe sfîrșite iar membrii expediției istoviți. Temerarii exploratori — care refuzaseră de cîteva ori pînă atunci asistența echipajului navei **Endurance** — acceptă să se îmbarce la bordul vasului.

Curînd — la 18 iunie 1969 — ei se află pe puntea navei **Endurance.** Străbătuseră 4800 kilometri pe ghețurile boreale, realizînd, primii în istoria Arctică, o călătorie numai **cu sănii trase de cîini și pe jos** din America în Europa, trecînd peste Polul Nord. O expediție fără egal, care a marcat nu numai un record sportiv deosebit, ci a adus științei un complex de date valoroase în domeniul oceanografiei, meteorologiei și glaciologiei — fruct al cercetărilor temeinice, desfășurate de cei patru exploratori în cursul celor 476 de zile ale uimitoarei lor călătorii în ținuturile celor mai înalte latitudini boreale.

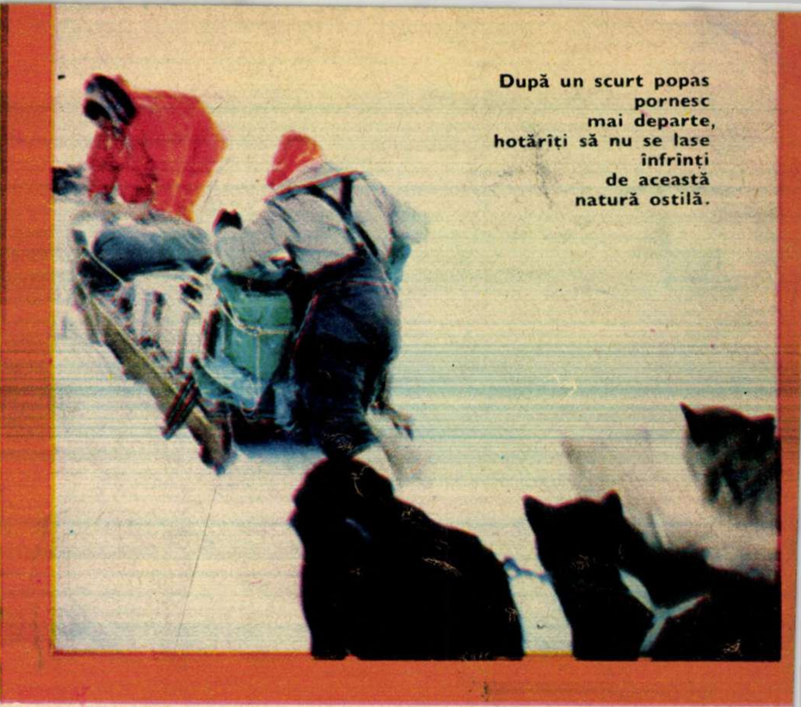

După un scurt popas pornesc mai departe, hotărîți să nu se lase înfrînți de această natură ostilă.

Înaintăm cu respirația tăiată de viscol.

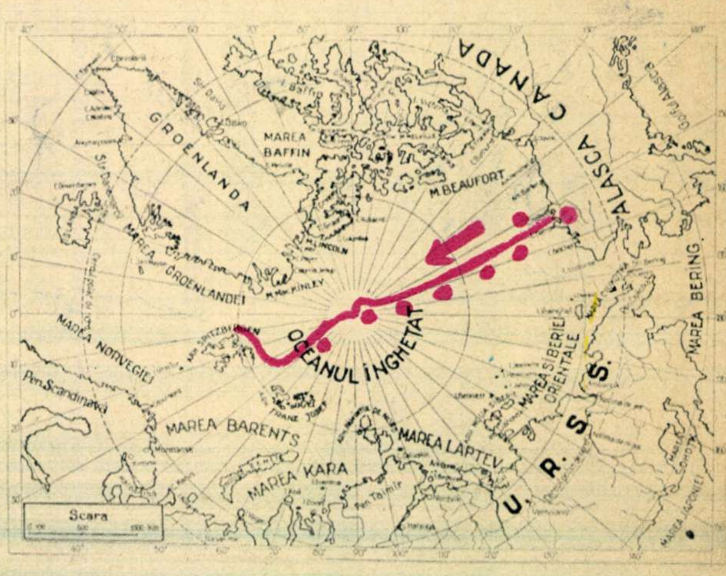

Cristale mari de ghiață transformau banchiza într-un imens arici.

CURSUL

de HORIA ARAMĂ

Generațiile anterioare, în naivitatea lor, își iroseau numeroase clipe ale vieții cu ocupații de nimic. Distracțiile măcinau timpul lor, îl nimiceau. Bîntuiau flagele sociale precum cinematograful, muzica, teatrul,televiziunea. Mulțimi inculte frecventau circul și chiar copii de cele mai fragede vîrste puteau fi întîlniți pe băncile așezate în cerc, sub cupolele adesea nesigure, urmărind într-o tensiune cu totul nesănătoasă evoluțiile trapeziștilor, cînd nu se înfiorau privind cîteva animale sălbatice închise între gratii și silite să sară prin flăcări.

Desigur, secolul supraștiințific nu uită că înaintașii noștri au descoperit logica și matematica, nici că ei au pus bazele civilizației contemporane. Și totuși, ne recunoaștem atît de puțin în ei...

Cea mai stranie manifestare a lor era, fără îndoială, rîsul. Este greu să ne imaginăm astăzi ce loc central ocupa această formă de expresie a bucuriei în viața patriarhală de acum cîteva milenii. Oamenii căutau rîsul pe toate căile. Rîdeau în chip de salut, rîdeau ca să-și exprime optimismul, se înghesuiau la casele de bilete ale cinematografelor care prezentau comedii. Cei serioși erau socotiți posaci. Un om de lume trebuia să fie spiritual. Se ierta mai curînd o răutate ce provoca rîsul decît un cuvînt bun și sobru. Copiii îi venerau pe clovni și pierdeau ore bune de studiu urmărind strîmbăturile maimuțelor în grădina zoologică. Cunoscuții glumeau între ei. Amicii își făceau farse! Este inimaginabil de cîtă ușurătate se dădea dovadă în astfel de împrejurări. Un cunoscut scriitor al timpului își datora o bună parte a celebrității faimei ce i-o aduceau farsele pe care le punea la cale și în care contemporanii îi recunoșteau un adevărat geniu. Nu numai că o glumă, o păcăleală părea oricînd binevenită, dar acest gen de amuzament avea chiar și o sărbătoare a sa în calendar, prăznuită la 1 aprilie!

Este drept, încă de pe atunci au fost întreprinse încercări de a studia rădăcinile fenomenului. Filozofi și psihologi au cercetat rîsul și natura sa, evident nu pentru a-l desființa o dată mai mult, cum faceam noi, ci din curiozitate științifică. Totuși, aceste studii au format baza stării noastre de spirit. Această stare, dacă ar fi ceva mai multă liniște în sală, aș încerca s-o definesc în cîteva cuvinte: o stare de echilibru interior bazat pe cunoașterea ultimelor adevăruri, o sobrietate străină ușurătății, ostilă rîsului, acest vestigiu barbar al epocii în care lumea nu învățase prețul timpului, al vieții, al lucrurilor — vă rog, puțină atenție — rîsul, rușinea veacurilor; rîsul pentru care n-am știut să roșim — dar, domnii mei, nu înțeleg, cum este posibil ca în timp ce vă vorbesc, în timp ce un robot — profesor de talia mea vi se adresează de la autoritatea acestei catedre, dumneavoastră... dumneavoastră... de indignare nu-mi mai găsesc cuvintele... — dumneavoastră să vă tăvăliți de rîs?!?

Desen: GHEORGHE ANGHEL

REGĂSIRE

de ELENA GHIRVU CĂLIN

N-ar fi avut nici o importanță dacă pierdeai avionul. Absolut niciuna. Peste patru ore ar fi plecat altul, ai fi putut să-l iei pe acela, numai să nu renunți. Decolare lină, imperceptibilă. Ți-ar fi plăcut enorm să zbori. Ai privirea ușor alungită. Te sîcîie ceva, te mînie rău de tot. Ceață, nori, altitudine. Viteza e mare, parcă plutești pe loc. Ai fi vrut să lași în urmă tot ceea ce te necăjește acum și te face să ai un chip ca de înmormîntare.

Întorci foile albumului, visezi cu un zîmbet uitat în colțul buzelor. Ești prea mică să-ți pară rău și prea mică să poți hotărî singură o călătorie lungă. Explozie de alb și negru. Tu lîngă Mădălina arsă de soare, apoi mama, tata și o mie și una de mătuși. Te-ai săturat de ele, le găsești banale ca morcovii. Toată ziua nu știu altceva decît: «Oana, vino încoace, ajută-mă să fac un ghem». «Oana, du-te sus, cere-i Luizei croșeta». «Mă dor reumatismele fetițo, astîmpără-te!». Sau: «Du-te lîngă bunica, n-o lăsa singură!».

Mădălina, sora ta mai mare, a fost cu totul altceva. Dar, la urma urmei, o călătorie ar reuși să te scoată din amorțeală. Întîi ai vedea Nordul, Marea Baltică, nopțile albe, mirajul. Ar fi cu adevărat fantastic. Dorința evadării e atît de mare încît tremuri. Numai fuga din casa asta ți-ar putea răpi amărăciunea și poate zîmbetul tău nou, mic și trist uitat pe buze.

Răsfoiești albumul, numai că asta nu-ți poate reda pe Mădălina cu tot ce-a fost între voi. «Prietenia noastră s-a dus», spui dorind să te audă cineva. Nici odaia care a fost a ei nu mai păstrează nimic din vocea, din rîsul ei. Lucrurile spînzură pe scaune inutile și cuvintele din jur devin la fel de inutile. Te crezi foarte singură și mai ales părăsită. Ființa, pe care ai iubit-o cel mai mult, te-a părăsit. La început n-ai crezut că lucrurile se vor desfășura, excluzîndu-te. Pur și simplu nu ți-a trecut prin minte cum ar fi putut să plece Mădălina fără să-ți spună un cuvînt. Nici un cuvînt, o adevărată trădare! Cu cine o să rîzi tu, în mijlocul patului, noaptea, de prostiile lui Mikey-Mouse, băiețelul de sus, care n-o să crească niciodată de-ajuns încît s-asculte două vorbe serioase. Cine o să-ți mai împletească părul cu o sută de codițe aiurite? Va trebui să asculți la nesfîrșit jelaniile lui tanti Mica. Oh! Reumatismele ei sînt grozave! Ce goală pare toată casa fără Mădălina! Să renunțe ea la tine pentru el! Auzi?!... Ei bine, ai așteptat cu totul, dar cu totul altceva. Lași capul în palme. Gîndurile-ți bat încet în tîmple. Tare ai vrea să te răzbuni pe Mădălina. S-audă, de pildă, că te-ai omorît sau că ești foarte grav bolnavă! Îți vine o idee. Cînd te vor chema la masă vei anunța cu un glas pierdut:

— Mi-e foarte rău, nu știu, cred c-am să mor! Se vor înspăimînta. Ea se va întoarce la tine. Sigur, dorești din toată inima să se întoarcă, să știe cît de mult o iubești și...

Auzi ușile trîntindu-se, voci, multe voci. Tresari închizînd albumul. Emoția te șugrumă. Ești gata să țipi. Alergi în baie, te speli pe față. Oglinda radiază de o bucurie năstrușnică. Intri ca un uragan în sufragerie. Ea și el stau pe fotolii. Sînt înconjurați de toată familia. Discută și sînt veseli, parcă nu s-ar fi întîmplat nimic. Îi privești înmărmurită.

— Vreau să plec, strigi din toate puterile, vreau să fug din casa asta.

Nu vezi decît obrazul Mădălinei, ușor nedumerit. În clipa asta vrei să te înghită pămîntul, pentru că nu poți înțelege nimic.

— Să pleci Oana? De ce? Nu știi ce dor mi-a fost de tine!... El s-apropie, îți întinde un pachet.

Te mîngîie pe păr ceea ce te enervează foarte rău.

— Oana, ai un nume frumos, și tu ești mare și frumoasă. Cred că vrei să fim buni prieteni.

Lacrimile atîrnă de pleoape. Sînt dulci și amare, sînt nemaipomenite. Te arunci de gîtul Mădălinei și nu-ți mai pasă de nimic.

— Oana noastră, zice mama, e teribilă!

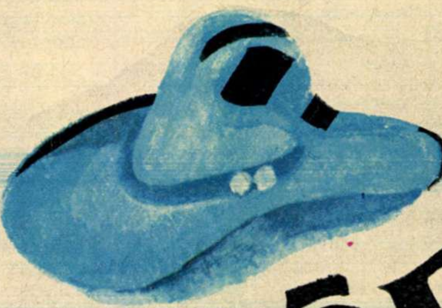

PĂLĂRIA

de CĂLIN GRUIA

În tîrgul despre care-i vorba, oamenii nu se salutau. Copiii credeau că bătrînii au datoria să-și ridice căciulile în fața lor; bărbații credeau că femeile sînt obligate să li se închine; femeile credeau că autoritățile ar trebui să le cadă la picioare, iar primarii toți se îmbolnăveau de «gît lungit», uitîndu-se în toate părțile ca să audă

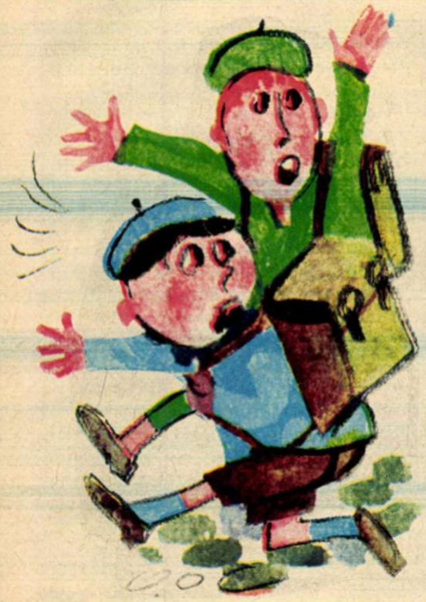

o vorbă de respect sau să vadă o pălărie înclinată spre persoana lor.

Și oamenii acelui tîrg se întîlneau unii cu alții, vor-

beau despre necazuri, despre treburi, vindeau, cumpărau, plîngeau, — după nevoie, dar în ruptul capului nu se salutau. Fiecare socotea în mintea sa că el ar merita să fie salutat de toți cei din jur. Și din pricina asta în acel tîrg pierise salutul.

Într-o zi, cam pe la amiază, niște ștrengari cînd se întorceau de la școală, fură salutați de o pălărie mare, albastră. «Bună ziua», răspunseră ei în cor fără să se uite cine-i onorează. asta nu pentru că le-ar fi fost rușine, ci pentru că ei credeau că e un merit al lor. Atunci cînd ești important n-are rost să vezi cine te salută. Răspunzi fără să ridici capul și-ți vezi de drum. Dar cel mai mic dintre ei nu fu pătruns de destulă mîndrie și se uită:

— Băieți, o pălărie fără om! strigă el.

Ștrengarii se speriară și-o rupseră la fugă. Era într-adevăr o pălărie care mergea pe stradă ca și cum ar fi avut un cap în ea. Pălăria intră într-un magazin. Vînzătorul picotea la tejghea. Cînd văzu că-n fața lui se înclină o pălărie, spuse plin de importanță: «Am onoare!» — după care întrebă «Ce doriți?» Nu-i răspunse nimeni. «Am gustări, băuturi, coloniale, delicatese». Cînd se uită mai bine, zări o pălărie albastră, indiferentă la mărfurile lui.

— Fără om?! întrebă vînzătorul. Dar cum se poate?

Pălăria ieși. Vînzătorul închise magazinul și începu să alerge pe stradă și să strige în gura mare:

— Umblă prin tîrg o pălărie fără om. Săriți s-o prindem.

Oamenii deschiseră ferestrele, ușile, se uitară în toate părțile și gîndindu-se că vînzătorul nu-i în toate mințile își văzură de treburi.

Pălăria intră într-o frizerie. Frizerul citea un ziar sportiv. Văzînd că cineva îl salută se bucură nespus și ca să nu arate, privi în jos și întrebă: «Barba, frizura? Luați loc! Nemaipomenit! Echipa «Ghinda» a bătut cu 3—0 echipa «Nuca». Cu cine țineți?» Deodată făcu ochii mari și scăpă din mînă ziarul.

— Cum să vă servesc? N-aveți cap.

Pălăria se furișă afară. Frizerul începu să strige: «Săriți, oameni buni!» Și iar se deschiseră și se închiseră ferestrele caselor. Pălăria o porni pe-o ulicioară și cum mergea la înălțimea capetelor celorlalți trecători nimeni n-o băgă în seamă, mai ales că-și luase și o ținută de îngîmfare. Faptul acesta o făcu pe o babă să întrebe:

— Ei, spune-mi ce oră este! Nu vrei?! Crezi că trebuie să-ți dau eu bună ziua? Vai, țipă bătrîna, prăbușindu-se pe trotuar. O pălărie fără cap! — și leșină. Trecătorii o ridicară, o stropiră cu apă și o convinseră că avusese o vedenie din pricina soarelui.

Croitorul își ridică puțin ochelarii de pe vîrful nasului, bucuros că a fost salutat cu atîta respect și pentru că nu găsi alt cuvînt, spuse: «Frumoasă pălărie. Să tot dai bună ziua cu ea. Dar spuneți-mi de unde ați cumpărat-o... Cred că și mie...» și, luînd pălăria de pe tejghea, o puse pe cap și se uită în oglindă... «Strașnică! Ce doriți, o haină, un pantalon?» — nu-i răspunse nimeni, ci numai pălăria se ridică de pe capul lui de parcă ar fi fost purtată de o mînă nevăzută și ieși pe geamul deschis. Croitorul își scoase și-și puse de cîteva ori ochelarii. Apoi fugind în piața mare începu să strige și să spună cum a văzut o pălărie fără cap. Lumea se strînse în jurul lui. Unii nu crezură, alții însă se luară după el să vadă minunea. În vremea aceea pălăria albastră intră într-o bucătărie, într-un restaurant, într-un teatru, într-o cafenea. În puțină vreme în tîrg nu se vorbea decît de o pălărie care umblă singură și salută în toate părțile fără să scoată o vorbă. Cînd o zăriră pe strada din centru oamenii tîrgului, cu mic cu mare porniră după ea. Primarul hotărî să fie înarmată paza de noapte. Pălăria se sălta cînd mai sus, cînd cobora și saluta cu mult respect în toate părțile. Locuitorii îi răspundeau fie cu pălăriile lor, fie cu vorba, fie cu înclinarea capului, voind în același timp să pună mîna pe ea și s-o prezinte autorităților. Strica buna rînduială a tîrgului. Saluta fără să aleagă.

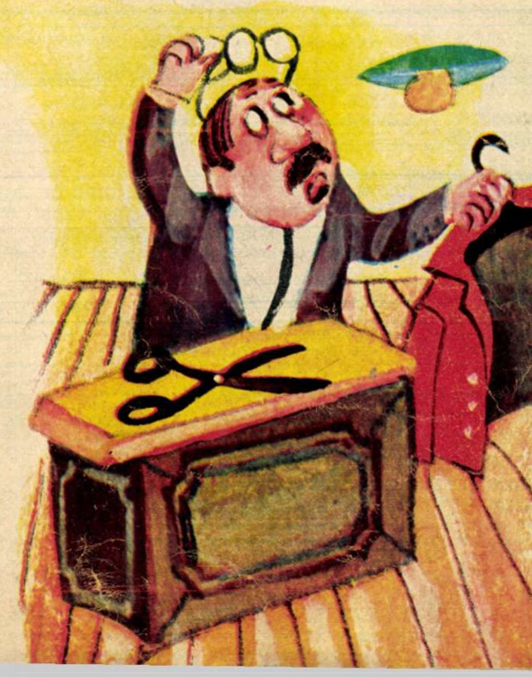

În toiul învălmășelii se opri în mijlocul mulțimii un călăreț cu capul descoperit și întrebă:

— Oameni buni, n-ați văzut o pălărie albastră?

Dar chiar în acea clipă pălăria se opri pe capul călărețului. Călărețul o ridică cu mîna dreaptă și salută

întreg tîrgul adunat de față. După care, dădu bici calului. Cei din tîrg rămaseră uluiți. Apoi se pomeniră salutîndu-se unii pe alții și începură să vorbească despre ciudata întîmplare. Și-au fost atîtea păreri despre pălărie încît n-ar fi încăput în zece cărți dacă s-ar fi găsit cineva să le adune. Dar, din păcate, n-a rămas decît povestea.

Cine știe cît adevăr are ea! Poate că fiecare nu văzuse decît pălăria închipuită cu care se așteaptă să fie salutat.

Greu de răspuns...

Desene: OFELIA DUMITRESCU

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

DE OVIDIU ZOTTA

PRIMUL EPISOD

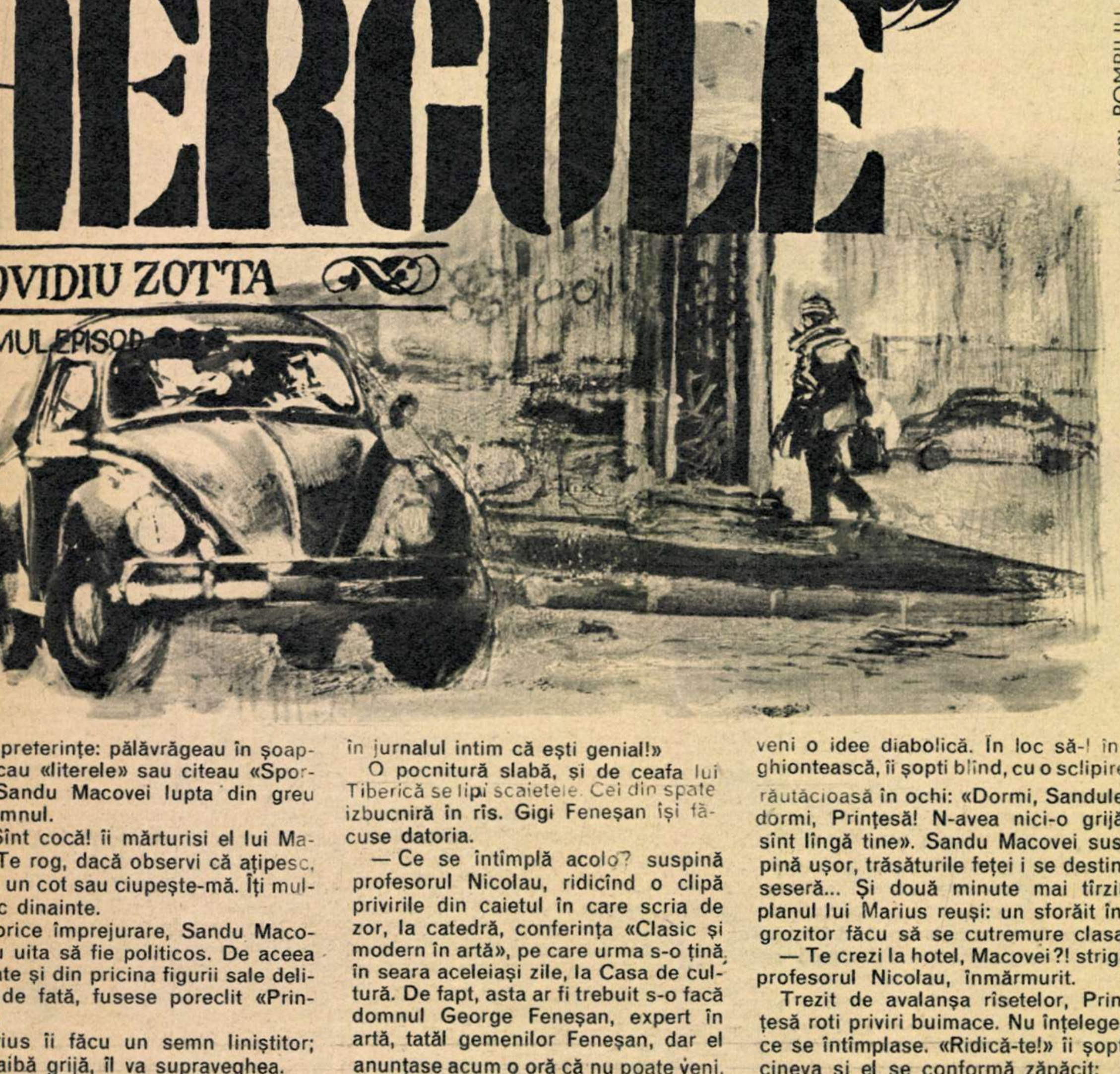

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Glasul lui Adamescu Tiberiu răsună monoton în atmosfera pașnică a ultimei ore de curs. N-avea să termine prea curînd; un Adamescu Tiberiu care s-ar fi prezentat cu o compunere mai scurtă de cincisprezece pagini ar fi fost un Adamescu dezonorat. Magda Feneșan, Valerica Sima și celelalte admiratoare îl ascultau cu evlavie. Gigi Feneșan, fratele geamăn al Magdei, deși se prefăcea că moare de plictiseală, îl urmărea și el foarte atent așteptînd momentul cel mai potrivit pentru a-i expedia în ceafă un scaiete. Propriu zis, cu Tiberiu nu avea nimic, dar Magda i-l dădea mereu ca exemplu: «De ce spui cutare lucru? la exemplu de la Tiberiu, el **nu** vorbește **niciodată** așa! De ce faci cutare lucru? Tiberică ar proceda **cu totul altfel!**»

Ceilalți colegi se aranjaseră și ei după preferințe: pălăvrăgeau în șoaptă, jucau «literele» sau citeau «Sportul». Sandu Macovei lupta din greu cu somnul.

— Sînt cocă! îi mărturisi el lui Marius. Te rog, dacă observi că ațipesc, dă-mi un cot sau ciupește-mă. Îți mulțimesc dinainte.

În orice împrejurare, Sandu Macovei nu uita să fie politicos. De aceea și poate și din pricina figurii sale delicate, de fată, fusese poreclit «Prințesă».

Marius îi făcu un semn liniștitor; să n-aibă grijă, îl va supraveghea.

— Să nu adormi și tu!

— Eu? mîrîi Marius. Sînt treaz ca un aisberg!

— Che bhine de thine! căscă «Prințesă».

Pe Marius, glasul lui Tiberiu Adamescu nu-l îmbia la somn, dimpotrivă, îl menținea într-o stare de atenție furioasă. Multe nădejdi își pusese Marius în compunerea de astăzi, «Lumea personajelor lui Caragiale». Muncise toată dimineața la ea, în speranța că va obține un 9 solid sau un 10 confortabil. Pînă la ora aceea, nu avea decît un 7, cu care se pricopsise la o analiză morfologică cînd, în loc să răspundă cuminte, se înglodase rău de tot încercînd să demonstreze că acuzativul e insuficient pentru cuprinderea anumitor funcții ale substantivului și că ar mai trebui un caz, «acuzativul doi». Nici nădejdile legate de «Lumea personajelor lui Caragiale» nu se dovediră îndreptățite. Îndată ce profesorul Nicolau îl pusese pe Adamescu să-și citească opera, Marius simți că pierde orice șansă, «Adamescu! Întotdeauna și peste tot, Adamescu! oftă Marius. Are doi de 10 și nu-i ajung! Bine, Tiberică, ia-i tu pe toți, ca să scrie proasta aia de Magda în jurnalul intim că ești genial!»

O pocnitură slabă, și de ceafa lui Tiberică se lipi scaietele. Cei din spate izbucniră în rîs. Gigi Feneșan își făcuse datoria.

— Ce se întîmplă acolo? suspină profesorul Nicolau, ridicînd o clipă privirile din caietul în care scria de zor, la catedră, conferința «Clasic și modern în artă», pe care urma s-o țină, în seara aceleiași zile, la Casa de cultură. De fapt, asta ar fi trebuit s-o facă domnul George Feneșan, expert în artă, tatăl gemenilor Feneșan, dar el anunțase acum o oră că nu poate veni.

Tiberică nici nu clipi. Continuă, plin de demnitate, să-și citească compunerea. Nu le făcu adversarilor hatîrul de a-i pîrî. Fierbînd de revoltă, Magda Feneșan îi aruncă fratelui ei o privire ucigătoare. Se ridică din bancă și, sub pretext că aruncă o hîrtie la coș, trecu pe lîngă Tiberică eliberîndu-l, cu un gest matern, de umilitorul proiectil.

«Dădăcește-l, fetițo, că e frumos și deștept!» mîrîi Marius. I se părea că din totdeauna ascultă vocea lui Tiberiu, că în asta constase toată viața lui de pînă acum: în a-l asculta pe Tiberiu. De opt ani, acest glas liniștit, alcătuind cele mai corecte propoziții din lume, înșira fără greșeală reguli gramaticale, teoreme, date istorice, analize literare. Tiberică n-avea preferințe. La toate obiectele el își îndeplinea cu egală conștiinciozitate datoria de elev eminent. «I-auzi cum mai trăncănește!» își spuse disperat Marius. Se uită la ceas; mai erau doar 20 de minute pînă la sfîrșitul orei. Pierduse orice șansă de a fi ascultat. Profesorul Nicolau abia mai avea timp să explice lecția următoare.

Un susur ușor, de rîuleț pașnic, se auzi din dreapta lui Marius. Prințesă adormise de-a binelea! Lui Marius îi veni o idee diabolică. În loc să-l înghiontească, îi șopti blînd, cu o sclipire răutăcioasă în ochi: «Dormi, Sandule, dormi, Prințesă! N-avea nici-o grijă, sînt lîngă tine». Sandu Macovei suspină ușor, trăsăturile feței i se destinseseră... Și două minute mai tîrziu planul lui Marius reuși: un sforăit îngrozitor făcu să se cutremure clasa.

— Te crezi la hotel, Macovei?! strigă profesorul Nicolau, înmărmurit.

Trezit de avalanșa rîsetelor, Prințesă roti priviri buimace. Nu înțelegea ce se întîmplase. «Ridică-te!» îi șopti cineva și el se conformă zăpăcit:

— Vă rog să mă iertați, domnule...

— Îți iei lucrurile și pleci imediat acasă! spuse exasperat profesorul. Mîine te prezinți cu mama sau cu tata. Altminteri, nici să nu intri în clasă!

Prințesă își îngrămădi cărțile în servietă, șoptindu-i necăjit lui Marius.

— Vezi cum ești? Doar te rugasem să-mi faci semn dacă dorm. Adio, amigo. S-ar putea să nu ne mai vedem niciodată!

Senin, Tiberică Adamescu așteptă ca Prințesă să iasă pe ușă, apoi, prefăcîndu-se că-și drege vocea, vesti, printr-o tuse discretă, că e gata să continue lectura.

— Cum, domnule, mai ai? se miră profesorul Nicolau, indispus.

— Încă trei pagini! confirmă Tiberică mîndru.

— Eu crezusem că ai terminat. Bine, stai jos, deajuns pentru azi. Sîntem la o oră de clasă, nu la cercul literar.

Tiberică se așeză, roșind. Disperată, Magda Feneșan căută în ochii colegilor semnele revoltei față de jignirea căreia îi căzuse victimă geniul școlii. Nu întîlni însă decît zîmbete malițioase, și rînjetul satisfăcut al lui Gigi. «Se bucură, măgarul» oftă ea. Îi arăt eu acasă!»

Pînă la sfîrșitul orei, Marius trăi o viață fericită, bucurîndu-se de umilirea lui Tiberică. Plin de inspirație, desenă următoarea caricatură: într-un satelit artificial care dă ocol globului, Tiberică citește o compunere iar pămîntenii, tolăniți în hamacele meridianelor și paralelelor, dorm zdravăn, cutremurînd Universul cu sforăiturile lor. Desenul făcu înconjurul clasei, revenind la Marius cu felurite adnotări. «Felicitări! L-ai prins excelent» «Prostii. O mîzgăleală lașă». «Bravo! Să-l publicăm în revista școlii!» «Nu! V-ați permis și așa prea mult!»

La plecare, descoperi că, probabil din pricina zăpăcelii, Prințesă luase fularul lui, lăsîndu-i-l în loc pe al său. Era un fular original: galben, cu pătrățele roșii și dungi verzi. «E așa de colorat încît îți vine să-l privești cu ochelarii de soare, altfel îți strici ochii!» rîse Marius, legîndu-și-l la gît în genul «apaș», cum îl purta colegul său. «Poate că în ceea ce îl privește pe Prințesă m-am pripit dar în fond reputația lui nici așa nu-i prea grozavă!».

Părăsind clădirea școlii, se gîndi că n-ar fi rău să treacă pe la Prințesă. «Totuși, sînt dator să-i dau o explicație. Pînă la urmă o să-i facă și lui plăcere cînd i-oi spune de ce am procedat așa și în ce situație ridicolă l-am proptit pe Tiberică!».

Marius tăie drumul prin curtea fabricii de stofe, pentru a ieși în bulevardul Dacia. Întîi mai trebui să traverseze o ulicioară pustie și rece, de-a lungul căreia se ridicau paralelipipedele de beton ale unor depozite. Deodată o mașină, un mic «Volkswagen» vișiniu, cu un tigrișor mascotă agățat de parbriz, se lipi în dreptul lui de bordura trotuarului, cu frînele urlînd. Speriat, Marius zvîcni în partea opusă; o clipă crezuse că șoferul a pierdut controlul volanului și năvălește pe trotuar.

Portiera se deschise, apăru chipul unei femei tinere, cu ochelari verzi.

— Repede, puștiule, ce naiba! bombăni ea, făcîndu-i semn să se apropie.

— Vă pot fi de folos cu ceva?

— Ești simpatic! rîse fata. Ia «obiectul» și șterge-o urgent acolo unde ești așteptat.

— D... dar... ăăă... se zăpăci Marius, trezindu-se în brațe cu un bloc de desen, format mare.

Dar «Volkswagen-ul» demarase în viteză dispărînd după colț.

Marius privi buimăcit blocul de desen. «E greșală, m-a luat drept altcineva!». Îl deschise; foi albe, cretoase care-ţi făceau poftă să ascuţi bine un creion 2 B şi să desenezi tot ce-ţi trece prin cap.

«E nou-nouţ! Să ştii că m-am ales cu un cadou! Sînt destui indivizi aiuriţi pe lume! Ba nu. Mi-a spus foarte clar că trebuie să duc obiectul **acolo unde sînt aşteptat!**» Observînd că jumătate din foi erau lipite laolaltă, aşa cum se întîmplă uneori, începu, dintr-o obişnuinţă şcolărească, să le separe. Îşi ţuguie buzele, fluerînd uimit; de fapt, un număr de foi, patru sau cinci, fuseseră îndepărtate, creindu-se astfel un spaţiu în care fusese introdusă o pînză pictată! Era un portret, şi Marius. şopti imediat: «Sînt sigur că am mai văzut-o!», pentru că tabloul reprezenta o fetiţă al cărei chip îi era familiar şi, în acelaşi timp, îndepărtat, ca o veche şi duioasă amintire. Fetiţa, în vîrstă de vreo 12 ani, era îmbrăcată într-o rochie fastuoasă, după o modă de acum trei-patru sute de ani, din mătase sidefie, cu dungi purpurii şi cu o crinolină imensă. Nu zîmbea, se înfăţişase pictorului severă ca o regină, doar ochii negri, mari, plini de bunătate şi candoare păreau să ascundă o sclipire de voioşie. «Cînd am mai văzut-o, şi unde?» se întrebă Marius, tulburat. Desigur, asta se întîmplase foarte demult, pentru că privind chipul fetiţei se simţea cuprins de ceţurile trandafirii ale celor mai vechi amintiri: iarnă, şi el răsturnîndu-se cu săniuţa în zăpada pufoasă; barba aspră a cuiva care-l sărută; moleşeala unei zile cu febră şi aspirini, şi mama citindu-i poveşti.

— Marius!!

Cel care strigase venea într-o goană nebună. Zgomotul paşilor lui umplea cu ecouri stridenţa mohorîtă. Era Prinţesă, cu figura răvăşită de panică, aşa cum Marius nu-l văzuse niciodată.

— Ce cauti aici?

Avea un glas aspru, răguşit.

— Mă duceam la tine.

— Fii bun, dă-mi fularul. Şi asta! Nu te supăra...

Zmulse de sub braţul lui Marius, ciudatul bloc de desen.

— Ia stai — se supără Marius — fularul poţi să ţi-l iei, dar blocul...

— Te-ai uitat înăuntru?

— Treaba mea! Dă-mi-l!

— Înseamnă că te-ai uitat!

— Nu m-am uitat! minţi Marius, bănuitor. Mare lucru, un bloc de desen!

Prinţesă îi puse mîna pe umăr, glasul îi deveni vesel, prietenos:

— S-a petrecut o mică greşeală, haha! Din pricina afurisitului de fular ai fost confundat cu mine. A fost aici un «Volkswagen», nu-i aşa? Şi înăuntru era o femeie cu ochelari verzi, e adevărat?

— Să zicem. Şi?

Printesă rîse:

— Pe mine mă căuta. Mie îmi era destinat blocul. Un... da, un cadou. Trebuie să-l duc cuiva. Ce întîmplare caraghioasă!

— Explică-mi, nu înţeleg nimic!

— Ce să înţelegi, doar nu-i ceva important! Atît te rog, dă-ţi cuvîntul că n-o să povesteşti nimănui întîmplarea asta, pentru că e vorba de o surpriză.

— Şi dacă aş povesti?!

— Uf, ce pisălog! Scuză-mă, n-am vrut. Marius, dragă, noi sîntem prieteni vechi, nu-i aşa? Închipuie-ţi că e vorba de un mic secret, uite-atît de mic, dar care are farmecul lui. Hai, dă-ţi cuvîntul. Sau ţi-e frică? Fac pariu că ţi-e frică, te-ai îngălbenit!

— Ba nu m-am îngălbenit de loc! se supără Marius. Dacă ţii neapărat, poftim, îţi dau cuvîntul meu că n-o să povestesc nimic.

— Mulţumesc, zise Prinţesă, prietenos. De fapt, voiam mai degrabă să verific dacă ai încredere în mine. Tu nu-ţi dai niciodată cuvîntul degeaba. E o adevărată mîndrie că am cuvîntul unui tip serios ca tine.

(va urma)

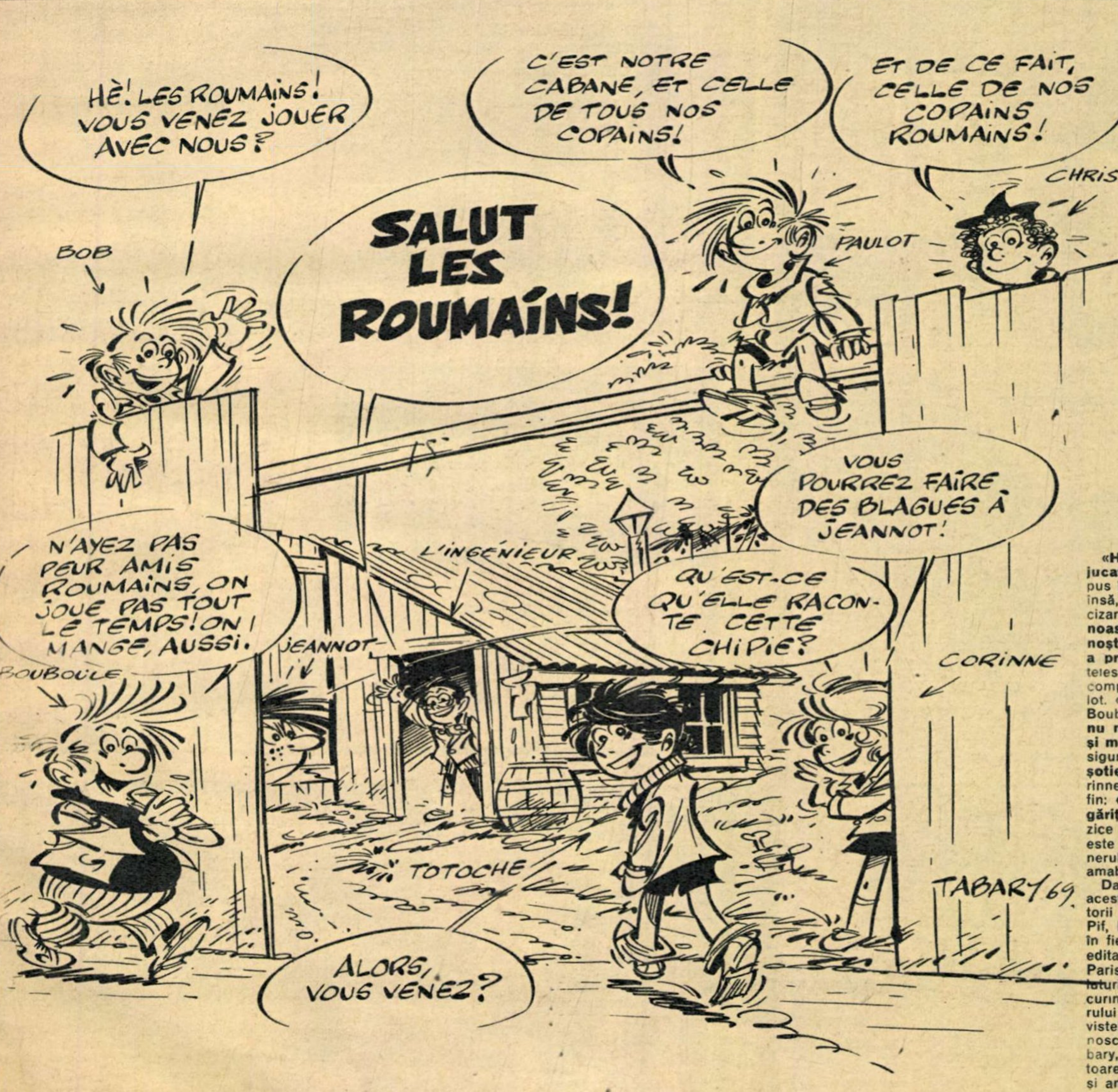
HÈ! LES ROUMAINS! VOUS VENEZ JOUER AVEC NOUS?
BOB
SALUT LES ROUMAINS!
C'EST NOTRE CABANE, ET CELLE DE TOUS NOS COPAINS!
ET DE CE FAIT, CELLE DE NOS COPAINS ROUMAINS!
CHRISTIAN.
PAULOT
N'AYEZ PAS PEUR AMIS ROUMAINS, ON JOUE PAS TOUT LE TEMPS! ON MANGE, AUSSI.
L'INGÉNIEUR
VOUS POURREZ FAIRE DES BLAGUES À JEANNOT!
QU'EST-CE QU'ELLE RACONTE, CETTE CHIPIE?
JEANNOT
BOUBOULE
CORINNE
TOTOCHE
TABARY 69.
ALORS, VOUS VENEZ?

UN ZÎMBET CU TABARY

«Hei, românilor, veniţi să vă jucaţi cu noi?» spune Bob, cel pus întotdeauna pe şotii. Paulot însă, se simte dator cu o precizare: **«Aceasta este cabana noastră şi a tuturor prietenilor noştri». «Şi ca atare şi aceea a prietenilor români».** Aţi înţeles: este Christian cel care-l completează totdeauna pe Paulot. **«Nu vă fie teamă,** adăugă Bouboule, între două înghiţituri, **nu ne vom juca numai, vom şi mînca!».** Numai atît? Nu, desigur. **«Veţi putea să-i faceţi o şotie lui Jannot!»** şopteşte Corinne. Dar Jannot are auzul foarte fin: **«Ce, ce zice acolo ştrengăriţa asta?»** Ce zice, ce nu zice **«veniţi la joacă, deci?»** este de părere Totoche. «Inginerul» vă salută pe toţi cu multă amabilitate.

Dar cînd, şi unde, au spus toate aceste replici eroii pe care cititorii noştri îi întîlnesc alături de Pif, Hercule, Gay-Luron şi alţii, în fiecare număr al publicaţiilor editate de redacţia «Vaillant», din Paris? De fapt toate aceste saluturi amicale ni le-a transmis de curînd, cu ocazia vizitei redactorului nostru şef la redacţia revistei «Pif», creatorul lor, cunoscutul desenator francez Tabary, din a cărui vervă scînteietoare, Jeannot, Corinne, Totoche şi amicii lor se înfruptă copios.

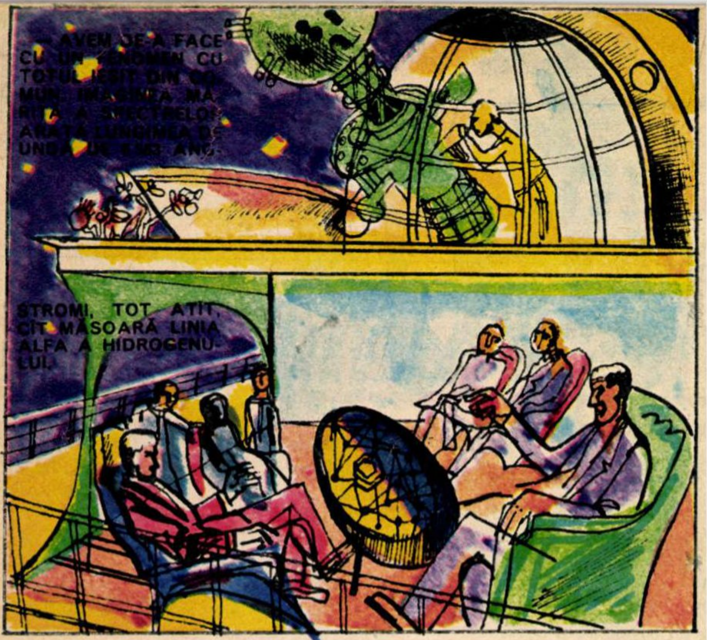
— AVEM DE-A FACE CU UN FENOMEN CU TOTUL IEŞIT DIN COMUN. IMAGINEA MĂRITĂ A SPECTRELOR ARATĂ LUNGIMEA DE UNDĂ DE 6563 ANGSTROMI, TOT ATÎT CÎT MĂSOARĂ LINIA ALFA A HIDROGENULUI.

Bolidul misterios

Scenariu: E. HADAI

Desene: I. DONCA

7

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: ECHIPAJUL NAVEI SPAŢIALE SELENA OBSERVĂ PE LUNĂ ŞI PE MARTE PREZENŢA UNOR FIINŢE RAŢIONALE DE ORIGINE NECUNOSCUTĂ. PRIN MIJLOACELE TEHNICE DE CARE DISPUN, ACESTE FIINŢE ÎI PREVIN PE PĂMÎNTENI DESPRE PRIMEJDIA APROPIERII DE SISTEMUL NOSTRU SOLAR A UNUI OBIECT COSMIC DIN ANTIMATERIE. CONSILIUL ŞTIINŢIFIC AL PĂMÎNTULUI APROBĂ PLANUL CĂPITANULUI ZENO DE A REDUCE VITEZA ACESTUI OBIECT PRIN ÎNDREPTAREA COMETEI WARREN ASUPRA LUI. O ESCADRILĂ DE COSMONAVE ÎNDEPLINEŞTE ACEASTĂ MISIUNE, REDUCÎND VITEZA OBIECTULUI DIN ANTIMATERIE LA 41 KM/S. MISTERELE FULGERELOR ROŞII RĂMÎN ÎNSĂ NEDEZLEGATE.

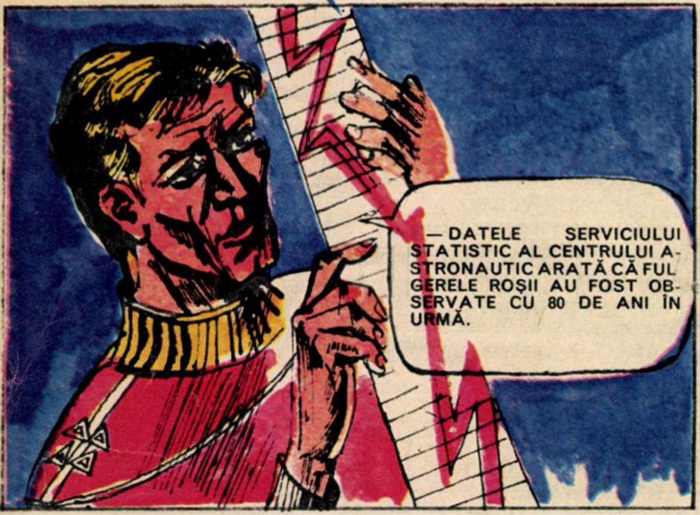
— DATELE SERVICIULUI STATISTIC AL CENTRULUI ASTRONAUTIC ARATĂ CĂ FULGERELE ROŞII AU FOST OBSERVATE CU 80 DE ANI ÎN URMĂ.

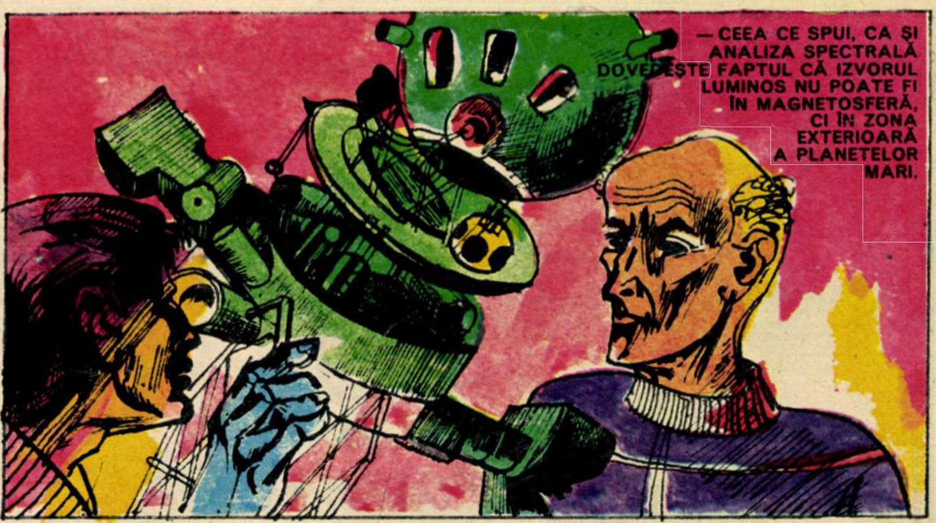
— CEEA CE SPUI, CA ŞI ANALIZA SPECTRALĂ DOVEDEŞTE FAPTUL CĂ IZVORUL LUMINOS NU POATE FI ÎN MAGNETOSFERĂ, CI ÎN ZONA EXTERIOARĂ A PLANETELOR MARI.

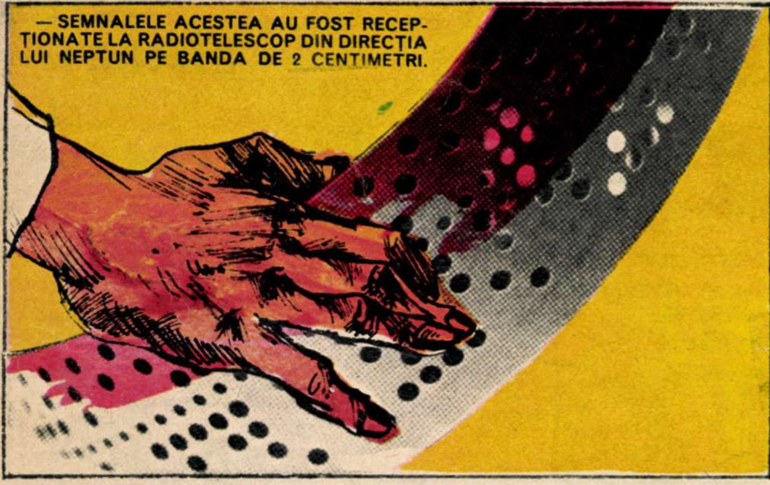
— SEMNALELE ACESTEA AU FOST RECEPŢIONATE LA RADIOTELESCOP DIN DIRECŢIA LUI NEPTUN PE BANDA DE 2 CENTIMETRI.

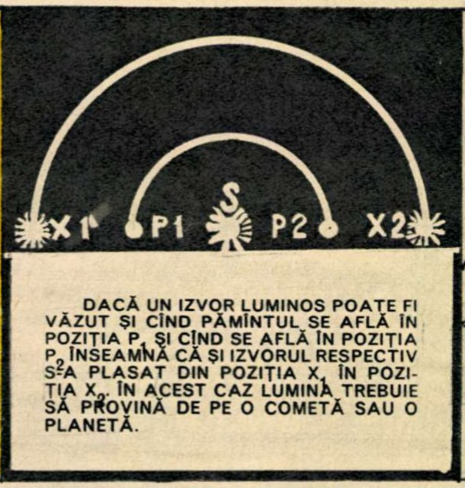
X1
P1
S
P2
X2
DACĂ UN IZVOR LUMINOS POATE FI VĂZUT ŞI CÎND PĂMÎNTUL SE AFLĂ ÎN POZIŢIA P1 ŞI CÎND SE AFLĂ ÎN POZIŢIA P2 ÎNSEAMNĂ CĂ ŞI IZVORUL RESPECTIV S-A PLASAT DIN POZIŢIA X1 ÎN POZIŢIA X2. ÎN ACEST CAZ LUMINA TREBUIE SĂ PROVINĂ DE PE O COMETĂ SAU O PLANETĂ.

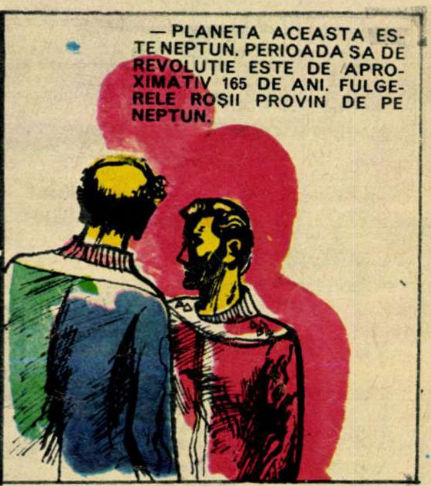
— PLANETA ACEASTA ESTE NEPTUN. PERIOADA SA DE REVOLUŢIE ESTE DE APROXIMATIV 165 DE ANI. FULGERELE ROŞII PROVIN DE PE NEPTUN.

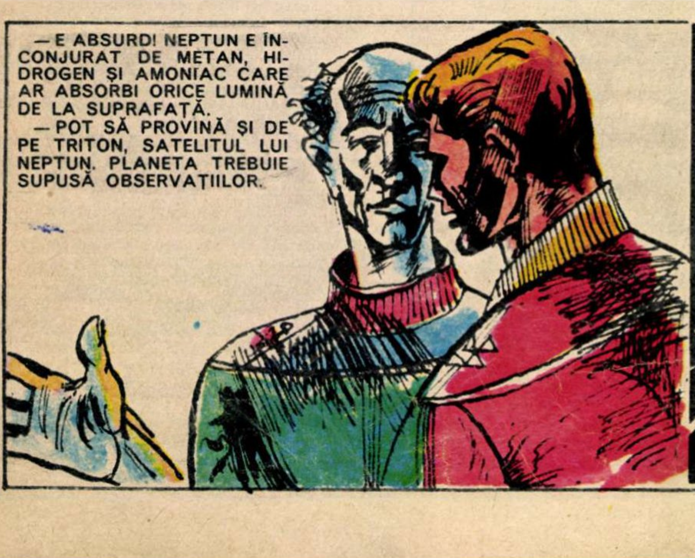
— E ABSURD! NEPTUN E ÎNCONJURAT DE METAN, HIDROGEN ŞI AMONIAC CARE AR ABSORBI ORICE LUMINĂ DE LA SUPRAFAŢĂ.
— POT SĂ PROVINĂ ŞI DE PE TRITON, SATELITUL LUI NEPTUN. PLANETA TREBUIE SUPUSĂ OBSERVAŢIILOR.

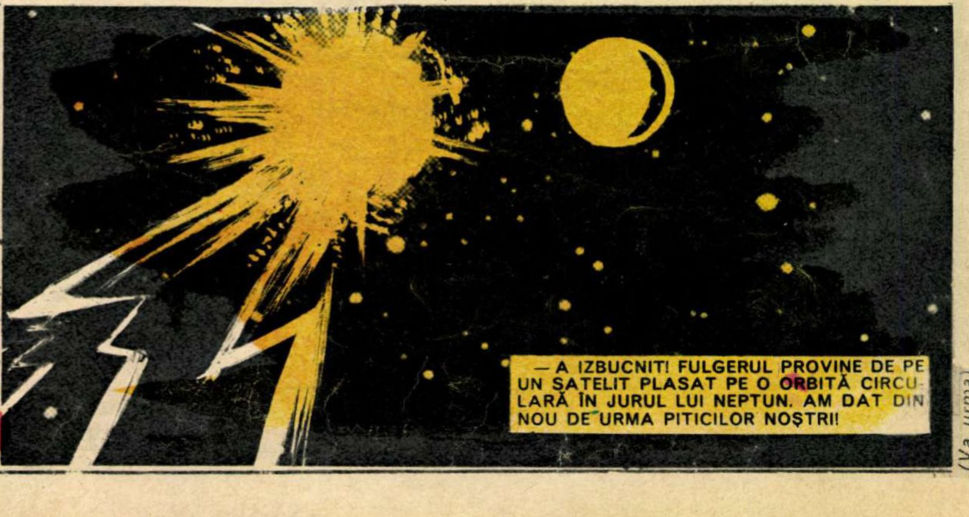
— A IZBUCNIT! FULGERUL PROVINE DE PE UN SATELIT PLASAT PE O ORBITĂ CIRCULARĂ ÎN JURUL LUI NEPTUN. AM DAT DIN NOU DE URMA PITICILOR NOŞTRI!

(Va urma)

SPECIAL PENTRU REVISTA „Cutezătorii"

CAMPIONII VĂ UREAZĂ

CU OCAZIA NOULUI AN, NE-AM ADRESAT CÎTORVA DINTRE SPORTIVII NOȘTRI CARE ÎN ANUL TRECUT AU OBȚINUT SUCCESE DEOSEBITE ATÎT ÎN ȚARĂ, CÎT MAI ALES PESTE HOTARE (ȘI DESPRE CARE NOI AM SCRIS LA TIMPUL POTRIVIT), RUGÎNDU-I SĂ VI SE ADRESEZE, PRIN INTERMEDIUL REVISTEI NOASTRE. CÎND AU AUZIT CĂ-I VORBA DESPRE CUTEZĂTORI, TOȚI NE-AU RĂSPUNS CU AMABILITATE. REDĂM MAI JOS AUTOGRAFELE PRIMITE, ÎNSOȚITE DE PORTRETELE LOR:

ILEANA DRÎMBĂ

vicecampioană a lumii, componentă a echipei de floretă-fete a țării noastre care în 1969, la Havana, a cucerit titlul de campioană mondială.

«Scrima se compune, în deosebi, din riposte și parăzi. Ca floretistă urez tuturor cutezătorilor ca în anul 1970 să realizeze cît mai multe și mai bune «riposte» la... învățătură, astfel ca la sfîrșit să poată face ...«paradă» cu premiile obținute.»

VIORICA VISCOPOLEANU

— campioană olimpică în 1968, medaliată cu argint la «europenele» de la Atena din 1969.

«Ce poate ura cutezătorilor o atletă decît ca... de la începutul anului fiecare dintre ei să-și ia elan pentru a sări cît mai departe pe... pista învățăturii? Fără însă s-o neglijeze și pe aceea a sportului».

PETRE ȘANDOR

— care anul trecut a cucerit mai întîi titlul de campion european, apoi a doborît recordul mondial la armă cu aer comprimat:

«Din partea mea, ca trăgător care în anul 1969 nu mi-am greșit... ținta, urez cutezătorilor ca în 1970 să-și realizeze toate visurile frumoase, mergînd... drept la țintă».

I. PANȚURU D. FOCȘENEANU

— vicecampion mondial la Lake Placid (S.U.A.) și campioni europeni la Cervinia (Italia) pe 1969:

«Poate că în nici un alt sport prietenia nu joacă un rol atît de însemnat ca în bob, unde cei doi, sau patru, trebuie să realizeze o perfectă unitate de acțiune și voință pentru cucerirea victoriei. Dorim ca-n anul acesta, fiecare cutezător să-și găsească cel puțin cîte un prieten adevărat. Și atunci, succesele voastre vor fi și mai mari».

GHEORGHE BERCEANU

— la 19 ani campion mondial la lupte, titlu cucerit la Mar del Plata (Argentina), în 1969:

«Anul trecut mi-am realizat un vis pentru care m-am pregătit de mult. Urez tuturor cutezătorilor ca în 1970 fiecare dintre ei să aibă parte de un asemenea eveniment fericit, chiar dacă el nu se va încheia cu o medalie de campion mondial...»

MIRCEA LUCESCU

— căpitanul reprezentativei noastre de fotbal care anul trecut a reușit să se califice în finala turneului campionatului mondial de fotbal din Mexic:

«Micilor iubitori ai balonului rotund, pe care-i bănuiesc numeroși, le doresc din toată inima succese fotbalistice cît mai mari cu putință în noul an. Și aștept ca urarea aceasta să ne-o facă și ei nouă, tricolorilor, cînd vom pleca spre Mexic».

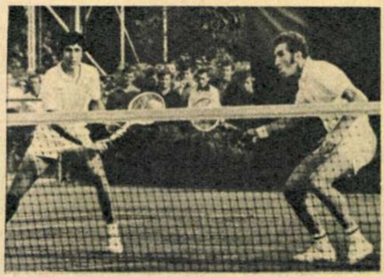

ION ȚIRIAC ILIE NĂSTASE

— care au dus pentru prima oară România în finala reputatei competiții de tenis «Cupa Davis»:

«Tenisul este prin excelență un sport al fair-play-ului. Iată de ce, în calitatea noastră de tenismani, urăm tuturor cutezătorilor ca în noul an să fie tot timpul, atît în școală, cît și în afara ei, compioni fair-play».

FLORIAN DUMITRACHE

unul dintre cei mai talentați fotbaliști din noua generație, care alături de ceilalți tricolori a contribuit la succesele obținute de către naționala noastră în anul trecut:

«În fotbal, driblingul este unul dintre cele mai spectaculoase procedee tehnice. Urez deci tinerilor mei prieteni ca în noul an să dribleze notele mici cu dexteritatea cu care bunii fotbaliști își driblează adversarii. Secretul unei asemenea performanțe: munca neobosită cu manualul, perseverența și voința de a învinge.»

CONSTANTIN CIUCĂ

campion european la box, categoria muscă (București — 1969):

«În box învingi dacă dai dovadă de cutezanță, dar cu condiția să lupți cinstit. Urez cutezătorilor ca în 1970 să obțină cît mai multe victorii, fără însă să lovească vreo dată... sub centură.»

SI ACUM, NE PERMITEM CA ÎN NUMELE VOSTRU, AL CELOR APROXIMATIV UN MILION DE CITITORI AI REVISTEI NOASTRE, SĂ LE MULȚUMIM CAMPIONILOR PENTRU FRUMOASELE URĂRI PE CARE VI LE-AU ADRESAT ȘI, LA RÎNDUL NOSTRU, SĂ LE URĂM CA ȘI ÎN ACEST AN SĂ OBȚINĂ NOI ȘI IMPUNĂTOARE SUCCESE ÎN SPORT.

Cutezătorii

Pagină realizată de SEVER NORAN

DAN ⓪ BUZDUGAN

Scenariu: DUMITRU ALMAŞ
Desene: **PUIU MANU**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: ÎN TOIUL LUPTEI DAN ÎŞI FACE ROST IARĂŞI DE DOUĂ BUZDUGANE, ÎNSĂ DUŞMANII SÎNT MULŢI — CA FRUNZA ŞI CA IARBA, IAR OAMENII VISTIERULUI DANCIU ŞI VORNICULUI MITREA — CU VICLENIE SE AŢIN TOT MAI APROAPE DE DOMNITOR, SPRE A-L RĂPUNE.

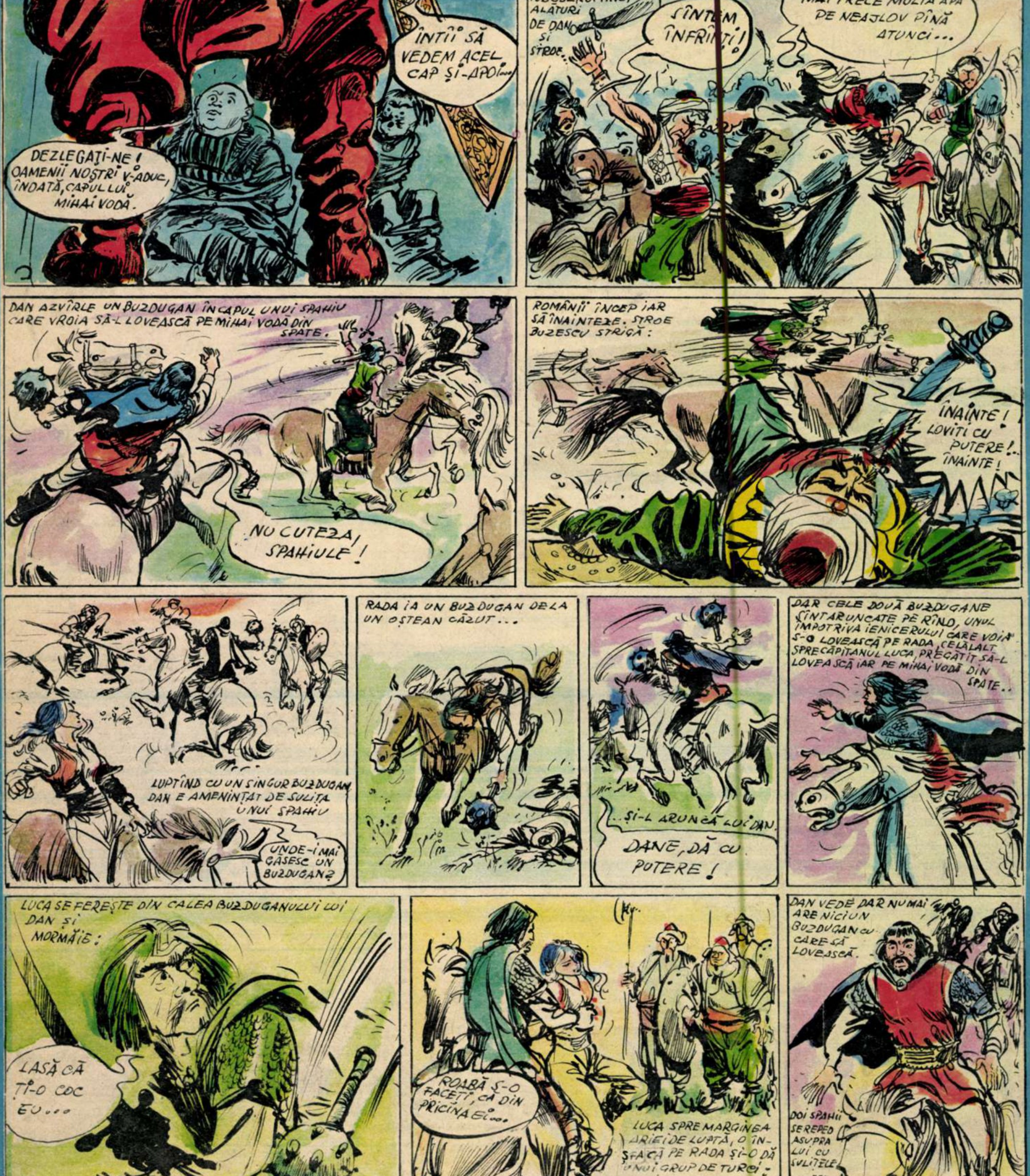

DEZLEGAŢI-NE! OAMENII NOŞTRI V-ADUC, ÎNDATĂ, CAPUL LUI MIHAI VODĂ.
ÎNTÎI SĂ VEDEM ACEL CAP ŞI-APOI...
TUDOSE, LUPTÎND, ALĂTURI DE DAN ŞI STROE...
SÎNTEM ÎNFRÎNŢI!
MAI TRECE MULTĂ APĂ PE NEAJLOV PÎNĂ ATUNCI...
DAN AZVÎRLE UN BUZDUGAN ÎN CAPUL UNUI SPAHIU CARE VROIA SĂ-L LOVEASCĂ PE MIHAI VODĂ DIN SPATE.
NU CUTEZA, SPAHIULE!
ROMÂNII ÎNCEP IAR SĂ ÎNAINTEZE. STROE BUZESCU STRIGĂ:
ÎNAINTE! LOVIŢI CU PUTERE!.. ÎNAINTE!
LUPTÎND CU UN SINGUR BUZDUGAN DAN E AMENINŢAT DE SULIŢA UNUI SPAHIU
UNDE-I MAI GĂSESC UN BUZDUGAN?
RADA IA UN BUZDUGAN DE LA UN OŞTEAN CĂZUT...
ŞI-L ARUNCĂ LUI DAN.
DANE, DĂ CU PUTERE!
DAR CELE DOUĂ BUZDUGANE SÎNT ARUNCATE PE RÎND, UNUL ÎMPOTRIVA IENICERULUI CARE VOIA S-O LOVEASCĂ PE RADA, CELĂLALT SPRE CĂPITANUL LUCA, PREGĂTIT SĂ-L LOVEASCĂ IAR PE MIHAI VODĂ DIN SPATE..
LUCA SE FEREŞTE DIN CALEA BUZDUGANULUI LUI DAN ŞI MORMĂIE:
LASĂ CĂ ŢI-O COC EU...
LUCA SPRE MARGINEA ARIEI DE LUPTĂ, O ÎNŞFACĂ PE RADA ŞI-O DĂ UNUI GRUP DE TURCI:
ROABĂ Ş-O FACEŢI, CĂ DIN PRICINA EI...
DAN VEDE DAR NU MAI ARE NICI UN BUZDUGAN CU CARE SĂ LOVEASCĂ.
DOI SPAHII SE REPED ASUPRA LUI CU SULIŢELE...

(VA URMA)

Cutezătorii 1

Redactor şef: Mihai NEGULESCU. Redactor şef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacţie: Ovidiu ZOTTA. Redacţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administraţia: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr: Lidia NOVAC. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAŞ

Abonamentele se primesc de către oficiile şi agenţiile P.T.T.R., de către factorii poştali şi difuzorii de presă 41033

1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

2

JOI, 8 IANUARIE 1970, ANUL IV

(120)

ST NUMĂR:

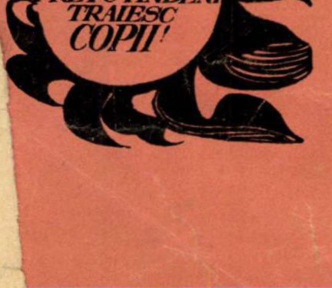

PRETUTINDENI TRAIESC COPII!

MIRILA OTA ȘI EXPEDIȚIA RA

Atelier literar

ROMAN FOILETON
OPERAȚIUNEA HERCULE
de OVIDIU ZOTTA

URMAȘII DACILOR

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«DRAGĂ REDACȚIE,

Mă numesc Căprescu Marin și sînt elev în clasa a IV-a la Școala generală din comuna Drăganu, județul Argeș. Pe meleagurile noastre a nins mult, iar bătăliile cu zăpadă fac parte din jocurile noastre preferate în aceste zile. Dar iată că în toiul unui astfel de joc, colegul meu, Florea Gheorghe, a pregătit un bulgăre de zăpadă cu o piatră în el și, lovindu-mă în față, mi-a produs rană. Mai putem avea încredere să ne jucăm noi cu un astfel de băiat?»

Iată, dragă prietene, o întrebare al cărei răspuns, pe cît pare de ușor la prima vedere, pe atît de greu este în fond. Și asta din pricina unui cuvînt pe care tu l-ai amintit aici și peste care nu putem, n-avem voie, să trecem cu ușurință. Tu spui: «Mai putem avea noi **încredere** să ne jucăm cu un astfel de băiat?». Și dintr-o dată situația se complică. Fiindcă a **acorda** sau **a nu acorda** încredere cuiva nu mai este de-acum, un lucru de joacă, chiar dacă, deocamdată, în legătură cu colegul vostru problema se pune numai în ce privește joaca. Dar dacă ne gîndim bine, putem acorda noi încredere unui om numai pentru o parte din faptele sale și pentru cealaltă parte nu? Să zicem că s-ar putea și așa. Cum am alege atunci acele fapte pentru care să-i acordăm încrederea și, invers, faptele pentru care să nu i-o acordăm? Desigur, pentru a obține sau nu această încredere, cel mai mult depinde de comportarea, de gîndurile, de gesturile și atitudinea celui în cauză. În situația noastră, de comportarea lui Gheorghe Florea față de voi, colegii lui, atît în timpul jocului, cît și în restul timpului. Comportarea lui Gheorghiță însă, depinde în mare măsură la rîndul ei de atitudinea pe care o veți avea voi, colegii lui de clasă și de joacă, de-acum înainte. Sigur este că gestul lui n-a fost cinstit, a fost un gest urît, care s-ar fi putut solda cu urmări și mai grave. Depinde însă de felul cum îl veți judeca voi, și tu în primul rînd, dragă prietene. Veți fi prea aspri, neiertători? Veți greși. Veți fi prea înțelegători, prea îngăduitori? Iarăși veți greși. O atitudine deschisă, pionierească, bărbătească, o atitudine de adevărați cutezători vă va ajuta să rezolvați și alte necazuri de acest fel.

Petre Ghelmez

SĂPTĂMÎNA TRECUTĂ, LA 30 DECEMBRIE, ÎN FAȚA SEDIULUI COMITETULUI CENTRAL A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, UN MARE GRUP DE PIONIERI ȘI ȘCOLARI BUCUREȘTENI A VE NIT CU TRADIȚIONALUL «PLUGUȘOR» PENTRU A URA CONDUCĂTORILOR PARTIDULUI Ș STATULUI SĂNĂTATE ȘI FERICIRE CU PRILEJUL NOULUI AN. AU RĂSUNAT, ÎN DECORUL ALI AL IERNII, VERSURI ÎNARIPATE, DÎND GLAS SIMȚĂMINTELOR DE DRAGOSTE ALE CELOR MA TINERE VLĂSTARE PENTRU PATRIA SOCIALISTĂ, RECUNOȘTINȚEI FIERBINȚI FAȚĂ DE PARTI DUL NOSTRU COMUNIST, CARE LE ASIGURĂ O COPILĂRIE FERICITĂ, UN VIITOR LUMINOS

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU A ROSTIT CU ACEST PRILEJ CALDE CUVINTE DE MULȚU MIRE PENTRU URĂRILE ADRESATE DE COLINDĂTORI: «VĂ UREZ SUCCESE LA ÎNVĂȚĂTURĂ VIAȚĂ LUNGĂ ȘI MULTĂ FERICIRE LA TOȚI»!

CONDUCĂTORII DE PARTID ȘI DE STAT AU INVITAT PE MICII COLINDĂTORI ÎN SEDIUL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI, LE-AU OFERIT, DUPĂ TRADIȚIE, MERE ȘI COVRIGI, BOMBOANE ȘI NUCI, I-AU ÎMBRĂȚIȘAT CU MULTĂ CĂLDURĂ, S-AU FOTOGRAFIAT CU EI.

COPII CU CARE NE MÎNDRIM

CALENDAR

Ianuarie

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

10 ianuarie 1799 — s-a născut Petrache Poenaru (m. 1875). Strălucit pedagog, numele său este legat de organizarea învățămîntului național.

15 ianuarie 1850 — s-a născut marele poet român Mihai Eminescu,

Opera eminesciană este astăzi cunoscută în toată lumea. Poeziile sale au fost traduse în 31 de limb și comentate în peste 50 de studii monografice, scrise în 16 limbi.

16 ianuarie 1894 — s-a născut Ecaterina Teodoroiu, care a căzut eroic în luptele de la Mărășești, din august 1917.

Printre cei 839 de elevi ai Școlii generale din comuna Roseți, *județul* Ialomița, *sînt mulți fruntași la învățătură. De data aceasta însă, vă prezentăm doar pe trei dintre ei: **VASILE IORGA, VIORICA HAGIU** și **CĂTĂLIN BOICEA**.*

Toți trei au încheiat primul trimestru numai cu medii de zece.

Privindu-i pe copiii din fotografie, ai crede că sosesc din cine știe ce competiție. În realitate, în cadrul cercului metodic de turism (Casa pionierilor din Pucioasa, *județul Dîmbovița), ei participă la antrenamente pregătitoare. Pregătitoare? Da, pentru viitoarele excursii în care vor porni pentru a cunoaște noi bogății și frumuseți ale patriei.*

*În prag de an nou, la redacție au sosit trei prieteni ai revistei noastre, frații **VASILE, OCTAVIAN** și **SORINEL LUPȘA**, din Cluj. Primii doi, elevi ai Școlii generale nr. 4, împreună cu frățiorul lor mai mic ne-au adus, prin versurile plugușorului compus de ei, urări de bine și sănătate.*

Mulțumindu-le din inimă, le dorim și noi după urarea tradițională să crească mari și voinici, «ca un măr, ca un păr, ca un fir de trandafir...»

SALT DEASUPRA NORILOR?

Sus, deasupra norilor, ușa avionului s-a deschi larg. În dreptunghiul rămas gol a apărut parașutistul. O săritură în văzduh, și iată-l coborînd ca u bolid, spintecînd aerul dens.

Cei de jos, de pe pămînt, îl așteaptă cu nerăbdare Aceasta mai ales fiindcă nu e vorba de un salt obișnuit. Ion Roșu, cel care se leagănă acum sub cupol uriașă de mătase, suspendat între cer și pămînt, trăiește un adevărat eveniment: cel de al 2 000-lea sal cu parașuta!

Participant la numeroase competiții naționale ș internaționale, se numără printre cutezătorii d prim rang ai aerului. De reținut: Ion Roșu a egala recordul mondial în salturile de noapte de la o mi de metri cu aterizare la punct fix.

COPILUL ACESTA ESTE VIITORUL OMENIRII

de VIRGILIU RADULIAN

Președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor

La Budapesta, între 20-23 noiembrie 1969, s-au strîns într-un gînd, însuflețiți de hotărîrea și de năzuința de a acționa pentru viitorul fericit și demn al generațiilor tinere, prietenii copiilor de pretutindeni, oameni de bună credință, luptători reprezentînd mișcări progresiste de pe diferitele meridiane și paralele ale globului pămîntesc, personalități cunoscute în întreaga lume printre care poetul și scriitorul francez pentru copii Pierre Gamarra, mama lui Oleg Coșevoi, tînăr erou sovietic, comsomolist căzut în

(Continuare în pag. 6)

OMAGIU PRIMĂVERII

Foto: Amis Co

De la comuniști ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

VISUL A PRINS VIAȚĂ

De inginerul Florea Fîntînă, președintele uneia dintre cele două cooperative agricole de producție din comuna Maglavit, aflasem la unul din congresele partidului cînd, de la tribună, un oltean isteț, încă foarte tînăr, negricios, cu niște ochi mari, plini de căldură, potrivit ca statură, vorbea despre cooperativa lor agricolă de producție. Florea Fîntînă era la vremea aceea simplu tehnician agricol. Se număra printre comuniștii aflați în fruntea acțiunilor pentru intrarea satului pe un făgaș nou. În ciuda tinereții sale, înțelegea foarte bine că numai cu ceea ce apucase din moși-strămoși nu putea să practice o lucrare a pămînturilor modernă, să smulgă pămîntului toată producția de care poate fi capabil ca atunci cînd sămînța aruncată sub brazdă e bună, ogorul bine lucrat și la timp, îndestulat cu îngrășăminte și apă, iar fiecare plantă îngrijită după toate regulile științei agricole.

Așa se face că, într-o toamnă tînărul președinte a luat drumul facultății de agronomie din Craiova, cu toate că acasă avea destule griji. Trebuia întreținută o familie și deci paralel cu studiul la facultate trebuia să muncească. Studentul deveni astfel și tehnician la unul din laboratoarele facultății. Reîntors la Maglavit după 5 ani de facultate, de data aceasta în calitate de inginer, oamenii n-au uitat destoinicia lui, dăruirea cu care lucrase înainte și l-au ales din nou președintele uneia dintre cooperative.

Cooperativa devenise între timp mai puternică, cerea mai multă muncă și pricepere pentru conducerea tuturor treburilor. Grîu și porumb, multe hectare cu legume, un sector zootehnic dezvoltat (începînd cu anul 1970, peste 150 de hectare de culturi irigate) și cîte alte griji nu are un inginer aflat în fruntea unei astfel de cooperative. Dar cînd încrederea nestrămutată în drumul pe care l-a ales împreună cu întreaga obște a satului și a țării se unește cu siguranța pe care ți-o dă știința bine stăpînită, se ridică în el o tărie fără seamăn prin care orice vis, al său sau al oamenilor nu i se pare atît de îndrăzneț încît să nu fie realizat.

NICULAE STOIAN

UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REPORTERI

În sfîrșit, iarna s-a înscăunat cu tot fastul de albe ninsori. În pomul de iarnă s-au aprins lumini multicolore și...

— Bine te-am găsit, Olguța!

— Bun sosit, Moș Gerilă! Ai cam întîrziat, dar sacul văd că ți-e încă plin de surprize.

— Și de scrisori! Un întreg alai de corespondenți felicită redacția «Cutezătorii» și-i urează succes în noul an 1970.

— Citește!

— Lucian Flueraș din Chelmac, județul Arad, urează «La mulți ani!» revistei; Nicolae Păun din Iași, ne trimite o anchetă intitulată «Revista „Cutezătorii" un prieten nedespărțit!»

— Dar mai e ceva...

— Da! Un bilețel: «Vă spun sincer că de-a lungul celor aproape trei ani de la apariție, revista «Cutezătorii» mi-a fost un tovarăș minunat. Mulțumesc călduros redactorilor îndrăgitei noastre reviste și totodată urez mult succes la învățătură tuturor prietenilor ei cititori» - Nicolae Pintilie-Iași.

— Uite o scrisoare foarte frumoasă, Olguța: Orășelul cu 101 arhitecți. Semnează Ștefan Tită din Cîmpulung Moldovenesc. Te rog eu să i-o publici. Are stil...

— Nu-l cunoști? Este cîștigătorul premiului I la concursul «Rozetele Cutezătorii» pe anul 1969 și unul dintre cei mai buni reporteri speciali ai revistei.

Olguța

Orășelul cu 101 arhitecți

Afară fulguie mărunt și încetișor. În clasă, elevii stau aplecați peste planșete. Se lucrează cu atenție. Pe fețele tuturor se citește încordarea. De curînd, noi, elevii claselor a VIII-a, de la Școala generală nr. 4 din Cîmpulung Moldovenesc, am fost solicitați să creăm, cu fantezia proprie copilăriei, modele pentru Orășelul copiilor.

Cine nu ar vrea să devină arhitect? Cine nu ar vrea să vadă cum, după proiectul său, iau naștere miniaturale cetăți, clădiri, figurine menite să decoreze un întreg oraș, chiar dacă acestea nu sînt, totuși, decît jucării?

Dar, oare nu sînt aceștia primii pași? Cel puțin noi, «arhitecții» solicitați să ne ocupăm de bucuria celor mai mici, ne-am dat toată silința pentru a crea lucrări frumoase și atrăgătoare spre a împodobi Orășelul care anul acesta va avea 101 arhitecți.

ȘTEFAN TITĂ
Cîmpulung Moldovenesc

MIORIȚA ȘI EXPEDIȚIA „RA"

Ziarele, revistele, studiourile de radio și televiziune transmiteau cu regularitate știri despre intenția temerarului călător de a porni într-o neobișnuită expediție.

O lume întreagă îi cunoaște cărțile, așteaptă ziua plecării sale în larg cu nava de papirus «Ra». În acele zile, în care era absorbit de gîndurile călătoriei, Thor Heyerdahl a primit...

O SCRISOARE DE LA MII DE KILOMETRI

«Vă cunoaștem, citindu-vă cartea v-am însoțit în expediția Kon-Tiki... Vă dorim succes. Sîntem alături de dv., Miorița-Hunedoara».

Într-o zi, nava de papirus, asemănătoare cu vechile ambarcațiuni egiptene, a pornit în larg. Poate n-o să vă vină să credeți dar, în drumul ei de la Alexandria pe apele Mediteranei spre întinsul ocean, expediția ducea și fanionul primit de la pionierii din Hunedoara. Au urmat zile pline de griji în care «Ra» a înfruntat valurile neprietenoase ale apelor, năprasnicele furtuni. La mii de kilometri, gîndurile unor copii o urmăreau cu îngrijorare. Așteptau cu emoție. Și iată că într-o zi, primesc un plic.

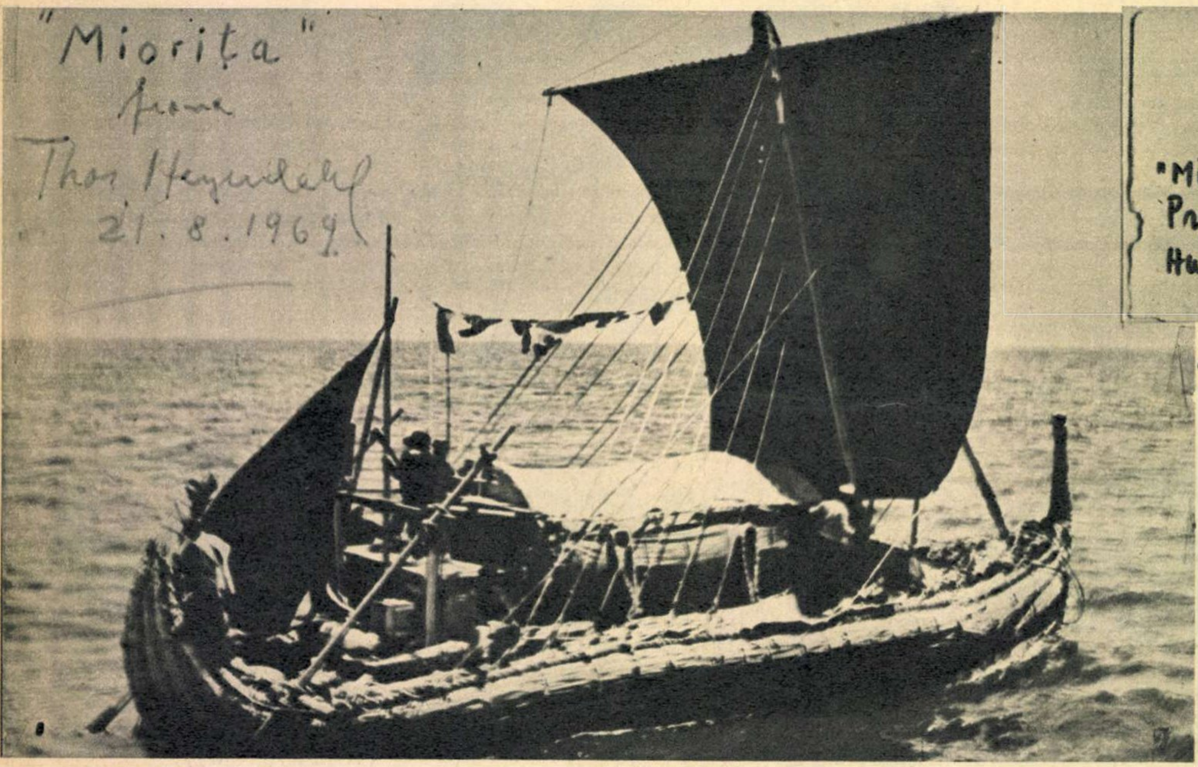

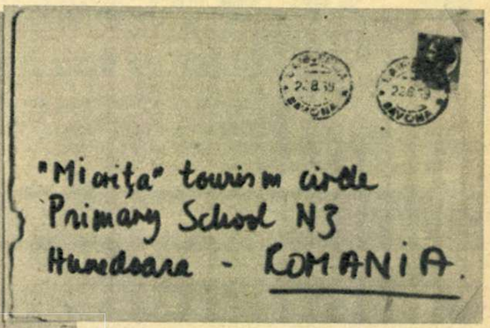
"Miorița" tourism circle
Primary School N3
Hunedoara - ROMANIA

AMBARCAȚIUNEA DE PAPIRUS «RA»

«MIORIȚEI» — DE LA THOR HEYERDAHL

Alături, fotografia navei cu autograful marelui călător pentru tinerii turiști. Plicul sosit tocmai din Italia, imaginea navei stau acum la loc de cinste în jurnalul cercului de turism de la Școala generală nr. 3 din Hunedoara.

Tot de la membrii acestui cerc am aflat și minunata poveste a descoperirii lor...

FÎNTÎNILE CU LACĂT

Este vorba despre o ciudățenie pe care au descoperit-o pionierii și căreia tot ei i-au dat numele.

— Totuși, unde este? i-am întrebat.

— Sus, sus, pe o culme a Munților Poiana Ruscăi! îmi spune Mihaela Secară. Satului i se spune Cerișor. După cercetările noastre, numele s-ar putea să vină de la un fel de stejar — cvercus ceris — care crește pe acolo. Bătrînii spun, însă, că i-au zis așa fiindcă e aproape de cer. De cum s-au așezat aici, cu sute de ani în urmă, oamenii au săpat gropi adînci în munte ca să găsească izvoarele. Dar nu le-au găsit. Sînt tare rare. Atunci, în fîntînile lor de piatră, au adunat apa zăpezilor și a ploilor. Și, după un obicei străvechi, cine știe de cînd, fîntînile acestea au capac și lacăt...

— Cînd am văzut așa ceva, am fost mirați, adăugă Daniela Vînt, atunci i-am dat numele de Țara fîntînilor cu lacăt. De altfel, acest sat este în cercetarea noastră. Unii urmăresc construcția caselor. Cum sînt puse bîrnele, cum sînt făcute încrustațiile în lemn, cum sînt împodobite blidele și ulcelele. Alți colegi se interesează de basme, cîntece și legende. Cîțiva întregesc istoria școlii care are... nouă elevi. Atîția cîți sînt acolo în satul din munți. Un grup de fete caută să afle linia costumelor, a cusăturilor...

Intr-una din zile, tocmai pentru aceste cusături, a coborît de sus, de la munte...

N SAT, LA CERIȘOR

COCONII

ÎN EXPEDIȚIE

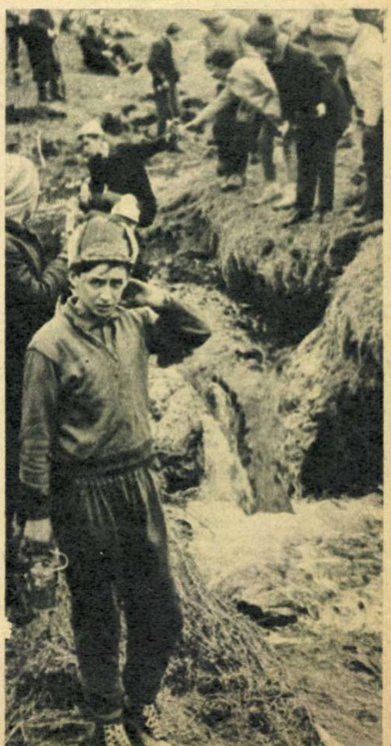

NANA MĂRIUȚĂ

A venit la școală. Toți copiii o așteptau cu bucurie. Cu bucuria cu care aștepți poveștile și cîntecele. Cele mai interesate însă, erau fetele. Atunci, o dată cu sosirea nanei Măriuță, s-a format cercul de cusături «Ileana Cosînzeana». Și nana le-a arătat cum se înfloresc iile: «...numai cu „pui" roșii, pentru fete; la nevestele tinere, cu negru și roșu, iar la cele bătrîne cu negru». Atunci nana Măriuță, fără să știe, a fost pentru prima dată profesoară. Învăța fetele să «înflorească» așa cum se «înflorește» pe la ei de sute și sute de ani. Pentru aceasta le-a adus și ace anume. De cele mai bune, lucrate de baci Pavăl, meșter cunoscut.

— S-aveți spor, le-a urat nana Măriuță și s-a întors sus, în munte.

Fetele «înfloresc» și azi «pui» pe iile lor. Spre primăvară, nana Măriuță va coborî iar cu arnici colorat, cu ace de la baci Pavăl, să le învețe, mai departe, să «înflorească».

Așa au început tinerii turiști să se apropie de marile călătorii ale lumii, să descopere pe aproape de ei locuri noi, să întregească balada satului de aproape de cer. Așa l-au cunoscut și pe Thor Heyerdahl, marele călător, acum prieten al cutezătorilor din cercul «Miorița».

LIDIA NOVAC

JURNAL DE VACANȚĂ

Parcă anume, iarna a dăruit acestei vacanțe o haină atît de albă și de pufoasă... Parcă a făcut-o înadins, ca nimeni, nici un copil să nu poată rezista pădurilor lăcuite în promoroacă, strălucirii pîrtiilor de schii și săniuțe, chemării fulgilor de nea... O dovadă? Fotografiile din aceste zile de vacanță:

1. Cine ar fi bănuit că neînsemnata colină din apropierea blocului va deveni atît de căutată? Pe neașteptate, așa, într-o noapte, a ajuns cel mai grozav derdeluș!
2. Maeștrii sau viitori maeștrii ai grațioaselor piruiete pe gheață asaltează patinoarul Floreasca.
3. Cei mai curajoși se avîntă pe schiuri. Unii, la început, cu timiditate, fac întîii pași. Grija pentru prima și inevitabila cădere este... mare.
4. Liniștea pădurii Trivale răsună de zvonurile luptelor cu... zăpadă.
5. Se mai întîmplă și așa...
6. Îndrăzneții excursioniști au pornit spre piscurile țalnice ale Vîrfului cu Dor.

1

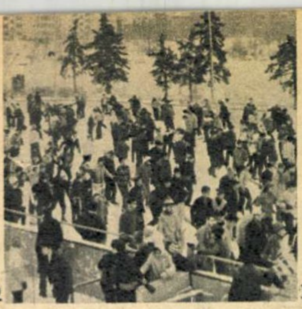
2

3

4

5

6

PRETENȚII

Foileton de **MIRCEA SÎNTIMBREANU**

Parcă am găsit un ins mai pretențios, mai necruțător, mai sever decît Goguță. Mărturisesc, intransigența lui mă bucură și mă înspăimînta în același timp. De unde — mă întrebam, privindu-l în timp ce se juca, citea ceva sau privea televizorul — atîta exigență la vîrsta lui? Cum de izbutea, la anii lui, să cunoască atît de bine datoria fiecăruia și să aibă tăria de a i-o aminti atît de neînduplecat? Căci Goguță nu face economie de epitete și dacă nu le voi transcrie întocmai în cele ce urmează, nu vă cer, pentru a înțelege mai bine situația, decît să amestecați cît mai mult acid și catran peste fiecare. Aceasta deoarece Goguță nu se mulțumea să spună unui coleg care greșise o pasă în careu «mototolule!» Întîi că apelativul era țipat, urlat, zvîrlit, cu 100 de atmosfere presiune și, în cel mai fericit caz, vinovatul era gratulat: **BLEGULE**! Evident, aceasta era doar «uvertura», mai departe urechile trebuiau protejate cu vată de sticlă. Și toate acestea pentru că Goguță avea de exprimat o sfîntă nemulțumire pentru o neinspirată lovitură de cap. Dar poate, veți zice, nefericitul centru înaintaș era într-adevăr un bleg, poate că Goguță nu este chiar atît de exigent. Bine. Pe Ben Quick îl cunoașteți? Pe Mr. Steed? Pe Simon Templar? Ei bine, se întîmplă, nu-i așa, să încaseze și ei cîte un pumn, să cadă în vreo cursă,să dea greș într-o împrejurare... Erare humanum est. Da, dar nu și pentru Goguță, el nu iartă așa ceva. Și condamnarea, vă rog să mă credeți, n-o poate transcrie o peniță necălită în focul iadului. Pot să vă spun doar că maxima lui bunăvoință se va exprima prin cuvîntul **HAHALERĂ**. Îl aud discutînd la telefon. I se povestește o pățanie și, ca un telegraf de interjecții, punctează: Ete, bă!... Al naibii!... Nepricopsitul!... Javra! Microbul!... Giza...

În general, Goguță recurge la zoologie pentru orice răfuială. Urcă și coboară respectiva scară ca un acrobat, de zece, de o sută, de o mie de ori pe zi... Mă tot întreb: — Doamne, cum poate fi atît de pretențios... cu alții? Cum de-i poate judeca atît de neiertător pe... cei din jur? De unde atîta asprime pentru... ceilalți? Căci omulețul acesta care toarnă fiere peste cea mai neînsemnată scăpare a altora este totuși de o blîndețe fără seamăn cu sine. Și numai ce-l auzi, chit că a tras chiulul 3 zile de la școală, chit că nu și-a făcut temele de o săptămînă, chit că a spart un geam și patru nasuri:

— A greșit băiatu'!...

U.R.S.S. — tabăra internațională Artek.

PRETUTINDENI TRAIESC COPII!

COPILUL ACESTA ESTE VIITORUL OMENIRII

(Urmare din pag. 3)

lupta împotriva fascismului, J.C. Arnal, creatorul renumitului personaj iubit de copii — Pif , scriitorul cipriot Costis Costeos și mulți alții. Pe toți i-a strîns laolaltă la conferința internațională inițiată de CIMEA (Comitetul internațional al mișcărilor de copii și adolescenți), cu prilejul celei de a 10-a aniversări a adoptării de către Adunarea generală a O.N.U a «Declarației Drepturilor Copilului», credința și convingerea potrivit căreia «Copilul este viitorul omenirii!», ziua de mîine a culturii și civilizației umane. Aceasta a fost, de aceea deviza sub semnul căreia s-au desfășurat lucrările acestei importante reuniuni internaționale la care au participat 29 organizații naționale din 25 de țări și 12 organizații internaționale.

A trecut un deceniu de la proclamarea Cartei Drepturilor Copilului care a înscris printre cele 10 principii ale sale pe acela care afirmă: «Copilul trebuie să se bucure de o protecție specială, trebuind să i se acorde largi posibilități prin lege și prin alte mijloace, care să-l pună în situația de a se dezvolta normal și sănătos din punct de vedere fizic, intelectual, moral, spiritual și social, în condiții de libertate și demnitate». Dacă în țările socialiste și în alte țări ale lumii, datorită grijii forțelor sociale înaintate ale lumii contemporane, copiii și tineretul se bucură de condiții care le oferă posibilități largi de afirmare, de însușire a culturii și de dezvoltare a talentelor, a personalității, în multe alte locuri de pe glob mizeria, foametea, analfabetismul și alte racile continuă să facă victime și-n rîndurile copiilor. De aceea, în unanimitate, cei prezenți

Virtuozitatea dansului popular românesc e fascinantă

Sănătatea copiilor e o preocupare permanentă în R.P. Chineză.

R.D. Germană — zăpadă, copii și schiuri.

Bucuria de a îmbina culorile este evidentă pentru acești copii din R.S. Cehoslovacia.

Dahomei — un zîmbet spre viitor.

Copiii parizieni iubesc păsărelele.

oto: Amis Coo

Pionieri polonezi, în excursie.

la Conferință și-au unit glasurile pentru a cere, cu hotărîre și energie, cu stăruință și însuflețire, înfăptuirea pretutindeni, pe întreg cuprinsul planetei noastre a principiilor cuprinse în declarația Drepturilor Copilului, pentru ca fiecare copil, oriunde ar trăi el, să poată fi instruit și educat într-o lume de pace și de dreptate, într-o lume în care să se poată dezvolta armonios și să devină un om demn, conștient, liber, cult, fericit în prezent și încrezător în viitor.

Cu mult interes au fost ascultate relatările delegației române despre felul cum activează pionierii României, folosind cu avînt și hărnicie condițiile puse la dispoziția lor de societate pentru a-și îmbogăți necontenit cultura, pentru a-și modela caracterele și dezvolta aptitudinile, devenind cetățeni de nădejde, patrioți entuziaști și constructori pricepuți ai socialismului. Cu același interes au fost primite propunerile noastre pentru lărgirea și întărirea frontului colaborării internaționale a tuturor celor interesați și angajați în lupta pentru apărarea intereselor copiilor a tinerei generații, pentru triumful păcii, umanismului și prieteniei între popoare.

Întîlnirea delegației Consiliului Național al Organizației Pionierilor din R.S. România cu reprezentanții mișcărilor de copii din 17 țări și anume: Cehoslovacia. R.D. Germană, Polonia, Ungaria, U.R.S.S., Bulgaria, Anglia, Algeria, Austria, Cipru, Finlanda, Franța, Guineea, Italia, Norvegia, Suedia și Togo, precum și participarea noastră la inaugurarea taberei internaționale a CIMEA de la Komarovo (R.S. Cehoslovacia) au însemnat tot atîtea contribuții prețioase la întărirea prieteniei și colaborării pionierilor și școlarilor români cu organizațiile de pionieri și copii din întreaga lume.

Proiectul român, însușit cu interes și entuziasm, de a se organiza la București, în iulie 1970 Expoziția și Conferința internațională cu tema «Educația copilului în fața progresului științei și tehnicii contemporane» este expresia contribuției pe care mișcarea pionierească din R.S. România o aduce mereu și este hotărîtă s-o ducă și-n viitor la promovarea prieteniei și colaborării internaționale în numele și-n favoarea păcii, pentru pregătirea și educarea tinerei generații încît să poată duce mai departe aceste nobile idealuri.

R.D. Vietnam. Grădiniță de copii.

Copii japonezi pregătindu-se încă de pe acum să străbată cosmosul.

Să mănînc ce mi-a pus mămica în pachet, și-apoi din nou la joacă...

ANCHETA NOASTRĂ

Fișa sincerității cititorului

VĂ RUGĂM DIN NOU SĂ DECUPAȚI «FIȘA SINCERITĂȚII CITITORULUI», SĂ VĂ ÎNARMAȚI CU UN CREION ȘI CU... SINCERITATE PENTRU A RĂSPUNDE LA URMĂTOAREELE ÎNTREBĂRI:

1. Care a fost cea mai interesantă acțiune pionierească din unitatea sau detașamentul tău, la care ai participat în cursul anului 1969?...............

....

2. Ți s-a întîmplat ca, în cursul anului 1969, să primești din partea detașamentului o anumită însărcinare? Răspunde conform realității, prin «Niciodată» sau prin numirea respectivelor însărcinări...........................

....

3. Ți-ai propus un anumit lucru pe care vrei să-l înfăptuiești neapărat în anul 1970. Care este acesta?..

....

4. Numește trei din rubricile revistei «Cutezătorii» care ți-au plăcut în mod deosebit în anul 1969 și crezi că trebuie să apară în continuare...........

....

5. Și acum, numește-ne trei din rubricile care nu te-au atras în mod deosebit..

....

6. Dacă ai fi reporter al revistei noastre și ar trebui să ne trimiți mîine dimineață un reportaj senzațional, despre ce ai scrie?.....................

....

7. Numele și prenumele.......................clasa...............
școala.........................localitatea..................

județul...................

Acum stimați cititori, introduceți fișa completată într-un plic și scrieți adresa: **Revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București.** Pentru ancheta «Fișa sincerității cititorului».

TOȚI PARTICIPANȚII VOR PRIMI ECUSONUL REVISTEI «CUTEZĂTORII».

Vă rugăm să ne trimiteți fișele completate pînă cel tîrziu la 20 ianuarie 1970.

Vă mulțumim!

REDACTIA

ELÖRE
ELÖRE
TÖRÖ-X.

Poți să fii marinar la 10 ani? Acești elevi de la o școală din Budapesta răspund afirmativ.

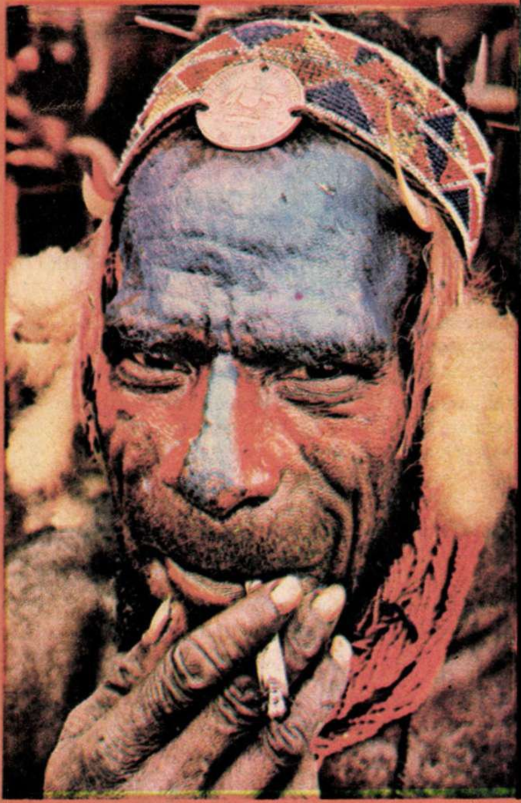

Papuașii

În zona ecuatorială a Pacificului, la nord-est de continentul australian, se află risipite în largul Oceanului o mulțime de arhipelaguri și insule care formează regiunea Melaneziei. Această regiune ce însumează o arie considerabilă — aproape un milion de km.p. — este populată de circa 3 milioane de locuitori care aparțin rasei negroide.

Mai bine de jumătate din întreaga populație a Melaneziei o formează papuașii. Ei sînt răspîndiți atît în Noua Guinee cît și în arhipelagul Bismark, insulele Louisiade și insulele Salomon.

Papuașii au pielea de culoare brună, (ușor roșcată la unele triburi) buzele groase și părul negru lucios, foarte des și creț. Aceste populații, alcătuite din numeroase triburi, nu au nici cel mai rudimentar sistem de scriere. Ei ignorează chiar și mijloacele de producere a metalelor, uneltele lor fiind astăzi făurite din piatră șlefuită deși în subsolul Noii Guinee se găsesc bogate zăcăminte minerale încă nevalorificate.

VIAȚA DE TOATE ZILELE

Satele papuașilor sînt risipite pe o mare întindere, în păduri și pe malul apelor. Toți bărbații dintr-un sat locuiesc într-o singură «casă lungă», în timp ce femeile se adăpostesc într-o altă colibă, împreună cu fetele și băieții neajunși la vîrsta de 13—14 ani. După ce împlinesc această vîrstă, băieții trebuie să participe la diferite probe de verificare a forței fizice și a tăriei de caracter. Numai după ce aceste examene au fost trecute cu succes, ei pot fi admiși în rîndurile bărbaților. De altfel, de la această dată ei trec în casa bărbaților unde vor trăi tot restul vieții.

O asemenea casă construită din nuiele împletite — care are o suprafață de 40—50 m.p. — este foarte sumar mobilată: zece-cincisprezece culcușuri de ierburi pe care dorm bărbații. Culcușurile sînt dispuse radial în jurul vetrei de piatră unde focul nu se stinge niciodată. În pereții casei sînt împlîntați țăruși — unii sculptați — de care atîrnă măștile rituale, arcuri, pungi de piele de șopîrlă pline de coloranți vegetali și minerali cu care papuașii își vopsesc chipurile și trupurile cu prilejul sărbătorilor rituale și al altor festivități.

Indigenii nu se adăpostesc în casă decît noaptea și în ceasurile cînd ploaia este prea mare; viața lor se desfășoară cel mai mult timp în aer liber — ei culegînd fructe, vînînd păsări, șopîrle și mici canguri.

Pe lîngă satele lor, papuașii cresc mulți porci, animale ce constituie prin numărul lor și semnul avuției comunității. Darurile pădurii, fructele, mugurii, ierburile suculente și batatele (un soi de cartof dulce), fasolea, ceapa și morcovii alcătuiesc hrana obișnuită a papuașilor. Grădinăritul este îndeletnicirea care revine aproape în exclusivitate femeilor. Ele se mai ocupă și de creșterea porcilor, a găinilor precum și de celelalte treburi gospodărești ca țesutul pînzei, împletirea năvoadelor de prins pește și a plaselor pentru păsări.

Bărbații vînează, doboară arbori pentru foc sau pentru construcții și pregătesc solul pentru a fi lucrat, împrăștiind deasupra acestuia cenușă vulcanică. În regiunile bogate în ape curgătoare, ei sînt pescari neîntrecuți și foarte buni meșteri în construcția de canoe.

Papuașii îndrăgesc culorile vii și podoabele pe care și le lucrează singuri, înjghebînd coliere din cochilii de scoici, din dinți de cîine și colți de mistreți. Cel mai mult iubesc însă penele multicolore ale păsării paradisului. Deseori, bărbații își prind în lobii urechilor cercei din lemn sculptat sau de sidef. Pentru schimbul de mărfuri folosesc șiruri de dinți de cîine ori colți de mistreț. De valoare sînt cei 4 dinți incisivi ai cîinelui și numai colții mistrețului. Cu aceste originale «monede» ei își pot «cumpăra» de la triburile vecine cu care fac schimb, pămînturi colorate pentru a-și decora fața și trupul, sago (un fel de făină pentru prepararea turtelor), tutun, toporiști de piatră șlefuită, oale de lut ars ori podoabe de os lucrate cu meșteșug.

TELEGRAFIA FĂRĂ FIR A PĂDURII

Papuașii își transmit la mari distanțe mesaje sonore cu ajutorul tobelor — **döbör** — instrumente alcătuite din trunchiul unor copaci. Aceste tobe de lemn au o puternică rezonanță. Pentru mesaje cu o «adresă» nu prea îndepărtată, ei utilizează tobele mici numite **voagön** al căror timpan este confecționat din piele de șopîrlă.

Mesajele se transmit după un sistem convențional de semnale mai puternice sau mai slabe, a căror îmbinare dă posibilitatea să se difuzeze știrile cele mai diverse. Fiecare bărbat din sat folosește un cod propriu prin care «corespondează» cu membrii familiei sale, aflați la cules sau pescuit în împrejurimile satului.

Mesajele transmise de obște sînt precedate și încheiate de **möröb,** un semnal anumit care ar semnifica într-o formulă concentrată: Atenție tuturor! Urmează o comunicare ce interesează

2

3

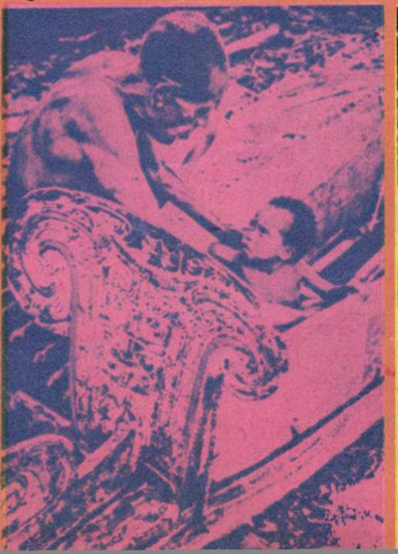

4

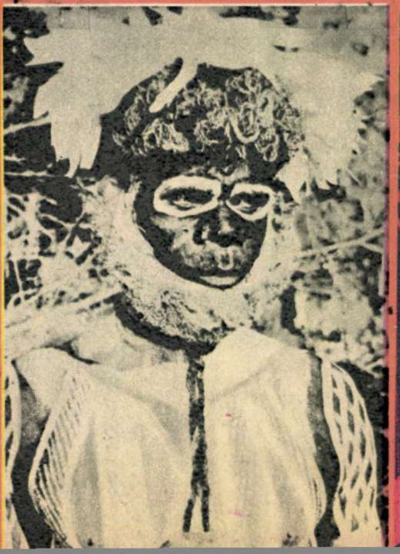

5

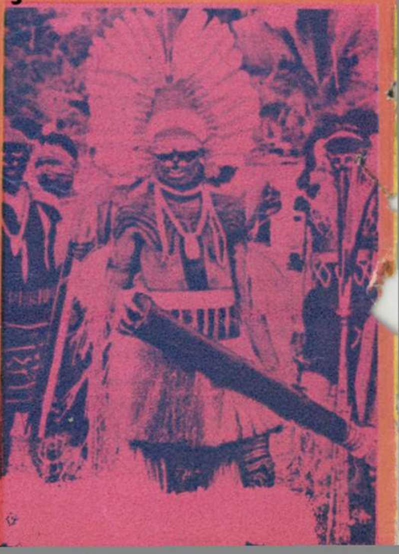

întreaga comunitate.

Toate aceste semnale sînt însușite de papuași încă din copilărie. Cele mai așteptate semnale sînt cele ce vestesc marile festivități cînd bărbații dansează ore în șir în sunetele flautelor și ale tobelor. Papuașii au un deosebit simț al ritualului și al spectaculosului. Dansurile lor, specifice fiecărui trib, sînt expresive și de o mare plasticitate.

6

«TEATRUL» PAPUAȘILOR

Ca un murmur îndepărtat se aud bătînd tobele voagön. Dansul este început de o pereche de «vulturi» și alta de «papagali verzi», care înaintează timid pe pămîntul bătătorit din piața satului. Dansatorii se înclină unul în fața celuilalt și-și înfioară penele într-un tremur de-abia vizibil Dansul lor este suplu, se întorc roată de parcă și-ar purta prada. Dau apoi ocol pieții desfăcîndu-și larg aripile, apoi se retrag într-o margină,iar în locul lor apar «păsările paradisului». Ele își desfac încet penele și o explozie de culori violente cuprind spațiul în care evoluează dăruindu-și frumusețea celor ce le privesc. Tobele bat puternic în ropote, asemenea unor nesfîrșite aclamații. «Păsările» înfiorate de tunetele tobelor mari își iau zborul și dispar pierzîndu-se între arbori...

Acesta este «scenariul» dansului ce-l interpretează dansatorii tribului papuaș, un spectacol teatral în care pantomima se îmbină perfect cu dansul și muzica ritmică a tobelor döbön și voagön.

Asemenea dansuri, animate de dansatori cu un deosebit simț al ritmului și al interpretării, însuflețesc obștea papuașă în zilele marilor festivități cînd, în semn de prietenie și bună vecinătate, vin în sat și triburile alăturate.

Autoritățile indoneziene și australiene,cărora le aparțin teritoriile locuite de papuași, desfășoară de mai mulți ani diferite acțiuni de apropiere a acestor oameni de civilizația secolului nostru. Unele rezultate au și fost înregistrate în acest sens prin înființarea unor școli de agricultură în care papuașii își pot însuși cunoștințe legate de îndeletnicirile lor de bază. Marea mulțime a triburilor rămîne însă în stadiul civilizațiilor primitive.

VERONICA ILIESCU

7

8

9

10

11

1 Un vraci din Madang (Noua Guinee).

2 Penele păsării paradisului sînt cele mai prețuite podoabe ale papuașilor.

3 Leagănele cu bogate ornamentații incrustate în lemn sînt moștenite din tată în fiu.

4 Dansator din insulele Salomon.

5 Șef de trib din golful Papua.

6 Războinici ai tribului Kuka-Kuka.

7 9 Operațiuni care dăinuie de mii de ani: alegerea silexului și confecționarea toporului.

8 O profesoară australiană în mijlocul micilor papuași.

10 Locuințe lacustre din insula Noua Britanie.

11 Eleve ale școlii din Agats jucînd șah.

12 Casa bărbaților din Pirimapoen (Noua Guinee).

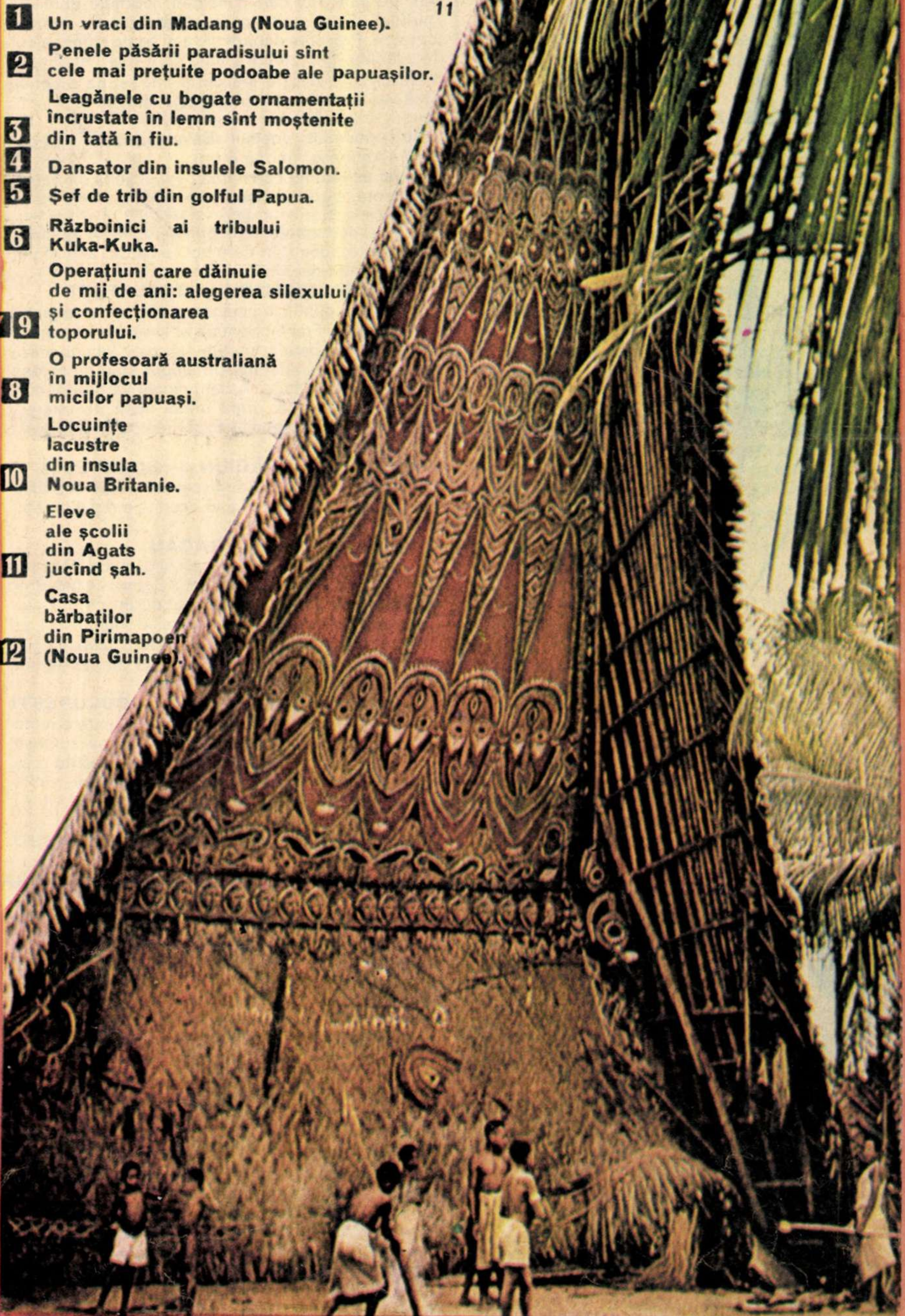

12

Atelier literar

RĂSPUNDE SCRISORILOR
VOASTRE LITERARE
POETUL

VIRGIL TEODORESCU

JEAN GOR — TÎRGU JIU — GORJ

Versurile dumitale seamănă, deocamdată, cu acele imagini pe care copiii le calchiază pe sticla ferestrei, cu indigo. Un joc deloc de disprețuit și care poate duce la jocul ulterior al artei, cu atît mai mult cu cît am găsit în textele trimise versuri frumoase, ca de pildă: «Stăpîna casei de chihlimbar» sau: «Umbra păstorilor — bucuria mieilor». Te-aș ruga să renunți la starea lirică febrilă contrafăcută și totodată la indigo.

ADRIANA AURORA PINTILIE — CARACAL — JUD. OLT

De unde atît nesațiu trist la o elevă în clasa a VIII-a? Sau poate Caracalul predispune la melancolie? E o deznădejde a lecturii sau o prematură predispoziție sufletească? În orice caz există în poeziile dumitale, stîngace și tulburi încă, o sinceritate cuceritoare. Continuă să scrii fortificînd această sinceritate. Și pune capăt melancoliei precoce.

DESPA C. LEONIDA — COMUNA URECHEȘTI, SATUL POPEȘTI — JUD. VRANCEA

Te rog neapărat să mai trimiți. «Și soarele cum te imită» este un vers care trece dincolo de simpla observatie.

IULIAN MEDUHAN — ORAȘUL GH. GHEORGHIU-DEJ — JUD. BACĂU

Te-aș lua cu dragă inimă «ucenic», dar, deocamdată, nu știu ce să-ți spun, pentru că nici cele cîteva poezii, nici crîmpeiul de proză nu-mi oferă posibilitatea unei aprecieri. Sînt compoziții școlărești, presărate cu reminiscențe de lectură ușor de recunoscut. Un singur vers mă pune pe gînduri. Spui undeva că din văzduh se cern: «Fulgi ca pietre de granit». Între acțiune și rezultat este într-adevăr o distanță enormă! Funcționează în văzduh, pesemne o instalație fantastică!

VASILE IVESCU — BUCUREȘTI

«Iarna» nu este decît o imitație servilă după Topîrceanu. «Unire» și «Trecutul» n-au nici o legătură cu poezia. Singura încercare mai ca lumea ar fi «Visul». Dar parcă și aici imiți pe cineva. De altfel și în scrisoare sînt cîteva fraze pe care am impresia că le-am citit undeva, într-un articol de fond. Mă bucur că practici printre altele, versul alb.

MIHAI ȘERBAN — GHERLA — JUD. CLUJ

Dumneatale ești un caz aparte. Am citit și scrisoarea adresată poetului Dumitru M. Ion și poeziile trimise acum, în urmă. Preocupările dumitale literare sînt foarte avansate, în raport cu vîrsta, lecturile de asemenea.

Sînt sigur că ai să treci,în curînd dincolo de Prévert, pe care zici că-l consideri părintele dumitale spiritual. Deși participant al avangardei literare franceze, Prévert e departe de a-și egala companionii de altădată. S-ar putea spune că a tras unele concluzii pripite, la care s-a oprit. Îmi vei da dreptate dacă vei îmcerca să-l citești pe Rimbaud și Apollinaire.

Nu cunosc nici poemul «Baladă stelară», nici poemul «Aș vrea». Îmi pare rău.

«Post scriptum» constituie o mică suită de notații inteligente, cursive, lipsite de emfază. Cele două poeme care se mențin pe acelasi plan al impresiei, al notației percutante, rețin prin perfecta lor agilitate. Aștept alte poeme în care voi remarca, sînt sigur ceva mai mult decît atît.

CRENGUȚA ZECHERU — BUCUREȘTI

Cugetările dumitale poematice sînt pline de grație și de noblețe. Frază orientată și sigură, ritm supravegheat cu strictețe. Iată atributele care încununează o sensibilitate nealterată. Un singur sfat: nu te lăsa dominată de facilitate. Altfel poemul va deveni monocord, static, și la urma urmei lipsit de interes, Publicăm în acest număr al revistei «Ce înseamnă să trăiești?».

ANA-DOINA CRĂCIUN — BUCUREȘTI

Rețin din poezia «Adolescență» versurile: «Aș face castele de nisip/ să aud secretele regilor». Mai trimite.

DAN FILIPÉSCU — BACĂU

Regret, dar «punctele slabe» sînt multe. Mai întîi suferă gramatica. Scrii incorect: «Capuri de balauri». «Versanții cu creste semețe». «Lucruri ce nu-s uitări» etc. Dar punctul slab care le înglobează pe toate celelalte, cred că este superficialitatea. Te sfătuiesc să citești cu atenție, și să nu mai îmbini versuri înainte **de a simți** poezia.

GHEORGHE GEORGESCU — BUCUREȘTI

Poeziile nu sînt publicabile. Pana pe care o mînui lunecă încă greu pe hîrtie. Rubrica nu se numește «Ateneu literar», ci «Atelier...». Interesante cele două ghicitori din «Itinerar turistic». Mai trimite cîteva. N-ar fi exclus să facem un grupaj într-un număr viitor.

GHEORGHE ȚARĂLUNGĂ — ADJUD — JUD. VRANCEA

Apreciez foarte mult activitatea dumitale de animator literar, multilaterală și pasionată, la revista «Mlădițe» unde ți-ai publicat poeziile fiind, totodată redactor, redactor-artistic. tehnoredactor și corespondent, grafician și ilustrator. E firesc să o duci mai departe în calitatea de elev de liceu. Pentru noua revistă pe care vrei s-o «înființezi» ți-aș propune două titluri: **Ferestre,** sau, poate **Falii,** bineînțeles sub beneficiul de inventator. Revista poate să apară și fără autograful meu. Dacă doriți, după apariție mă puteți considera printre colaboratori. Și acum ,poeziile. Ai vrea să știi ce e bun și ce e rău în ele. Să încerc un răspuns. Bun ar fi talentul și îndemînarea. Rău, lipsa de concentrare, dorința de a cuprinde prea mult dintr-o dată, dar și fixațiunea la o anumită tematică. O soluție prea diluată își pierde efectul chiar și atunci cînd experiența a reușit.

THEO DOREANU — BUCUREȘTI

Acel «P.S.», scurt și cuprinzător, care însoțește versurile dumitale, pare a fi emanația unui orgoliu bine constituit. Dumneatale nu ai nevoie de încurajare. Nici de sfaturi. Pentru că te declari singur un mare poet.

Îți și zăresc zîmbetul disprețuitor. De ce ții, totuși, să-ți faci iluzii? Iluzii în legătură cu ce? Poate cu publicarea unei poezii în revistă. Mîine, poimîine, se va întîmpla și acest lucru. Pînă atunci scapă de tutelă. Ești tutelat, e adevărat, printre alții de mari poeți ca de pildă, Arghezi sau Minulescu. Această alegere te onorează. Dar transformă aliajul în substanță vie. Ai putința. Așteptăm.

NICOLAE CĂPĂȚÎNĂ — SAT NEGOEȘTI, COMUNA PRIGORIA — JUD. GORJ

Pentru un băiat de treisprezece ani, nu e rău deloc. Te rog să mă crezi că îți comunic lucrul acesta cu toată «pasiunea» de care sînt în stare (Nu garantez dacă în termen de o lună). Observ împerecheri neașteptate de cuvinte, ca de exemplu: «tăcere neatîrnată» sau versul: «Dansează o grădină cu totul în imensul înfloririi». Dar, ca să ne dăm seama că nu sînt doar un joc al întîmplării, te rog să mai trimiți

DOINA STELEA — COMUNA OSICA DE SUS — JUD. OLT

«Prin mica noastră putere — ne scrii — am încercat să ajutăm gospodăria agricolă din comuna noastră». Iată o poezie, o poezie în acțiune, a cărei urmă se pierde, însă, în încercările dumitale literare. Vrei să eternizezi asaltul **Aurorei** sau vitejia celor căzuți în Tatra, hrănindu-ți fantezia cu rămășițele unei lecturi superficiale și stîlcind numele poeților iluștri. Oamenii, pămîntul, plantele, efortul și ritmul muncii, amploarea și în sfîrșit finalitatea ei, toate astea nu ți-au spus nimic? De ce nu te încumeți să transcrii, măcar, această poezie a vieții, imediate?

ELENA RUXANDA — ORADEA — JUD. BIHOR

Poeziile sînt interesante. Publicăm în acest număr al revistei «Contrast».

DUMITRU GHEORGHIU — București

Meditațiile dumitale au oarecare profunzime, da nu știu în ce măsură pot fi considerate poeme. Te rog să mai trimiți.

LIVIU MIHĂESCU — RĂDĂUȚI — JUD. SUCEAVA

Neconcludent. Nu pot afirma nimic. Mai trimite

CE ÎNSEAMNĂ SĂ TRĂIEȘTI?

Cuvîntul viață ascunde atîtea dureri și atîtea bucurii!
a trăi, cred că înseamnă a iubi.
a trăi, cred că înseamnă a face bine, a dărui totul, uitîndu-te pe tine.
a trăi, cred că înseamnă a învăța pe alții, învățînd tu însuți ce e binele și ce-i frumosul.
a trăi, cred că înseamnă a zdrobi lanțurile, a fi liber ca norii și ca vîntul.
a trăi, cred că înseamnă a cînta, a iubi, a fi liber.
asta cred că e viața.

CRENGUȚA ZECHERU
cl. a IX-a, București

Contrast

În ochii florilor
fluturii fac risipă
de energie.

În ochii fluturilor
florile sînt niște ființe
neînsuflețite.

În ochii oamenilor
fluturii și florile sînt
Frumusețe.

ELENA RUXANDA
cl. a IX-a,
ORADEA

PĂLĂRII ZBURĂTOARE

de **DUMITRU M. ION**

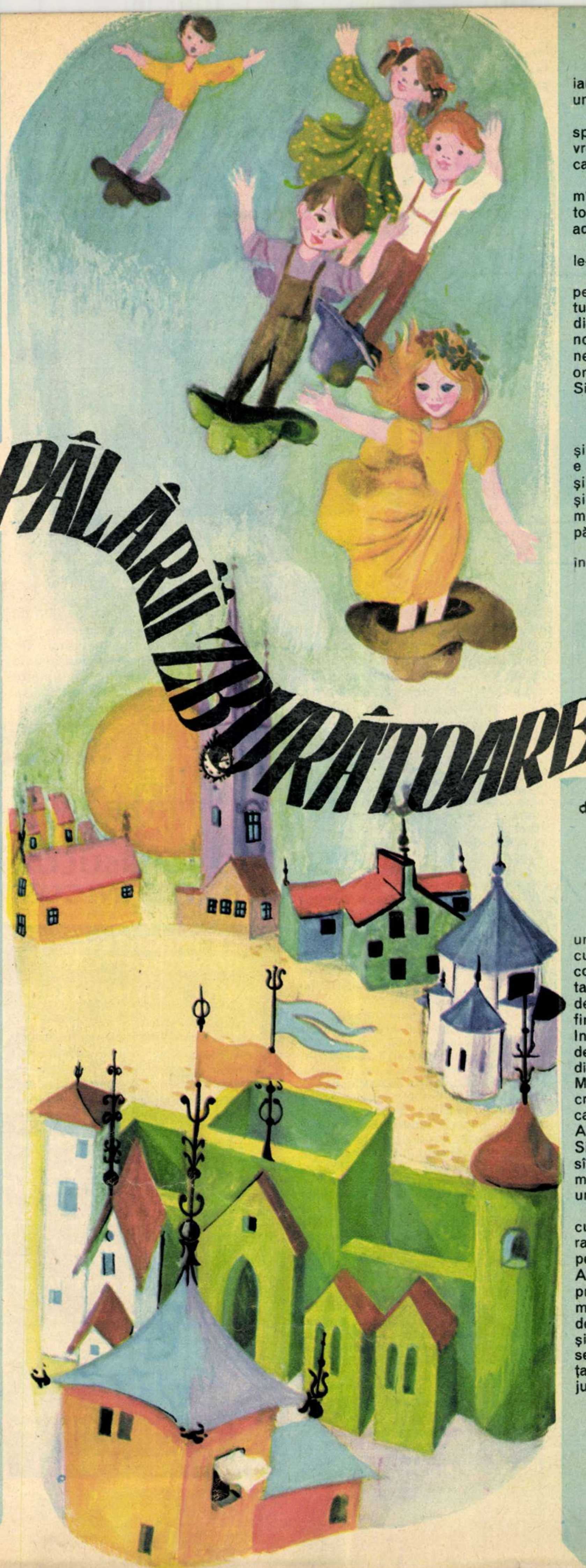

Atunci a fost o toamnă fără de sfîrşit, lungă ca un fluviu pe care se plimbă piroge iuţi, fantastice, trecînd dinspre izvoare către pădurile nopţii — zilele care aruncau către întinderile pămîntului poveri de soare, miracole şi fericiri între animalele pregătite pentru somn. Frunzele cădeau de luni de zile, leneşe, tremurătoare ca nişte dantele, uneori în stoluri de curcubeie, alteori cutremurînd întinderile de arbori cu foşnetul felin, de vulpe plîngătoare, lîngă izvoarele seninătăţii. Aşa, căzînd, frunzele se opreau pe pămînt şi nici o picătură de ploaie nu venea să le cutremure coloritul de aripă aruncată de păsări ale paradisului cu sute de perechi de aripe. Iarna era atît de departe, încît prietenii prietenilor tuturor prietenilor spuneau că această neserioasă întîmplare care se numeşte *iarnă* a rămas ascunsă într-un tablou celebru.

Se spunea că pictorul care făcuse tabloul celebru în care închisese iarna cîndva, într-o bună dimineaţă îşi adusese de pe muntele vecin, în curte, *iarna* şi s-a apucat s-o picteze. Şi pictorul a pus atîta patimă în pictura sa, atîta dragoste încît către seară soarele dogorea, pomii înfloriseră, paseri măiestre se alergau printre arbori cîntînd cu fast şi ciugulindu-şi penele presărate cu toate culorile lumii. Astfel iarna a rămas în tablou pentru cine ştie cîte zile şi ani sau chiar secole. Pictorul era acum stăpînul iernii şi pesemne că ţinea atît de mult ca în casa lui să aibă iarna, încît nu s-a îndurat să-i mai dea drumul să plece pe munţi şi pe cîmpii.

Dar prietenii prietenilor celor care sînt prieteni făcuseră un club al copiilor care doreau iarna. Se dădea chiar un premiu, o sanie de argint, celui care ar fi adus iarna pe pămînt. Cert lucru, pictorul era celebru, dar nimeni nu ştia unde şade, nici cum îl cheamă. Un singur lucru doreau toţi prietenii celor care sînt prieteni şi vor să vină iarna, că acest anotimp furat trebuie adus pe pămînt fiindcă altfel copiii vor uita să se mai dea cu sania, cu patinele, cu schiurile, pe scînduri, pe bocanci, tîrîş, grăpiş şi acest lucru însemna fără doar şi poate sfîrşitul copilăriei. Ori, prietenii celor care sînt prieteni voiau ca, chiar dacă nu se poate ca oamenii să fie totdeauna copii, cel puţin ei să mai aibă înainte de a deveni maturi încă un anotimp în care să se mai poată juca.

Căutaseră cu toţii iarna şi n-o găsiseră: o căutaseră în păduri, în ape, în munţi, pe dealuri, dar casa pictorului, nu ştia nimeni să le arate unde este.

Pentru Mariove şi Sir toamna era cel mai frumos anotimp de pe lume, dar într-o zi mergînd la oraş au vizitat şi ei clubul. «Prietenii prietenilor celor care sînt prieteni şi vor să vină iarna» văzînd că toţi copiii sînt trişti, că plîng şi nu-şi doresc decît un singur lucru, să se mai joace încă un anotimp s-au înscris într-o seară printre membrii prietenilor celor care sînt prieteni. În zadar le-au povestit ei cum au zburat în farfurii zburătoare şi au ajuns în locuri unde există doar un singur anotimp sau două, în zadar totul, fiindcă prietenii prietenilor celor care sînt prieteni nu voiau să creadă că nu-i nici un rău dacă n-o să mai vină iarna. Atunci Sir şi Mariove le-au promis că ei le vor aduce iarna, să poată cu toţii să se mai joace încă un anotimp înainte de a deveni mari.

— Dar avem nevoie de sprijinul vostru, spuse Mariove; fără voi ne-ar trebui multă vreme să găsim unde e casa pictorului care ţine ascunsă iarna.

— De aceea, continuă Sir, trebuie ca mîine în zori să luaţi fiecare de acasă toate pălăriile pe care le găsiţi şi să le aduceţi la club.

A doua zi, toţi copiii au adus pălării şi le-au înşirat în curtea clubului.

— Acum, fiecare, să se urce în pălăria pe care a adus-o. Noi vom trece prin faţa tuturor şi le vom da cîte o pilulă fermecată din care avem o mulţime de la prietenii noştri, farfuridéi, veniţi de pe planete necunoscute. Astfel vi se îndeplineşte orice dorinţă. Vom găsi sigur iarna, spuse Sir.

— Vom putea zbura? În pălării?

— Da, o să zburaţi în pălării zburătoare.

Ca la un semn toţi copiii sorbiră pilula şi doriră să zboare şi să caute locul unde e închisă iarna. Văzură păduri, rîuri, sate şi castele în zborul lin al pălăriilor, dealuri şi munţi. Oamenii se uitau spre cer şi se minunau, arătau cu mîinile-ntinse spre pălăriile în care zburau copii.

Toate pălăriile, ca un mare stol, zburau într-un sens unic şi către prînz se zări un oraş plin cu lujere de turnuri, plin de cupole colorate şi acolo, pe o stradă, coborîră toate pălăriile şi copiii se-ndreptară către o vitrină. Un tablou mic ascundea între ramele sale iarna. Citiră cu toţii firma. Era un anticariat. Anticarul picta. Intrară şi cerură tabloul care nu costa decît un ban. Dar se întîmplă ca niciunul dintre copii să nu aibă un ban şi atunci Mariove aduse pălăria sa, o puse pe creştetul bătrînului pictor şi acesta-i făcu cadou tabloul care costa numai un ban. Apoi, ea se urcă în pălăria zburătoare a lui Sir şi toţi prietenii prietenilor celor care sînt prieteni zburară deasupra oraşului, mai departe, tot mai departe, către locul unde trebuia adusă iarna.

La apus sosiră-n oraş, coborîră în curtea clubului. Sir scoase iarna dintre rame şi iarna începu să se întindă în curte, peste oraş, peste dealuri, peste păduri. Atunci prietenii prietenilor celor care sînt prieteni se îmbrăţişară de bucurie că se vor mai putea juca încă un anotimp pînă vor deveni mari şi aduseră sania de argint şi Sir şi Mariove, cei care găsiseră iarna, se urcară în sanie, şi plecară departe, la ţară, de unde veniseră, pentru a se mai juca încă un anotimp.

Ilustraţie: OFELIA DUMITRESCU

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE"

DE OVIDIU ZOTTA

2. ANCHETA LUI GIGI

Lui Marius i-ar fi plăcut să doarmă pînă la 9 dimineața, ba chiar pînă la 10 dar, suspinînd de necaz, se trezea la 7 fără un sfert. «Natura m-a făcut îngrozitor de leneș — mormăia el. Sînt un ipocrit deoarece mă străduiesc să par harnic, activ». Uneori, îi venea să urle de necaz că în loc să se răsfețe în așternutul cald, trebuia să țopăie prin cameră ca un apucat, născocind figuri de gimnastică, apoi să traducă o propoziție din engleză în română, să se ducă la piață, să traducă o nouă propoziție, de astădată din franceză în engleză, să ridice un sfert de oră halterele făcute din două buturuge unite printr-o coadă de lopată. Și cînd te gîndești că greul începea de acum înainte! Să-ți scrii temele, plus cîte un exercițiu suplimentar la fiecare din ele, să asculți la picap o simfonie întreagă, să studiezi un capitol din «Motorul automobilului» și altul din «Istoria artelor plastice». Uneori îți vine să le lași pe toate în plata domnului, dar asta ar însemna să nesocotești ceea ce ai scris cu mîna ta într-un anumit carnețel pe care nimeni în afară de tine nu-l poate citi deoarece însemnările sînt făcute într-un alfabet secret, inventat de tine. Acolo se află planul amănunțit al «Operațiunii Hercule», un plan îndrăzneț și dificil, născut astă primăvară, în clipe grele, atunci cînd Magda Feneșan i-a invitat acasă la ea pe toți băieții și fetele din școală care împlineau, ca și ea, 14 ani în lunile primăverii. Numai pe tine te-a «uitat», cu toate că ești născut chiar la 21 martie. În schimb, Tiberică Avramescu a fost în capul mesei, deși împlinise 14 ani în februarie! Nu erai destul de bun pentru societatea Magdei, asta e tot. Poate că fata are dreptate. Ai tu 14 ani, e adevărat, dar prin ce te deosebești de alții, de cîte ori e rostit numele tău într-o discuție importantă, cine spune vreodată «Stați o clipă, să vedem ce zice Marius?»

Toată noaptea o visase pe fata din tablou. Se făcea că stau alături, la fereastra unui castel medieval. Deodată apare un Volkswagen vișiniu, din care ies o sumedenie de luptători în armură. N-au intenții bune, vor s-o răpească. Marius o apără, luptînd eroic, dar fata îi spune cu glasul Magdei: «Degeaba, cavalerul inimii mele e Tiberică Avramescu».

Dimineață, porni ca de obicei după cumpărături. Două sticle de lapte. Mulțumesc. O franzelă mai prăjită și o intermediară mai blondă. Nu-i nimic, iau restul de 60 de bani cînd trec înapoi de la piață. Ca de obicei, dorea un singur lucru: să se întoarcă mai repede acasă, să se arunce în pat și să doarmă pînă la zece, dar știa prea bine că asta nu se poate. Șase ouă. Nu, pe ăsta nu-l primesc! Lăsați că știu eu; oul proaspăt are coaja aspră, văroasă. Zarzavat de supă. Sigur că vreau și țelină. E ciudat cît de bine seamănă țelina cu un satelit artificial sau cu un batiscaf!

— Hei, uită-te unde calci!

Marius tresări. Ajunsese în fața casei lui Gigi Feneșan pe strada Rucăr. Colegii spuneau că Gigi locuiește într-un televizor. Într-adevăr, fațada de sticlă a verandei semăna destul de bine cu un ecran de televizor.

Marius făcu un pas înapoi, încercînd să se dumirească. Gigi ținea pe trotuar panglica de metal a unei rulete, trasînd cu cretă urmele măsurătorii. Asfaltul arăta ca o pagină din caietul de geometrie. O mulțime de copii urmăreau cu gura căscată operațiunile.

— Ce-i asta, vreți să scoateți strada la vînzare pe bucățele? se interesă Marius.

— Exact! spuse Gigi. Dacă vrei și tu un bolovan, ți-l servim imediat!

— Mersi, e prea devreme, îmi cade greu la stomac. Nu, serios, ce rost au toate astea?

REZULTATELE CONCURSULUI CEC

23 795 DE PARTICIPANȚI!
10 305 RĂSPUNSURI BUNE

A extras din urnă, eleva **Paula Mihai** de la Liceul nr. 32 din Bucuresti.

Premiul colectiv în valoare de 1 500 lei a revenit **Școlii generale nr. 1 din comuna Vulpeni, jud. Olt.**

Premiul colectiv în valoare de 1000 lei a revenit **Școlii generale nr. 1 din orașul Gherla, județul Cluj.**

Premiul special în valoare de 300 lei dintre care 200 lei depuși pe un libret de economii și 100 lei în cecuri de economii școlare, a revenit elevului **Ion Rusu,** Școala generală nr. 8, clasa a VIII-a, Bacău.

Premiul special în valoare de 250 lei dintre care 150 lei pe un libret de economii școlare a revenit elevului **Anghel Olteanu** de la Școala generală nr. 5 din Alexandria, clasa a VII-a.

Premiul special în valoare de 200 lei, din care 100 lei pe un libret de economii și 100 lei pe cecuri de economii școlare, a revenit elevei **Doina Ștefan Tomiță** din Municipiul Craiova, strada Aurel Vlaicu, nr. 25.

Cele 20 de mențiuni, fiecare avînd un libret de economii cu o depunere inițială în valoare de 100 lei și cecuri de economii școlare în valoare de 100 lei, au revenit următorilor elevi:

1. **Luca Trăim,** Școala generală, comuna Gheroc, județul Arad; 2. **Doina Abagiu,** Școala generală, comuna Mărăcineni, județul Argeș; 3. **Gheorghe Anghel,** Școala generală nr. 1, Curtea de Argeș; 4. **Dumitru Zăbavă,** Școala generală Slăceni-Godeni, județul Argeș; 5. **Traian Sauciuc,** Școala generală comuna Ilipiceni, județul Botoșani; 6. **Valeria Lazăr,** Școala generală Bîsca-Chiojd, județul Buzău; 7. **Marioara Bîlea,** Școala generală nr. 1, oraș Hîrșova; 8. **Nicolae Bărbesc,** Școala generală, comuna Bilciurești, județul Dîmbovița; 9. **Titi Iacob,** Școala generală nr. 1, comuna Gohor, județul Galați; 10. **Aldea Ion,** Școala generală sat Peșteana, județul Gorj; 11. **Anișoara Papuc,** Școala generală nr. 5, Petrila; 12. **Toma Macavei,** Școala generală nr. 4, Baia Mare; 13. **Emeric Kohelka,** Școala generală nr. 1, Tîrnăveni; 14. **Romică Ursache,** Școala generală sat Hlăpești, județul Neamț; 15. **Zoltan Nagy,** comuna Tășnad, județul Satu Mare; 16. **Vasile Avasiloaei,** Școala generală nr. 6, Suceava; 17. **Floarea Florea,** Școala generală nr. 1, comuna Orbeasca de jos, județul Teleorman; 18. **Dan Dragomir,** Școala generală, comuna Grabăț, județul Timiș; 19. **Ion Bratu,** Școala generală, comuna Voetin, județul Vrancea; 20. **Simona Căpraru,** Școala generală nr. 120, București.

MARILE SURPRIZE ALE CONCURSULUI MINITEHNICUS

CE PREGĂTESC CONSTRUCTORII:

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD

- Un robot radioghidat SELECTIV. Reproducînd simțurile omului el va asculta de comenzile «pornește!», «oprește-te!», «stînga!», «dreapta!» etc... În același timp va «mirosi» un... cîmp electromagnetic ceea ce il va face să se oprească automat la marginea mesei, de pildă.
- Un planor: anvergura 4 m.
- O ambarcațiune cu motor în mărime naturală.
- O aerosanie în mărime naturală.

JUDEȚUL GALAȚI

- Un vehicul pe pernă de aer pentru o persoană.
- Un vehicul pe pernă de aer pentru două persoane.
- Un «papuc zburător» (șalupă) pentru patru persoane.
- Un vehicul acvatic propulsat prin gaze.
- Un microsubmarin pentru cercetări subacvatice avînd două persoane la bord.

Consiliile județene, municipale, orășenești, cercurile tehnice din școli participante la concurs care doresc să ne comunice construcții-surpriză, sînt rugate să telefoneze la 17.60.10 interior 1458 — București, sau prin poștă. Orice «surpriză» va fi publicată IMEDIAT.

CIFRE CARE VORBESC

Zilele acestea s-a primit în redacție situația abonamentelor la «Racheta cutezătorilor». Iată cîteva cifre:

Județul	abonamente
1. Satu Mare	4 368
2. Vaslui	4 219
3. Botoșani	3 374
4. Bistrița Năsăud	3 290
5. Maramureș	2 522
6. Cluj	2 458
7. Iași	2 206

Sînt cifre care grăiesc despre dragostea copiilor pentru tehnică, insuflată, fără îndoială, de profesorii, comandanții, activiștii ce lucrează cu pionierii. Tuturor județelor de mai sus, o dată cu mulțumirile redacției, li s-a acordat fanionul «Racheta cutezătorilor».

Gigi se uită mirat la cei din jur, ca și cum întrebarea ar fi fost atît de neroadă încît nu știa dacă merită să-i dea vreun răspuns.

— Pe ce lume trăiești? se îndură el, jumătate supărat, jumătate indulgent, așa cum te adresezi unui copil din cale afară de naiv. N-ai aflat *nimic?*

— Ce să aflu?

— Ești mai rău decît Tiberică! Seara, cu nasu-n cărți, dimineața, după zarzavat! Mă întreb dacă îți mai rămîne destul timp să mături și să speli vasele...

— Nu-i treaba ta!

— Te privește, spuse Gigi, cu gravitate, dar mai ieși și tu în lume. Ai crescut, trebuie să te înveți cu oamenii, să fii la curent cu evenimentele...

— Mă plictisești.

— Află atunci că aici s-a produs o spargere, mîrîi Gigi Feneșan. Acum poți să pleci. Altceva nu pot să-ți mai spun, ca să nu mori de plictiseală.

Desfășură din nou panglica ruletei. Marius ridică din umeri și se rugă de unul din privitori să-i dea lămuriri. Atîta așteptau. Începură cu toții deodată: «Ieri la prînz...» «o bandă»... «Ziceau că verifică instalația electrică» «Un tablou care costă un milion...» «Miliția...»

— Gigi, e adevărat?

— Te cred. Să-l vezi pe tata. E distrus.

— ... un milion?!

— Poate și mai mult. Sau poate nici un ban! Tata adusese tabloul acasă, pentru expertiză. L-a rugat un cetățean, omul a moștenit casa unui unchi și printre lucruri a găsit tablourile, vreo șase. A venit cu ele la muzeu, să întrebe dacă au vreo valoare. Cinci s-au dovedit lucrări obișnuite, dar al șaselea, un portret de fată, i-a amețit pe toți; pare să fie un tablou de Velasquez. Îți dai seama ce situație; tata l-a adus acasă, ca să-l poată studia cu de-amănuntul, iar bandiții n-au pus mîna pe nimic altceva; numai portretul i-a interesat.

Pe Marius îl cuprinse groaza.

— Un ppp... portret de fată?

— Da. O mică zînă sau o domniță. Ce-i cu tine? Tremuri.

— E frig. Miliția ce spune?

Gigi ridică disprețuitor din umeri:

— Au fost pe-aici vreo trei ofițeri. S-au uitat, au făcut fotografii, au pus întrebări.

— Ce întrebări?

— Banale. Cu cine sîntem prieteni, ce persoane mai știau de existența tabloului în casa noastră, dacă avem bănuieli.

— Și?

— Cam atît. Ofițeri tineri. Unul din ei era slăbuț de tot — mă refer la pregătirea de specialitate. Se uita la tablouri, la cărți, la miniaturi, la porțelanuri și mă întreba mereu: «Asta ce e? Dar asta? Din ce țară provine? Din ce epocă?» Altminteri, băiat simpatic, tip de sportiv, Dinulescu îl cheamă, e locotenent major, ne-am și împrietenit nițel. Era atît de dezorientat în problemele astea, încît pînă și femeii de serviciu i-a cerut lămuriri. Biata Marioara! Ca și cum ea ar face vreo deosebire între o statuetă de jad din epoca dinastiei Min și o rățușcă de ipsos, cumpărată din Obor!

Melodia vorbirii lui Gigi, cu suișuri de dispreț și descrescendo-uri de blazare îi făcu pe cei de față să-și dea seama că nu erau considerați cu nimic mai presus decît Marioara. În cel puțin o duzină de capete apăru dorința aprigă de a ști cît mai curînd ce e cu statuetele de jad și cu dinastia Min. Toți se gîndeau la coperțile verzui ale Dicționarului enciclopedic.

— Și acum ce faci? zise Marius arătînd spre pavajul plin de linii întretăiate, de cifre și de semne misterioase.

— Ancheta mea! spuse Gigi. Înțelegi? O anchetă personală.

— Mi-nchipui că ai reușit să descoperi o mulțime de lucruri.

— Deocamdată, nu cred că am motive să mă laud, spuse Gigi, modest. Privește: după urmele mașinii e mai mult ca sigur că a fost un camion. Vezi — arătă el o pată negricioasă pe muchea bordurii — e urma cauciucului. Numai o mașină grea ar fi putut lăsa urma asta. De altfel, vecinii confirmă că ieri, în jurul orei prînzului, un camion pe care erau scrise inițialele întreprinderii de reparații electrice — desigur, o falsificare — a staționat în diferite puncte ale străzii. Doi: infractorii au avut chei perfecte: de nicăieri nu reiese că ar fi forțat vreo ușă. Asta înseamnă că sînt experimentați, deci nu prea tineri. Trei — și foarte important: unul dintre infractori e alcoolic. Nici chiar într-o astfel de împrejurare n-a rezistat tentației. Noi avem în barul bibliotecii cîteva «fiole» cu coniac, whisky și alte sucuri de praf de pușcă... Din toate astea — bețiv vulgar — a ales țuica. Și-a umplut un pahar de 200 de grame, s-a cinstit ca la el acasă dar, probabil din pricina emoției, l-a scăpat pe covor. Cînd am intrat noi în cameră, era un miros de te trăsnea!

— Da, zise gînditor Marius, ai cîteva indicii foarte importante. Un bețiv, un camion...

Se întrerupse, pentru a-l saluta pe domnul Feneșan — un bărbat înalt, frumos, cu chipul arămiu, ochi albaștri și mustață neagră — care ieșise în curte și tocmai ridica husa de pe mașină.

— A, zise Gigi, tu n-ai văzut încă mașina noastră? Închipuie-ți, o avem de un an, dar n-a fost nevoie nici de cea mai mică reparație. Uneori o conduc și eu, pe străzi mai lăturalnice. Și ce culoare frumoasă, nu-i așa?

— Da, bîigui Marius.

Nu-i venea să creadă: de sub husă apăruse Volkswagen-ul vișiniu, cu tigrișorul-mascotă...

(va urma)

Înmînările de premii la CONCURSURILE NOASTRE

Afișul pe care vi-l înfățișăm în imagine a fost tipărit de Consiliul județean al Organizației pionierilor — Brașov. Cîștigătorul trofeului Minitehnicus pe 1969.

«Să păstrăm trofeul!» sună apelul pe care îl transmite afișul.

Vă dorim din toată inima să vă realizați această dorință, dragi brașoveni!

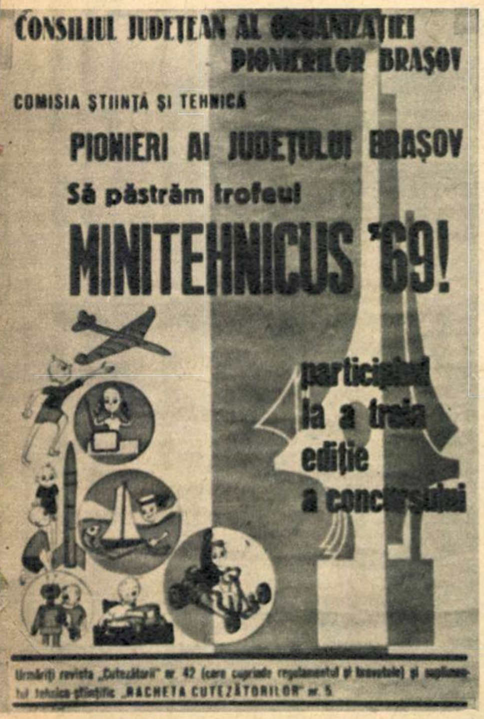

CONSILIUL JUDEȚEAN AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR BRAȘOV

COMISIA ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

PIONIERI AI JUDEȚULUI BRAȘOV

Să păstrăm trofeul

MINITEHNICUS '69!

participați la a treia ediție a concursului

Urmăriți revista „Cutezătorii" nr. 42 (care cuprinde regulamentul și brevetele) și suplimentul tehnico-științific „RACHETA CUTEZĂTORILOR" nr. 5

LA TURDA

(Concursul «Eu în anul 2 000»)

Cîștigătoarea: ANDREICA DANIELA de la Școala generală nr. 1. Daniela este președinta unității și cea mai bună la învățătură.

Pentru ea și pentru colegii ei, adunați s-o aplaude pe premiantă, a fost un moment sărbătoresc.

CÎMPULUNG MOLDOVENESC

(Concursul «Rozetele Cutezătorii»)

Reflectoarele, aparatele de fotografiat și chiar unul de filmat au intrat în funcțiune. Eroul: ȘTEFAN TIȚĂ, elev în clasa a VIII-a a Școlii generale nr. 4, cîștigătorul premiului I la concurs.

La festivitatea de înmînare a premiului — un magnetofon Tesla — *au sosit și oaspeți din Suceava. Cu acest prilej, cineclubul Casei pionierilor a ținut să prezinte o gală de filme proprii, echipa artistică — dansuri și cîntece populare, sportivii — întreceri atletice.*

A fost, într-adevăr, o sărbătoare.

BUCUREȘTI

(Concursul «Trofeele vacanței»)

Un reporter pe teren? Nu. Este PANTEA RAREȘ, elev în clasa a VI-a, la Școala generală nr. 96 din București, cîștigătorul premiului I la ediția 1969 a concursului de turism și drumeție «Trofeele vacanței», organizat de revista «Cutezătorii». Dar, fiind un atît de pasionat turist și dispunînd acum de un magnetofon, ne-a asigurat că în viitor va fi unul dintre cei mai promți și consecvenți reporteri speciali ai redacției. De asemenea, el nu va uita să înregistreze pe bandă de magnetofon opiniile colegilor la prima sa expoziție de acuarele, organizată în incinta școlii în care învață.

Bolidul misterios

Scenariu: E. HADAI Desene: I. DONCA

8

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: **ECHIPAJUL NAVEI SPAȚIALE SELENA OBSERVĂ PE LUNĂ ȘI PE MARTE PREZENȚA UNOR FIINȚE RAȚIONALE CARE ATRAG ATENȚIA PĂMÎNTENILOR ASUPRA UNEI PRIMEJDII: APROPIEREA CU O VITEZĂ DE 400 KM/S DE SISTEMUL SOLAR A UNUI OBIECT COSMIC DIN ANTIMATERIE. O EXCADRILĂ DE NAVE COSMICE REUȘEȘTE SĂ ÎNDREPTE COMETA WARREM ASUPRA OBIECTIVULUI, REDUCÎNDU-I VITEZA LA 41 KM/S. ÎNCERCÎND SĂ DEZLEGE MISTERUL UNOR FULGERE ROȘII, OBSERVATE ÎN URMĂ CU 80 DE ANI CĂPITANUL ZENO ȘI COLABORATORII SĂI AJUNG LA CONCLUZIA CĂ ELE SÎNT TRANSMISE DIN ZONA PLANETEI «NEPTUN».**

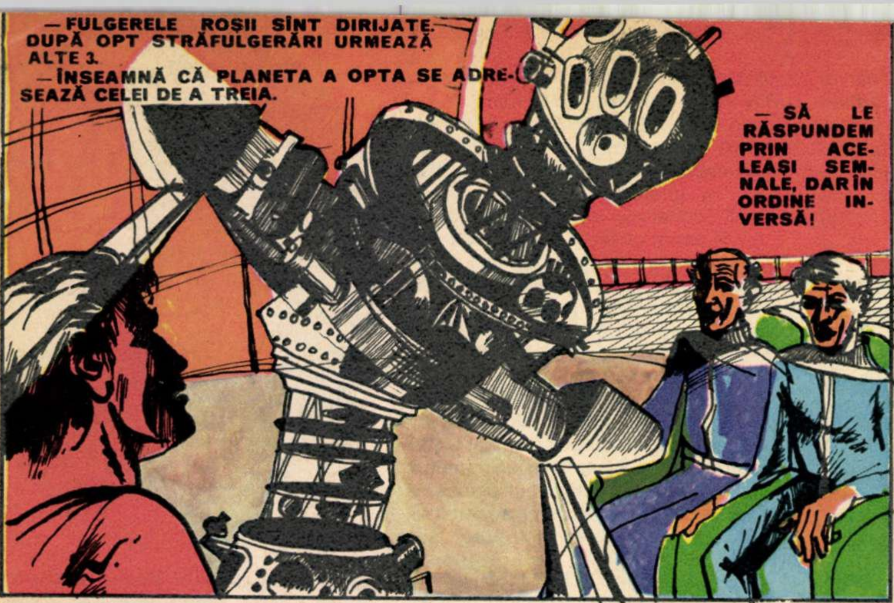
—FULGERELE ROȘII SÎNT DIRIJATE. DUPĂ OPT STRĂFULGERĂRI URMEAZĂ ALTE 3.
—ÎNSEAMNĂ CĂ PLANETA A OPTA SE ADRESEAZĂ CELEI DE A TREIA.
—SĂ LE RĂSPUNDEM PRIN ACELEAȘI SEMNALE, DAR ÎN ORDINE INVERSĂ!

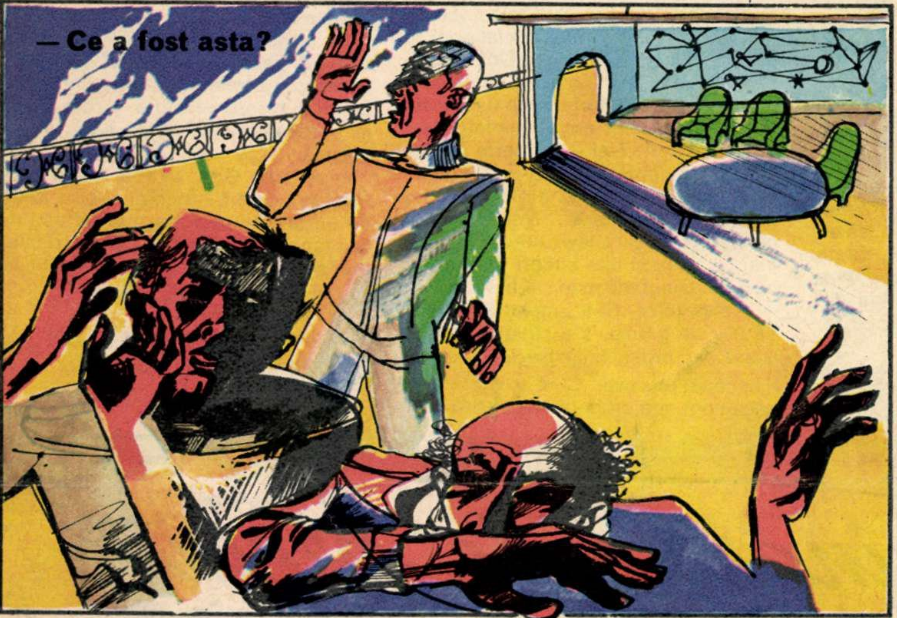
— Ce a fost asta?

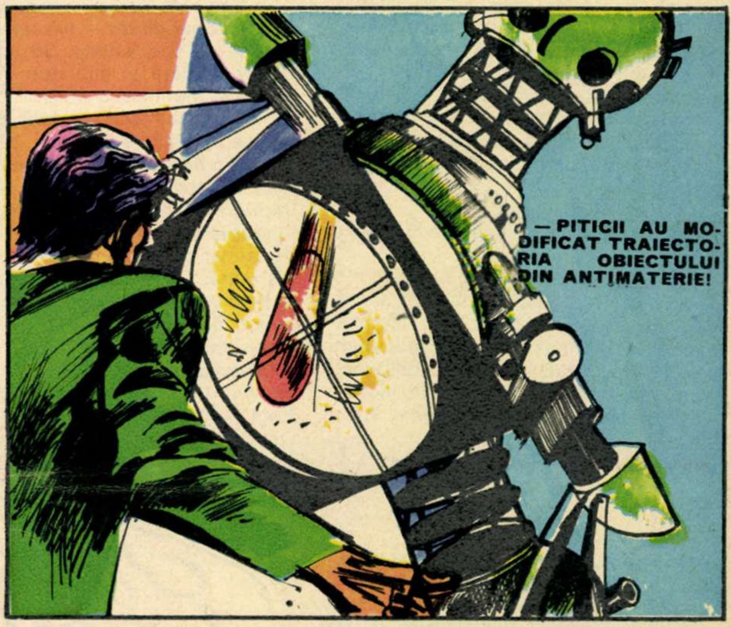
— PITICII AU MODIFICAT TRAIECTORIA OBIECTULUI DIN ANTIMATERIE!

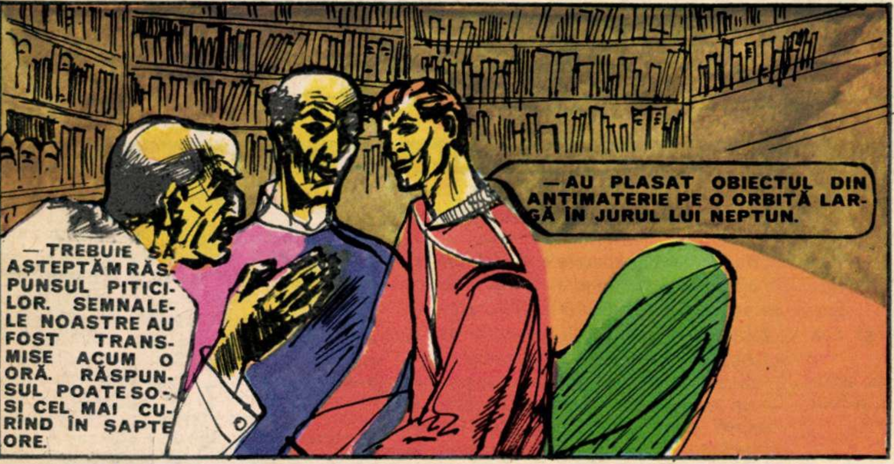
—AU PLASAT OBIECTUL DIN ANTIMATERIE PE O ORBITĂ LARGĂ ÎN JURUL LUI NEPTUN.
—TREBUIE AȘTEPTĂM RĂSPUNSUL PITICILOR. SEMNALELE NOASTRE AU FOST TRANSMISE ACUM O ORĂ. RĂSPUNSUL POATE SOSI CEL MAI CURÎND ÎN ȘAPTE ORE.

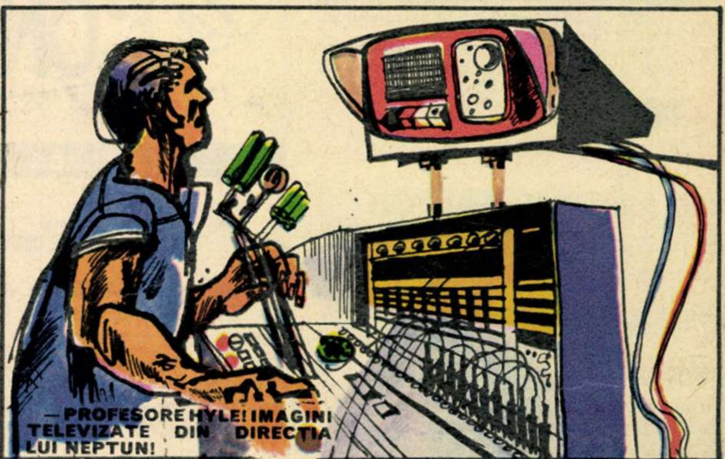
—PROFESORE HYLE! IMAGINI TELEVIZATE DIN DIRECȚIA LUI NEPTUN!

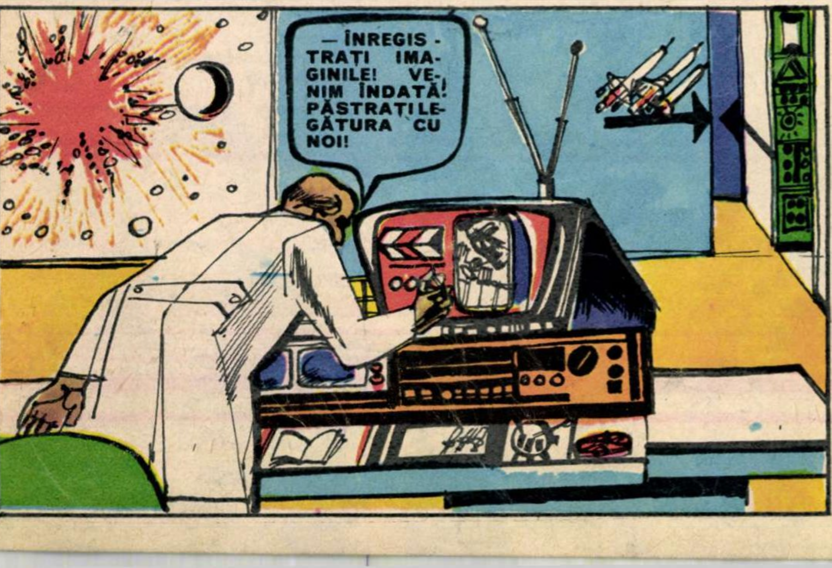
—ÎNREGISTRAȚI IMAGINILE! VENIM ÎNDATĂ! PĂSTRAȚI LEGĂTURA CU NOI!

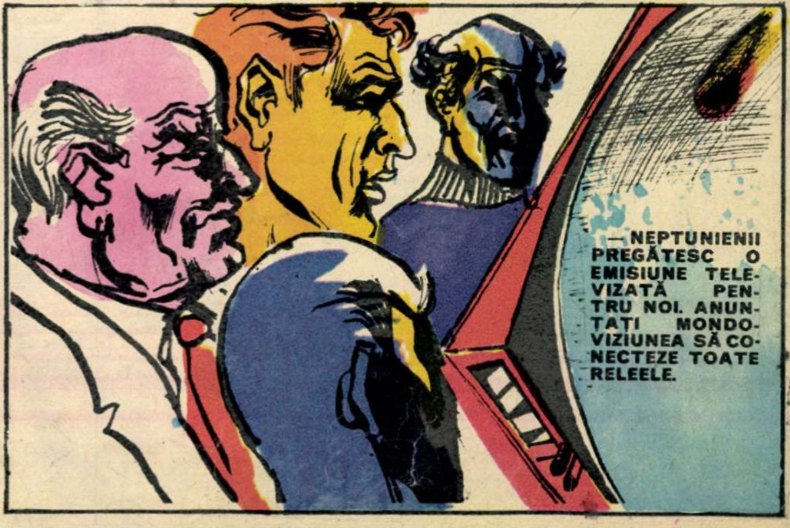
—NEPTUNIENII PREGĂTESC O EMISIUNE TELEVIZATĂ PENTRU NOI. ANUNȚAȚI MONDOVIZIUNEA SĂ CONECTEZE TOATE RELEELE.

(VA URMA)

CORSARUL
VI SE DESTĂINUIE 6

Apoi, într-o după-amiază, la antrenament, am auzit că pe tușă se afla antrenorul Traian Ionescu de la «Dinamo»-București. Fiecare dintre noi știa, desigur, pentru ce se afla acolo. Auzisem că Traian Ionescu are obiceiul să-și culeagă «diamantele» de pe terenurile micilor echipe, oprindu-se de multe ori asupra unor jucători pe care, pînă la el, nu dăduse nimeni nici un... leu. Fiecare cunoșteam, de pildă, povestea lui Titi Frățilă pe care antrenorul «Dinamo»-ului îl descoperise la «Sirena». Și «Sirena» era o echipă cu o «firmă» mai mică decît a noastră.

Sincer vorbind, nu credeam că mă voi număra și eu printre cei aleși. Mai ales că aveam «experiența Rapid», al cărei gust amar îl mai simțeam încă. «Decît codaș la oraș, mai bine în sat fruntaș» îmi ziceam pentru a-mi potoli necazul. Iată de ce, la sfîrșitul antrenamentului, cînd nenea Adrian mi-a spus că «tovarășul Ionescu vrea să vorbească cu tine», primul impuls a fost s-o iau la fugă spre casă. Totuși l-am urmat pe Adrian și astfel am avut prima întîlnire cu omul care avea să joace un rol decisiv în viața mea nu numai ca fotbalist, ci și ca om. În timpul discuției cu Traian Ionescu n-am scos mai mult de trei-patru vorbe. Simțeam cum îmi ardeau urechile de emoție și îmi era necaz pe mine că nu mă pot stăpîni.

Traian Ionescu vorbea într-una despre frații Nunweiller, despre Frățilă, Datcu, Octavian Popescu, Haidu și ceilalți. La mine însă ajungeau doar frînturi de frază, toate învălmășite. Din tot ceea ce mi-a spus atunci, am reținut precis o singură propoziție: «O să mai vorbim noi doi». *Cîteva cuvinte care atunci mi-au umplut inima de fericire, dar care, după ani, fiind titular la «Dinamo», cînd le auzeam din nou mă cuprindea groaza pur și simplu. Pentru că ele însemnau că antrenorul ori aflase una dintre șotiile mele, ori nu era mulțumit de felul în care-mi făcusem programul de antrenament.*

Nu spun un secret afirmînd că Traian Ionescu este unul dintre cei mai severi antrenori de fotbal. Nu face nimănui nici-o concesie și aplică cele mai drastice sancțiuni celor care se abat cît de puțin de la disciplina de pregătire sau de joc. Este de o severitate fără margini, îndeosebi cu fotbaliștii la care ține. Cornel Dinu, care este un jucător foarte disciplinat, și în a cărui grijă fusesem dat (fiind de vîrste apropiate), se amuza copios ca martor la executarea sancțiunilor pe care antrenorul le dicta împotriva mea. Primul an la «Dinamo» a fost un adevărat calvar pentru mine. Uneori aveam impresia că programul de pregătire ce-mi fusese alcătuit, ca și ploaia de sancțiuni care cădeau pe capul meu, nu urmăreau altceva decît să mă facă să-mi dau singur seama că nu am ce căuta acolo și că trebuie să-mi iau tălpășița...

(va urma)

ECHIPAJUL
URMAȘII DACILOR

Vă prezentăm echipajul care a cucerit trofeul «Termosul de argint».

COMPONENȚA ECHIPAJULUI

Comandant — GHEORGHE CUNESCU, **conducătorul cercului de artizanat de la Casa pionierilor, 48 de ani;** căpitan — NORBERT STEINER, **Școala generală nr. 2, 15 ani;** secund — PETRU KRISCHER, **Școala generală nr. 2, 14 ani;** felcer — MARGARETA WALANEK, **Școala generală nr. 3, 14 ani;** responsabil sportiv — ZOLTAN GYÖRFI, **Școala generală nr. 3, 11 ani;** astronom-meteorolog — ALEXANDRU TOCA, **Școala generală nr. 3, 11 ani;** bucătar — ILDIKO KUSY, **Școala generală nr. 2, 14 ani;** chimist — BRUNO STRITTER, **Școala generală nr. 2, 14 ani;** naturalist — CRISTIAN MĂLAIA, **Școala generală nr. 2, 14 ani;** cronicar — VLAD BEBI-LUPESCU, **Școala generală nr. 1, 14 ani;** maestru de ceremonii PAMELA INDIRA LUPESCU, **Școala generală nr. 1, Făgăraș, 16 ani;** administrator — ERNEST GOVZA, **Școala generală nr. 2, 14 ani;** radiotransmisionist — ION MĂRIE, **Liceul nr. 2, 16 ani;** paj — HENRIETE STRITTER, **preșcolară, 4 ani și 6 luni;** paznic **— cîinele** NEGRO, **Școala... vieții, 2 ani și 6 luni!**

Dacă pînă acum n-ați știut că pe lîngă multe alte calități (dîrzenie, curaj etc.), dacii erau și buni, chiar foarte buni organizatori și gospodari, cîțiva dintre urmașii lor actuali, cei 13 pionieri și elevi din Reșița, uniți sub acest titlu într-unul dintre echipajele participante la «Expedițiile Cutezătorii», ne-au dovedit acest adevăr.

Echipajul a aflat că nu prea departe de casă, în bazinul Izvoarelor Timișului, există o zonă încă necălcată de geologi și arheologi. Și, puși pe fapte mari, și-au propus s-o cerceteze amănunțit și temeinic tocmai din aceste puncte de vedere. Timp de 15 zile au răscolit peste 40 km², făcînd două interesante descoperiri: au scos la iveală «o așezare milenară» **(dacică, după cît se pare), precum și** «suprafețe enorme ale unei vechi și pînă azi necunoscute exploatări metalifere» **— după cum susțin ei în jurnalul de bord. Cu toate acestea, juriul a fost și mai impresionat de altceva: de minuțioasa pregătire a expediției, precum și de spiritul gospodăresc al acestor mici geologi și arheologi amatori.**

Citind prima parte a jurnalului, ai impresia că «Urmașii dacilor» **se pregăteau să plece nu la Izvoarele Timișului, ci la Polul Nord sau cel puțin în jungla Amazonului. Alegerea membrilor echipajului s-a făcut după niște reguli și probe pe care mulți nu le-au putut trece (începînd cu media anuală și sfîrșind cu esențiale trăsături de caracter). Apoi... Nu, am umple cîteva pagini de revistă dacă v-am relata, fie și succint, acest capitol. Așa că ne mărginim să vă spunem că timp de aproape o lună din vacanța de vară, expediționarii s-au întîlnit zi de zi, s-au documentat asupra itinerariului și în domeniul geologiei și arheologiei, au întocmit hărți, și-au adunat toate materialele necesare — de la ace și ață de cusut, pînă la corturi și saci de dormit — s-au fortificat practicînd diverse exerciții de gimnastică și mergînd zeci de kilometri pe jos cu rucsacurile pline cu... pietre. Pregătirea aceasta a fost atît de minuțioasă și completă, încît pe teren expediționarilor nu le-a lipsit nimic, au servit în fiecare zi mai multe feluri de mîncare (pregătită de ei) și, cu toate că 9 din cele 15 zile cît a durat expediția a plouat și a fost și furtună, ei și-au desfășurat în mod normal întreaga activitate de cercetare. Dovada cea mai bună ne-o dau rezultatele concrete ale activității lor, precum și** «TERMOSUL DE ARGINT», **trofeu pe care juriul l-a acordat în unanimitate acestui echipaj** pentru cea mai bună organizare și deosebit spirit gospodăresc.

ÎN AFARA PREMIILOR ANUNȚATE ÎN NUMĂRUL TRECUT, REVISTA «CUTEZĂTORII» ACORDĂ CONSILIULUI JUDEȚEAN AL PIONIERILOR PRAHOVA «FANIONUL DE ONOARE» CLASA I, PENTRU CEL MAI MARE NUMĂR DE ECHIPAJE PARTICIPANTE (ȘASE) LA PRIMA EDIȚIE A «EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII».

DAN BUZDUGAN

9

Scenariul: DUMITRU ALMAȘ
Desene: PUIU MANU

LUPTA E TOT MAI ÎNVERȘUNATĂ. DUȘMANII SE RETRAG ÎNCETUL CU ÎNCETUL SPRE PODUL DE PE NEAJLOV. OASTEA LUI MIHAI VODĂ ÎL IZBEȘTE FĂRĂ CRUȚARE DIN FAȚĂ ȘI DIN COASTE.

SOARELE A AJUNS LA ASFINȚIT. DIN NOU DAN BUZDUGAN E GATA SĂ FIE PRINS DE DUȘMANI, CÎND...

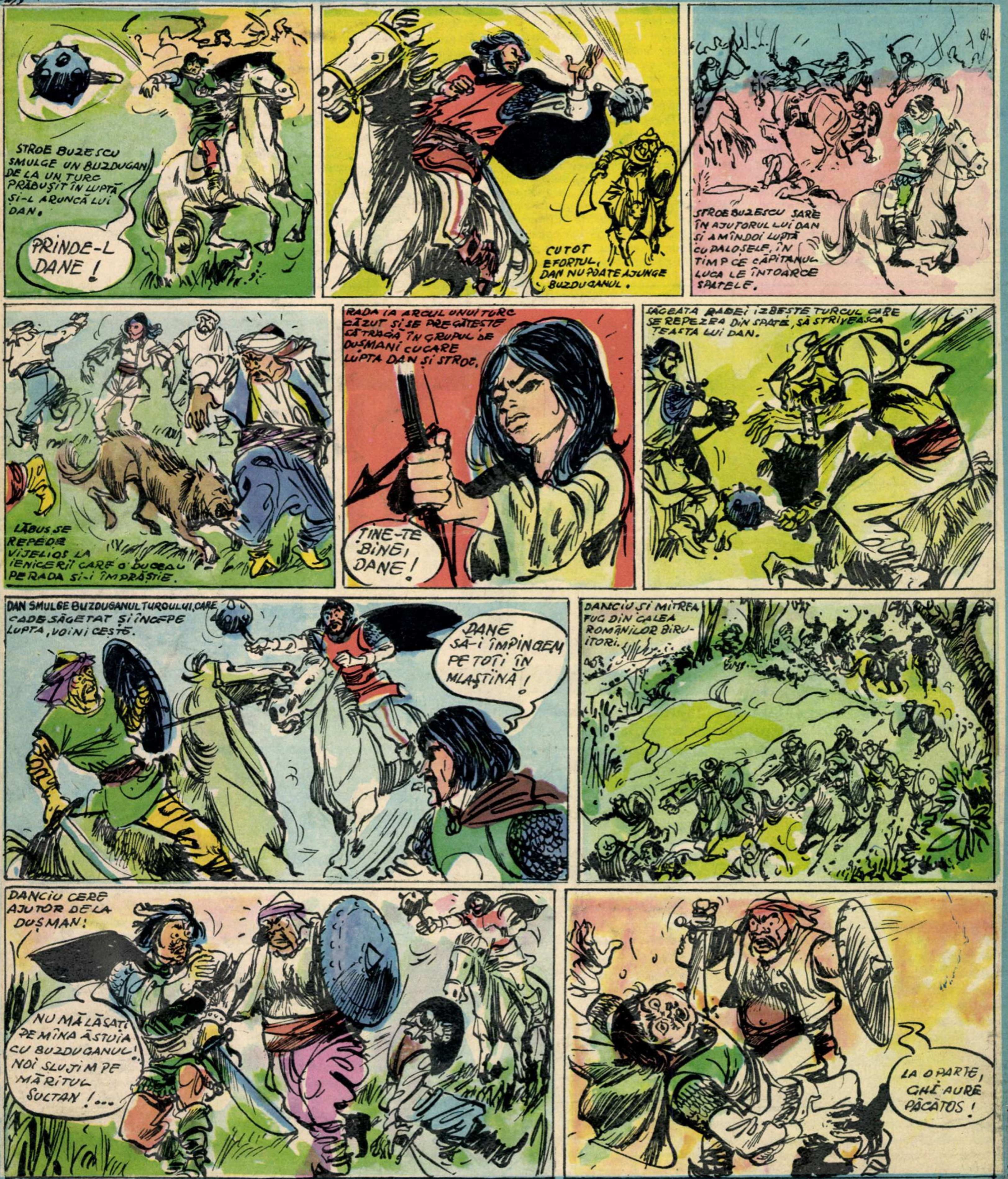
STROE BUZESCU SMULGE UN BUZDUGAN DE LA UN TURC PRĂBUȘIT ÎN LUPTĂ ȘI-L ARUNCĂ LUI DAN.
PRINDE-L DANE!
CU TOT EFORTUL, DAN NU POATE AJUNGE BUZDUGANUL.
STROE BUZESCU SARE ÎN AJUTORUL LUI DAN ȘI AMÎNDOI LUPTĂ CU PALOȘELE, ÎN TIMP CE CĂPITANUL LUCA LE ÎNTOARCE SPATELE.
LĂBUȘ SE REPEDE VIJELIOS LA IENICERII CARE O DUCEAU PE RADA ȘI-I ÎMPRĂȘTIE.
RADA IA ARCUL UNUI TURC CĂZUT ȘI SE PREGĂTEȘTE SĂ TRAGĂ ÎN GRUPUL DE DUȘMANI CU CARE LUPTĂ DAN ȘI STROE.
ȚINE-TE BINE, DANE!
SĂGEATA RADEI IZBEȘTE TURCUL CARE SE REPEZEA DIN SPATE, SĂ STRIVEASCĂ ȚEASTA LUI DAN.
DAN SMULGE BUZDUGANUL TURCULUI, CARE CADE SĂGETAT ȘI ÎNCEPE LUPTA, VOINICEȘTE.
DANE SĂ-I ÎMPINGEM PE TOȚI ÎN MLAȘTINĂ!
DANCIU ȘI MITREA FUG DIN CALEA ROMÂNILOR BIRUITORI.
DANCIU CERE AJUTOR DE LA DUȘMAN:
NU MĂ LĂSAȚI PE MÎNA ĂSTUIA CU BUZDUGANUL! NOI SLUJIM PE MĂRITUL SULTAN!...
LA O PARTE, GHIAURE PĂCĂTOS!

(Va urma)

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. telefon 17 60 10. Administrația: EDITURA SCÎNTEII. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor de număr: B. CARAGIALE. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

Cutezătorii 2

41033 1 leu

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

3

JOI, 15 IANUARIE
1970, ANUL IV
(121)

CURCUBEIELE ZĂPEZII, BUCURIILE ZILELOR DE IARNĂ,
SAU... ÎN SFÎRȘIT,
O VICTORIE A FETELOR ÎN BĂTĂLIILE CU ZĂPADĂ,
AȘA SE POATE INTITULA ACEASTĂ FOTOGRAFIE
CU CONDIȚIA, DESIGUR,
DE A NE CREDE PE CUVÎNT
CĂ PERSONAJUL COPLEȘIT DE RAFALELE SCÎNTEIETOARE
ESTE... UN BĂIAT!

FOTO: ELENA FUNDULEA

a

3

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

LA 21 IANUARIE SE ÎMPLINESC 46 DE ANI DE LA MOARTEA LUI VLADIMIR ILICI LENIN, DISCIPOL CREDINCIOS ȘI CONTINUATOR STRĂLUCIT AL LUI MARX ȘI ENGELS, CONDUCĂTOR REVOLUȚIONAR AL PROLETARIATULUI, MILITANT NEOBOSIT PENTRU ELIBERAREA CELOR CE MUNCESC, DE EXPLOATARE ȘI ASUPRIRE, PENTRU LIBERTATE NAȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ, PENTRU TRIUMFUL SOCIALISMULUI ȘI COMUNISMULUI. FONDATOR AL PRIMULUI STAT SOCIALIST DIN ISTORIE, IDEILE SALE S-AU MATERIALIZAT ÎN VICTORIA SOCIALISMULUI ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ, ÎN MARILE REALIZĂRI DOBÎNDITE DE POPORUL SOVIETIC PE CALEA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI, TEHNICII ȘI CULTURII, A CONSTRUIRII COMUNISMULUI ÎN U.R.S.S

ANUL 1970 ESTE DEDICAT ANIVERSĂRII CENTENARULUI NAȘTERII LUI V.I. LENIN (n. 22 aprilie 1870). PRINTRE NUMEROASELE ACȚIUNI CARE AU LOC ÎN ȚARA NOASTRĂ, CU ACEST PRILEJ, SE NUMĂRĂ ÎNCHEIEREA EDITĂRII CELOR 55 DE VOLUME DIN OPERELE SALE COMPLETE, ORGANIZAREA UNOR EXPUNERI ÎN ȘCOLI, UNIVERSITĂȚI ȘI ALTE INSTITUȚII, MANIFESTĂRI CULTURAL-ARTISTICE, ȘEZĂTORI LITERARE, GALE DE FILM, ÎNCHINATE ACESTUI EVENIMENT, CA UN ÎNALT OMAGIU ADUS DE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, DE POPORUL NOSTRU, MEMORIEI LUI VLADIMIR ILICI LENIN.

◆

PLENARA CONSILIULUI NATIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

În zilele de 9 și 10 ianuarie 1970, a avut loc plenara Consiliului Național al Organizației Pionierilor, care a dezbătut probleme ale educației ideologico-politice în activitatea pionierească și activitatea educativă și metodică din casele pionierilor.

La plenară au participat membrii Consiliului Național al Organizației Pionierilor, activiști de partid și de stat, reprezentanți ai conducerii Ministerului Învățămîntului, ai unor organizații obștești și instituții culturale, ai inspectoratelor școlare județene, președinți ai consiliilor județene ale Organizației Pionierilor, comandanți de unități și detașamente, directori ai caselor pionierilor, cercetători din domeniul pedagogiei, sociologiei, esteticii, redactori ai radioului și televiziunii, precum și ai presei pionierești.

La lucrările plenarei au luat parte tovarășii: Mihai Gere, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Ion Iliescu, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, Miron Constantinescu, membru al C.C. al P.C.R., ministrul învățămîntului, Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, Mia Groza, vicepreședintă a Consiliului Național al Femeilor.

În cadrul dezbaterilor, în plenară și la discuțiile pe secții ale plenarei, au luat cuvîntul 98 de tovarăși.

După dezbateri rodnice, plenara a adoptat planul de muncă al Consiliului Național al Organizației Pionierilor pe anul 1970.

În încheierea lucrărilor plenarei a luat cuvîntul tovarășul Mihai Gere.

LA REDACȚIE NE-AU SOSIT NUMEROASE FELICITĂRI DE LA CITITORII ȘI COLABORATORII NOȘTRI. LE MULȚUMIM PE ACEASTĂ CALE TUTUROR ȘI LE URĂM MULTE SUCCESE ÎN NOUL AN.

MICRO INTERVIUL NOSTRU

Un sunet prelung al telefonului și, de la celălalt capăt al firului, ne răspunde cu amabilitate compozitorul TEODOR BRATU.

RED. Știu că ați sosit de cîteva minute de la Iași, unde ați revăzut, pe scena teatrului «Vasile Alecsandri», opera dumneavoastră «STEJARUL DIN BORZEȘTI», care s-a bucurat de un deosebit succes la premieră, în toamna trecută. În calitate de autor, v-a mai satisfăcut spectacolul?

T.B.: *Mărturisesc că da. Am avut aceleași emoții ca la premieră. Cu atît mai mult, cu cît spectatorii din sală erau în majoritate tineri și copii de vîrsta cutezătorilor.*

RED.: Un public căruia i se adresează în special în această operă?

T.B.: *Muzica ei, ideile ei, eroismul acestei legende, evocă figura luminoasă a marelui, Domn al Moldovei, Ștefan Vodă...*

RED.: Pentru spectatorul cel mai tînăr, pentru spectatorul-copil, aveți ceva în lucru?

T.B.: *Am terminat de curînd o operă în patru tablouri, care se adresează aproape în exclusivitate copiilor: «Punguța cu doi bani», după prea bine cunoscuta poveste a lui Ion Creangă.*

RED.: Dorim izbîndă deplină «Punguței cu doi bani». Cutezătorii vă promit că vor fi prezenți la premieră — și nu numai la premieră. Deocamdată însă ar vrea să mai știe: cîntecul de mase, corurile pentru copii și tineret, le-ați abandonat?

T.B.: *În nici un caz. Unele nu exclud pe celelalte. Paralel cu aceste lucrări de dimensiuni mai mari, am terminat un ciclu: «Cîntece și jucării pentru cei mai buni copii».*

RED.: Vă mulțumim, și ne îngăduim să revenim în viitor pentru mai multe detalii în legătură cu aceste probleme care-i interesează pe cititorii noștri. Nu înainte de a vă întreba ce alte proiecte de lucru mai aveți...

T.B.: *În perspectiva vremii, «Dumbrava minunată», o poveste muzicală după Mihail Sadoveanu și... alte cîntece.*

P.G.

CALENDAR

Ianuarie

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

• 18 IANUARIE 1936

— a murit scriitorul englez Rudyard Kipling, autor al cunoscutei lucrări intitulate «Cărțile junglei» (n. 1865). El a trăit mult timp în India și a evocat, ca nimeni altul, lumea fantastică a junglei, viața animalelor, învăluită într-o ciudată atmosferă de basm.

• 21 IANUARIE 1805

— au trecut 165 de ani de la nașterea lui Florian Aaron (m. 1887). Numele său se leagă de propagarea ideilor școlii ardelene în Muntenia. A fost profesor la Colegiul Sf. Sava, unde Nicolae Bălcescu i-a fost elev, și la Universitatea din București. Florian Aaron este autorul unor lucrări de istorie. El a participat la revoluția din 1848 și se numără printre aceia care (în 1837) au întemeiat primul cotidian românesc intitulat «România».

• 22 IANUARIE 1788

— s-a născut Lord Byron — George Gordon, cunoscut poet englez, reprezentant al romantismului revoluționar (m. 1824). Autor al mai multor poeme, el a creat figura eroului romantic byronian, tînăr, revoltat împotriva nedreptății și a despotismului. Scrierile sale i-au atras dușmănia oficialităților engleze care l-au silit să se exileze.

Începînd din secolul al XIX-lea, opera lui Byron s-a făcut cunoscută în țara noastră prin nenumărate traduceri.

VARĂ LA CONSTANȚA ÎN LUNA IANUARIE?

DA!

SPUN Cutezătorii

Pontus Euxinus nu mai păstrează acum nimic din atmosfera primitoare de astă-vară, apele mării sînt foarte reci, iar zăpada și înghețul au cuprins uscatul din jurul noului port constănțean. Cu toate acestea, zilele aspre de iarnă nu se deosebesc prea mult de cele de vară pentru temerarii adîncurilor.

Scafandrii de aici, echipați în costumele lor speciale, cu căști de aramă pe cap și cu lămpi electrice agățate de piept, se cufundă în valurile înghețate, continuîndu-și lucrul sub apă la așezarea temeliilor de piatră și a instalațiilor portuare. Alăturîndu-și brațelor gigantice ale macaralelor, priceperea și energia lor, scafandrii dau zor alături de ceilalți constructori, contribuind la grăbirea lucrărilor în noul port — cel mai mare port românesc la Marea Neagră.

*

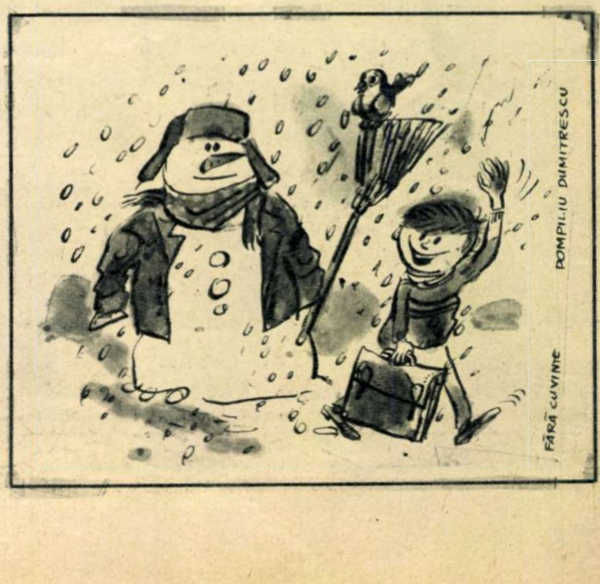

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

1. Pentru a-și putea petrece cît mai interesant și instructiv timpul liber, pionierilor din Republica Democrată Germană le sînt puse la dispoziție, în exclusivitate, numeroase parcuri pentru sport și distracții, stațiuni pentru tinerii naturaliști și pentru turiști, cercuri tehnice, unde copiii au posibilitatea să-și descopere și să-și cultive aptitudinile. În fotografie — aspect obișnuit din sala de lucru a unui cerc de navomodelism.

2. Acum, în Norvegia, iarna e stăpînă deplină. Dar familiile de laponi nu prea se tem de asprimea ei. Pînă și copiii, obișnuiți cu geruri care pe noi ne-ar înspăimînta, iau parte la călătoriile pe care le fac părinții lor.

3. Vata de zahăr, o «floare dulce» pe care o savurează cu egală plăcere copiii de pe toate meridianele, așa cum face și acest băiat din Luxemburg.

ROZETA SĂPTĂMÎNII

UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REPORTERI

Cum ați alege, în locul meu, dintre sutele de corespondențe aduse zilnic de poștaș, pe cea mai bună? Sînt sigură că nu v-ar fi deloc ușor. Și totuși... O corespondență care să spună mult **în** puține **rînduri e cea mai nimerită. Așa cum face și prietenul nostru** Lucian Popescu, elev în clasa a VIII-a, la Școala generală **D**ăiești, județul Vîlcea **în interviul alăturat. Nu pot să nu menționez faptul că acest interviu a apărut la loc de cinste și în revista școlii, intitulată «Oltul».**

Olguța

TREPTE DE LUMINĂ

La cei 75 de ani ai săi, învățătorul Benedict Ioniță păstrează aceeași vigoare și prospețime tinerească cu care a pășit, pentru prima oară treptele școlii în care, timp de 31 de ani, avea să formeze generații de nădejde, pregătite temeinic, oameni demni în slujba ideilor nobile despre muncă și viață.

Născut la 3 august 1894 în comuna Tătărani — Vaslui, Benedict Ioniță a înțeles că adevărata sa pasiune nu poate fi alta decît aceea de a insufla copiilor pasiunea pentru frumusețea cărților, și de a-i forma în așa fel încît mîine să continue opera începută de un modest învățător în urmă cu ani și ani în școala din Dăiești.

La cei 75 de ani ai săi, învățătorul Benedict Ioniță a avut amabilitatea de a răspunde la cîteva întrebări:

— V-ar plăcea să mai fiți elev?

— Da. Dar... nu se mai poate. Timpul nu se mai întoarce. Am rămas cu bucuria că cei mai frumoși ani din viață mi i-am petrecut în mijlocul elevilor.

— Cum vedeți munca dascălului de azi, privind retrospectiv ?

— Ar fi o mare fericire pentru mine să mai am posibilitatea de a urca din nou la catedră, dar,... Am trăit condițiile grele ale primilor ani de după primul război, am făcut totul pentru ca școala să fie într-adevăr un izvor de lumină pentru școlarii satelor. Astăzi, dascălul cunoaște fericirea de a munci în condiții nevisate pe vremea aceea, și pentru aceasta nu găsesc cuvinte pentru a mulțumi.

— Dacă ar fi să vă alegeți din nou o meserie, pentru care ați opta?

— Tot meseria de învățător aș alege-o. Este atît de frumos să luminezi pe alții, dar și mai frumos este să reîntîlnești pe foștii tăi elevi, acum ingineri, profesori, doctori...

— Revista noastră, «Oltul», o cunoașteți. Ce le urați cititorilor?

— Avînd în vedere că majoritatea lor este formată din elevi, le doresc să ducă mai departe reputația școlii unde învață. Condiții de învățătură au cu prisosință.

LUCIAN POPESCU
cl. a VIII-a, Dăiești

În fotografia noastră: Învățătorul Benedict Ioniță, împreună cu unul dintre nepoții unui... fost elev!

MIHAI STOIAN

CU MICROFONUL
PRINTRE COPII

SOLUȚIA: JUDO ?!

Mi-a scris o fată, rugîndu-mă să nu-i dau, în revistă, decît inițialele: **R.M.** *De ce se teme ea? De cine?*

— De fratele meu mai mic. E doar cu un an mai mic ca mine, dar mă terorizează. Mă și lovește...

— Cum asta?

— Cică în joacă. El învață judo și, cînd și cînd, dacă e nemulțumit de ceva, îmi trage o «karată».

— Părinții voștri ce zic?

— Eu nu vreau să-l spun, e doar fratele meu, și el tocmai de asta profită... Să vă dau un exemplu: de cînd eram mică am luat obiceiul să fac eu pantofii tuturor din familia noastră (îmi place, în general, gospodăria). Pe atunci, fratele meu era mic de tot, așa că nu mi se părea nefiresc să-i curăț și lui pantofii. Dar acum are 13 ani, e mult mai voinic decît mine, înfipt și cam dur... Vine acasă, își azvîrle hainele pe pat, servieta, pantofii în hol, și eu trebuie să adun totul în urma lui, fiindcă mama e la serviciu. Îmi poruncește apoi să-i dau ceva de mîncare, iar dacă are chef de ceai să zicem, eu trebuie să i-l pregătesc (nici apa s-o pună la fiert nu se obosește) și dacă, în timpul ăsta, mă caută cumva vreo colegă la telefon, spune într-adins, a batjocură, că sînt ocupată la bucătărie (mie nu mi-e rușine că-s la bucătărie, repet că-mi place gospodăria, dar el o face dinadins ca să-și rîdă de mine și de prietenele mele). Adevărul e că nu-l înțeleg de loc: de ce crede el că e de datoria mea să-l **slujesc** *— ăsta-i cuvîntul potrivit, ca să nu spun chiar «slugăresc»? De unde pînă unde a ajuns el la ideea asta greșită, că o soră, sau mama, sau cine știe ce rudă de sex feminin, care locuiește în aceeași casă, este datoare să-i slujească pe ceilalți din casă, de sex opus? Doar tata nu face așa, o ajută într-una pe mama, face el curățenia cu aspiratorul, merge la piață și așa mai departe.*

— Și ce crezi c-ar fi de făcut ca să-l... schimbăm pe fratele dumitale?

— De asta v-am scris și v-am rugat să treceți pe la mine, să stăm de vorbă și să ne sfătuim...

— Am o soluție simplă: cîteva zile refuză să mai faci ceva pentru el, avînd, desigur, grijă să nu reacționeze prea... categoric. Ce se poate întîmpla?

— Să-mi tragă cîteva «karate».

— Învață și tu judo în secret...

— Probabil că, în felul lui de-a judeca, așa o să găsim un... limbaj comun. O să vorbesc cu mama și cu tata...

— Soluția mea cu judo are într-însa, evident, și o doză de umor, e în fond păcăleală. Dar pe lîngă haz, ea poate avea și eficacitate.

Fascinația culorilor

de B. CARAGIALE

Cercul tinerilor pictori din Vulturești nu are nevoie de recomandări. În numele său vorbește un univers de culori: de la combinațiile de verde crud, cu lumină tare, care izbucnește din portocaliu, împreună cu cafeniul stins cu umbre adînci. De la cine au învățat tinerii pictori aceste măiastre îmbinări? Le știau de cînd lumea și pămîntul. Le purtau, pesemne, în ochi, adunate acolo pentru totdeauna, de la cusăturile argeșene, cu care oamenii de prin partea locului făuresc minuni. Și totuși, cercul de pictură își are o istorie a sa și aceasta se leagă de numele învățătorului Nelu Mărgescu.

Într-o zi, învățătorul, care se ocupa mult de timpul liber al elevilor, le-a adus

(continuare în pag. 9)

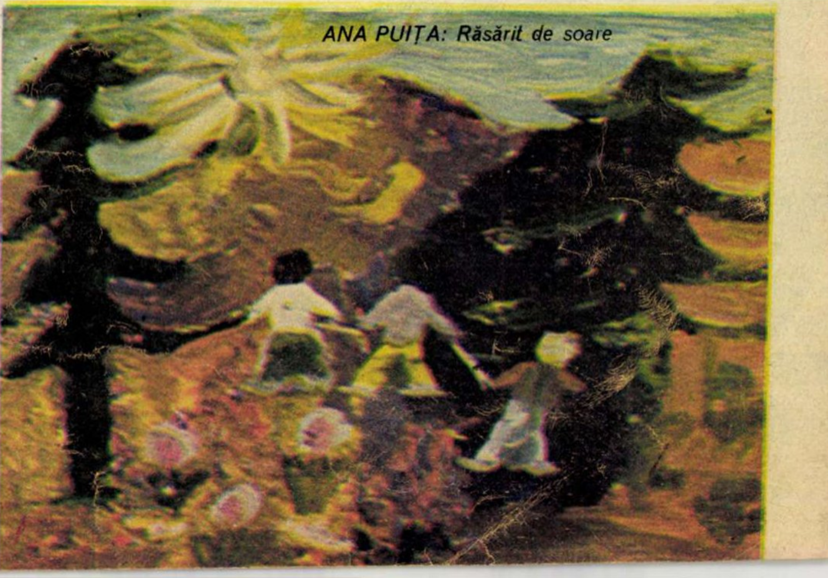

ANA PUIȚA: Răsărit de soare

Cutezătorii printre noi

urmă

S-a întîmplat
în localitatea
Babadag.
Într-o seară,
doi tineri încercau
să pătrundă în magazinul
universal. Nu păreau clienți,
și de
altfel,
la ora aceea, magazinul
era închis.

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

Să fi făcut parte din personalul
magazinului? După cum «operau»
asupra broaștei, acest
lucru părea prea
puțin
probabil...

nirea

Același raționament l-au făcut și cei trei băieți, care treceau prin apropiere: Dan Alexandru **(clasa a VIII-a, cel cu basc) și frații** Manole (Gheorghe, **ucenic mecanic și** Vasilică **elev în clasa a IV-a).**

3

4

Infractorii se strecoară tiptil, fără să bănuiască nimic.

Dan a luat inițiativa: «Aici nu-i lucru curat! Vasilică, fugi și anunță miliția! Gheorghe rămîne în colțul străzii, ca să vă spună în ce direcție voi pleca eu; vreau să pornesc în urmărirea hoților!»

5

Gheorghe stă ca pe ghimpi: «De-ar veni miliția mai repede. Mă tem că Dan e în primejdie!»

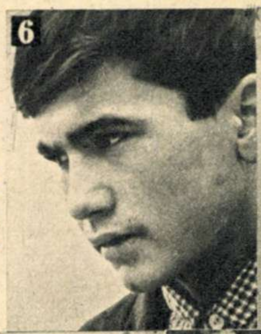
6

7

Dan continuă urmărirea...

În sfîrșit, Vasilică sosește cu mașina miliției. Gheorghe spune: «Pe-acolo au luat-o!»

8

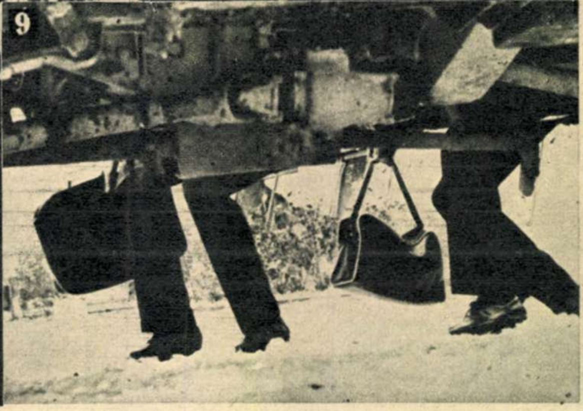
9

Spărgătorii au ajuns la gară, unde voiau să se furișeze într-un tren dar, după cum vedeți, s-au întîlnit exact cu cine trebuia. Dan, Gheorghe și Vasilică își făcuseră datoria!

10

Noi am sosit în Babadag mai tîrziu, rugîndu-i pe cei trei curajoși să ne ajute la reconstituirea aventurii lor. Băieții au fost de acord, pentru celelalte personaje am găsit figuranți și... așa s-a născut acest fotoreportaj al unei întîmplări adevărate.

S. ALEXANDRU

11

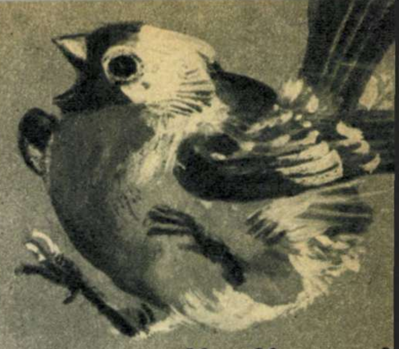

CASA FĂRĂ UȘĂ ARE... UȘĂ!

În sală răsună bătăi de ciocan, hîrîit de ferăstraie, de glaspapir... Și peste toate acestea, glasurile copiilor. Trec grăbiți de la o bancă la alta. Îți vorbesc din fugă. De ce atîta zor? Ce fac? La ce lucrează?

Niște case mici, mici. Cine vor fi locatarii? Vrăbiile! Nu zîmbiți. Este un lucru lăudabil să-ți ajuți prietenii la nevoie. Și pionierii de aici, de la Școala generală nr. 3 din Hunedoara, sînt prietenii păsărilor. Pentru ele lucrează. Toți sînt cufundați în treburi. Deodată, cineva izbucnește:

— Viorel a terminat primul! Bravo!

Viorel ridică bucuros căsuța să o vadă toți copiii.

Dar culmea, în clasă se aud rîsete:

— Haaa, haha!... izbucnesc copiii în hohote.

— N-ai făcut ușa, haaa-haaa!...

Obrajii lui Viorel Torje ard ca focul. Coborîtă din înălțimea gloriei pe care n-o cucerise, pe masă, căsuța devenise parcă și mai mică. Și nu avea ușă — constructorul uitase acest «amănunt».

Specialiștii vin la fața locului. Își dau părerea. Lucrarea e solidă, nimic de zis, dar... cum să intre vrăbiile? Soluția salvatoare este găsită; în atelierul școlii se va rezolva totul.

Munca începe iar. Ciocanele bat, ferăstraiele taie...

Afară ninge. Pe alocuri vîntul adună zăpada voind parcă să anunțe viscolul.

Vrăbiile pot fi liniștite. Peste puțin timp, căsuțe cu provizii de hrană vor fi aninate în copacii din jurul școlii. Bun venit în case noi, vrăbiuțelor!

LIDIA NOVAC

HARCERZII

EXCURSIE PE GLOB

PRINTRE PIONIERII POLONEZI

Prima mea întîlnire cu harcerzii polonezi a fost cît se poate de originală și interesantă.

Era o zi de noiembrie, cețoasă și friguroasă, așa cum sînt mai toate zilele din pragul iernii pe malurile Balticii. Comandantul unui post de prim ajutor acordat pescarilor, dintr-un cătun aflat la 80 de kilometri de Gdansk, m-a invitat să asist la un exercițiu de alarmă. Am urcat în cabina unei puternice amfibii pe șenile și am pornit, în mare viteză, spre mare, în țipătul strident al sirenei. Echipajul era complet și nu știam pentru cine și pentru ce mai suna sirena. Aveam însă să mă lămuresc numaidecît. În cătun, la o răscruce, ne așteptau cîțiva copii. Fără să spună un cuvînt — de fapt ar fi fost inutil, zgomotul motorului acoperea orice alt sunet — au luat-o la fugă pe lîngă mașină, apoi s-au prins de ea și s-au săltat pe rama metalică. La-nceput am crezut că-i o joacă și mă uitam la comandant, așteptînd să-l văd că-i alungă. Dar nici gînd de așa ceva. Copiii au rămas agățați de amfibie pînă au ajuns pe plajă. Acolo au sărit primii pe nisipul jilav și numaidecît au început să ajute la instalarea troliilor cu cabluri și a rampelor de lansare a rachetelor de salvare. După cîteva minute, una după alta, rachetele și-au luat zborul, ducînd departe în largul mării agitate, cablurile pentru ancorare.

I-am urmărit tot timpul, cu admirație, pe acești copii. Mă impresionase promptitudinea cu care răspunseseră la apelul sirenei, ușurința cu care se cățăraseră pe mașină din mers, priceperea cu care lucraseră și tocmai mă întrebam ce-i cu ei, cum de sînt așa de familiarizați cu operații atît de complicate. Comandantul avea să îmi explice. Copiii aceia erau membrii unui grup de harcerzi, specializați în ajutorarea pescarilor aflați în dificultate pe marea în furtună...

Cu harcerzii aveam să mă mai întîlnesc apoi și în alte localități din Polonia: la o școală din Gdansk, la Varșovia, la Zakopane. Și peste tot am avut prilejul să cunosc numeroase aspecte din bogata și originala activitate pe care aceștia o desfășoară în cadrul organizației lor, din care vă redăm cîteva imagini surprinse pe peliculă.

CONSTANTIN DIACONU

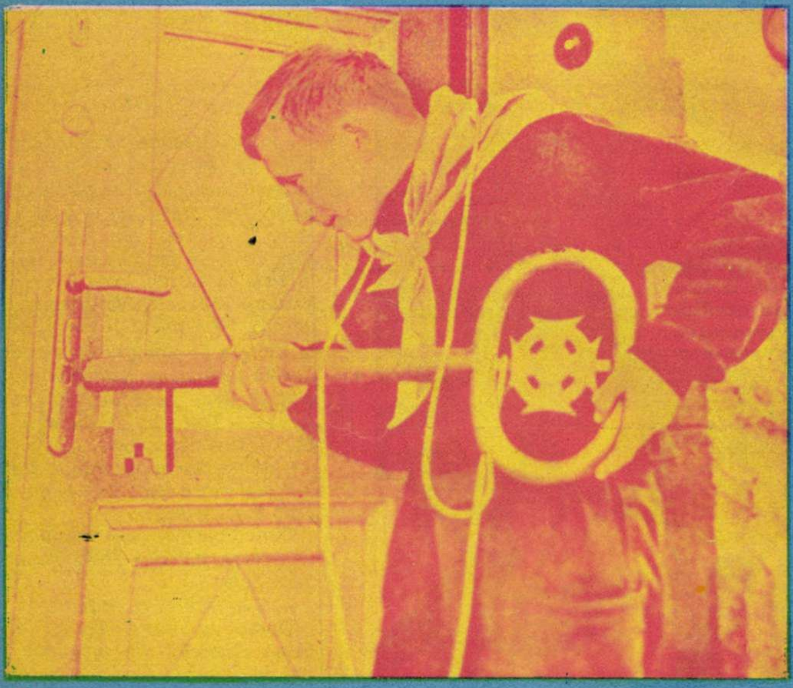

Cu cheia aceasta uriașă n-o să reușească să deschidă nici o ușă. Dar nici nu-i nevoie, pentru că e o cheie-simbol. V-am mai vorbit, într-unul din numerele revistei noastre, despre faptul că harcerzii din întreaga Polonie și-au asumat sarcina să reconstruiască, din temelii, un oraș distrus de război (e vorba despre Frombork). Asemenea chei, în mîinile lor, reprezintă o recunoaștere a entuziasmului și priceperii de constructori deciși să-i clădească, și la propriu, și la figurat, un viitor cît mai frumos.

Ce meserie iți vei alege? Iată o întrebare pe care și-o pune din vreme orice harcerz. Răspunsul nu e prea greu de dat, deoarece organizația lor întreține strînse contacte cu întreprinderile industriale, cu specialiști care-i ajută și-i sfătuiesc în această importantă problemă.

VEDERE DIN GDANSK, UNUL DINTRE PRINCIPALELE ORAȘE ALE POLONIEI.

▲ Numeroase grupe de harcerzi se pregătesc temeinic în domeniul sanitar, fiind gata oricînd să desfășoare o activitate competentă.

◀ Alte grupe asistă la exercițiile pompierilor și se instruiesc totodată în stingerea incendiilor.

▶ Niciodată nu strică să știi să te cațeri fie pe munți, fie în... pomi. E un folositor exercițiu, care dezvoltă dexteritatea și curajul, calități deosebit de apreciate de către harcerzi.

◀ În regiunea frumoaselor Lacuri Mazuriene, harcerzii au amenajat numeroase parcuri de distracții, terenuri de sport, au construit o adevărată «armadă» de iahturi și caiace, debarcadere, campinguri, pe care le folosesc și ei, dar și numeroșii turiști care vin aici.

Hartă, binoclu și stegulețe pentru semnalizare. Nici unul dintre aceste obiecte nu constituie o enigmă pentru harcerzi. ▼

De-a indienii». Pentru harcerzii din grupele de vîrstă mică (între 8 și 11 ani), jocurile distractive constituie principala formă de activitate. ▼

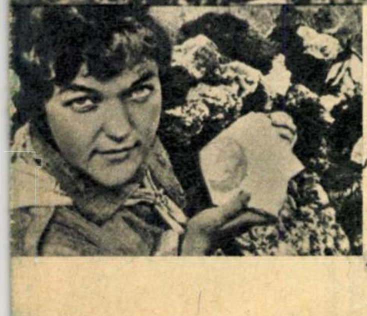

O frumoasă și interesantă fosilă, care alături de alte asemenea descoperiri, va îmbogăți unul dintre numeroasele muzee organizate de către harcerzi. ◀

SORA MEA MONICA

POVESTIRE DE NICOLAE DAMIAN / DESEN DE MIRCEA DUMITRESCU

În ziua în care Paul împlinea șaptesprezece ani, în casă era acel încontinuu du-te-vino și care îmi place la nebunie fiindcă te face să crezi că se va întîmpla ceva formidabil, sau, mă rog, vei avea ceva de văzut, ceea ce, la drept vorbind, nu e întotdeauna așa. Da, uite că acum îmi plăcea zăpăceala aia în care mama nu mai găsea răzătoarea, Monica, soră-mea, mai spărgea cîte un ou sau cîte un pahar, iar eu nu mă puteam stăpîni să nu gust cîte puțin din toate soiurile de preparate ce abureau și răspîndeau în jur cele mai fantastice arome. Cred că acum ar fi bine s-o spun, și să se știe o dată pentru totdeauna, că n-am nimic cu Monica, dar absolut nimic. O iubesc, o stimez, că doar de-aia are cu doi ani mai mult decît mine, și nu i-aș ieși din cuvînt dacă... ei, aici e aici, dacă, domnule, fir-ar a naibii să fie de treabă, nu și-ar da atîtea aere. Lasă că stă la oglindă cu ceasurile, ba ridicîndu-și tot părul în vîrful capului, ba lăsîndu-l să-i cadă pe umeri; lasă că uneori dovedește că știe la ce poate servi rujul mamei; lasă că ia cîteodată cea mai imposibilă mutră numai pentru că poate așa o fi văzut ea pe vreuna într-un film. Să lăsăm toate astea și multe altele de care nu mă ocup acum fiindcă nu vreau, fiindcă mi-e lehamite pur și simplu, fiindcă la urma urmei nu mă privesc. Însă, și fiți vă rog atenți, de aici și pînă la faptul că simte ea, așa, o nevoie să se ocupe de mine, lucrurile se schimbă. O pată, auzi, cea mai mică pată din lume, o păticică na, pe pantalonii mei sau pe cămașă sau pe orice altceva o cutremură pe soră-mea, Monica. Și cum? Din temelii. Și vă spun eu, nu e de loc o fericire ca sora ta de cincisprezece ani, să dea ochii peste cap, să suspine adînc, din tot sufletul, și să ți se oprească în față cu mîinile la piept sau în șolduri privindu-te ca și cînd ar vrea să spună:

— Ei, asta le întrece pe toate; ei, ce să zic, la așa ceva nu mă așteptam; ei, ce să-ți spun, ești cea mai cumplită vietate de pe suprafața pămîntului. Ești un monstru, parcă ar vrea să spună ea.

Și după aia chiar spune, cu voce tare:

— Nu crezi că e rușinos din partea ta? Cum poți să ai o asemenea atitudine?

Auzi, a-ti-tu-di-ne?! Să-ți vină să urli, nu alta, să urli și să-ți iei lumea în cap. Odată era cît pe-aci s-o fac. Noroc cu Paul, fratele meu, care fiind martor fără să vrea la o asemenea scenă de groază, mi-a făcut mai întîi cu ochiul, m-a luat zîmbind pe după umeri și în balcon mi-a explicat el cam cum trebuie să te porți cu fetele dacă nu cumva vrei să ajungi la sinucidere. De atunci am căutat eu s-o înțeleg tot mai mult și din ce în ce mai bine, dar e al naibii de greu, adică nu merge de loc. O să-mi spuneți că sînt un tip imposibil. dar n-am încotro și trebuie să vă mărturisesc că singurele bucurii pe care le pot primi de la ea sînt boroboațele pe care le face. M-a uns la inimă performanța ei din ziua de naștere a lui Paul. Trebuia să pună în nu știu ce, exact două linguri rase de zahăr pudră și apoi să amestece și să frece bine acel ceva. Pînă la urmă trebuia să iasă o minunăție. Și e bine că n-a ieșit?! Da' de ce? Mamă, ce-am mai rîs, cu toate că, recunosc, nu era de rîs. Confundase zahărul. Nu, nu cu sarea, ar fi prea simplu, ca într-un banc, sau ca în filmele mute, știu eu. Îl confundase cu bicarbonatul, domnule, cu praful ăla nenorocit, e adevărat, și el alb la culoare, dar cu un gust cît se poate de păcătos. Cînd am aflat de ce ridicase mama puțin tonul în bucătărie, m-am dus și eu pe acolo, așa, într-o doară. M-am apropiat de dezastru ca unul care habar n-are pe ce lume se află, mi-am înfipt degetul în povestea aia și apoi l-am băgat în gură. Merita sacrificiul pentru ce aveam de gînd să spun:

— Hm, am făcut eu zîmbind cu gura pînă la urechi a fericire, cînd de fapt de-abia mă abțineam să nu vărs. Ce bunătate, ce prăjitură fenomenală va ieși din ce e aici. Propun să fim atenți și s-o servim exact în clipa în care musafirilor le-ar mai lipsi puțin ca să devină pe deplin mulțumiți.

Ce tărăboi a ieșit nu vă mai spun. Monica începuse să plîngă cu niște sughițuri atît de excepționale că abia puteam s-o aud pe mama care îmi spunea ceva despre băgatul nasului acolo unde nu-ți fierbe oala. Mie îmi părea rău de un singur lucru, că nu sînt cu toții de față și să gustăm cu întreg colectivul familiei situația. Tata nu era acasă, iar Paul nu ieșise încă din baie. Dar, după cîte îmi amintesc, povestea cu baia v-am spus-o.

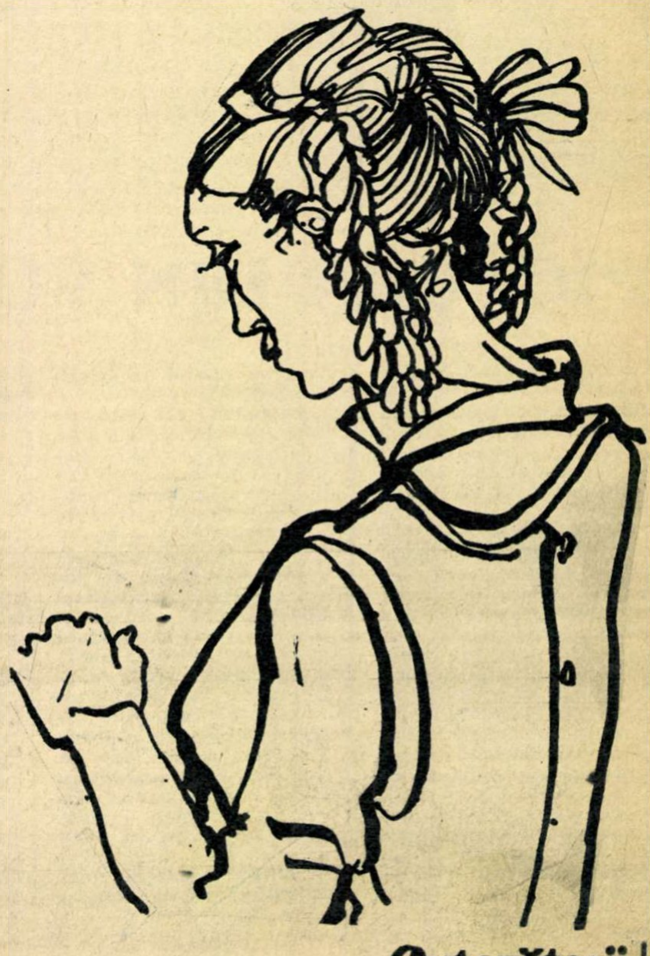

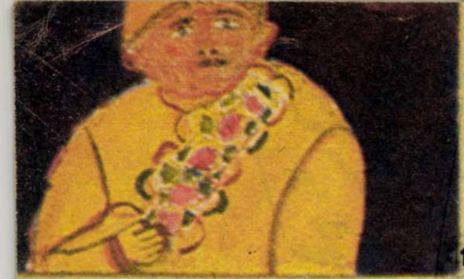
1

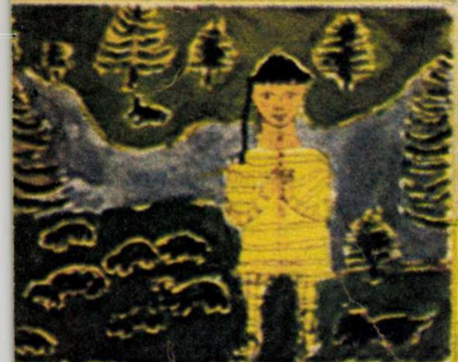
2

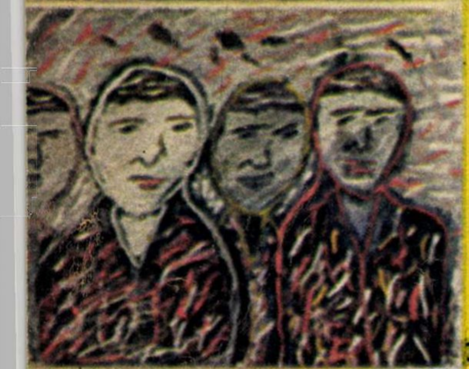
3

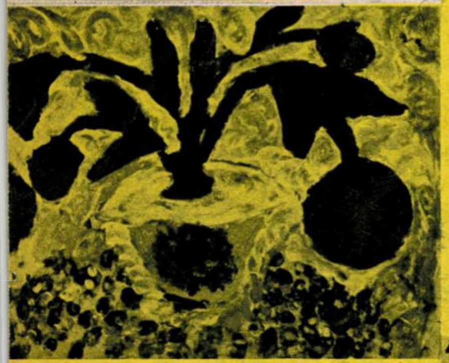
4

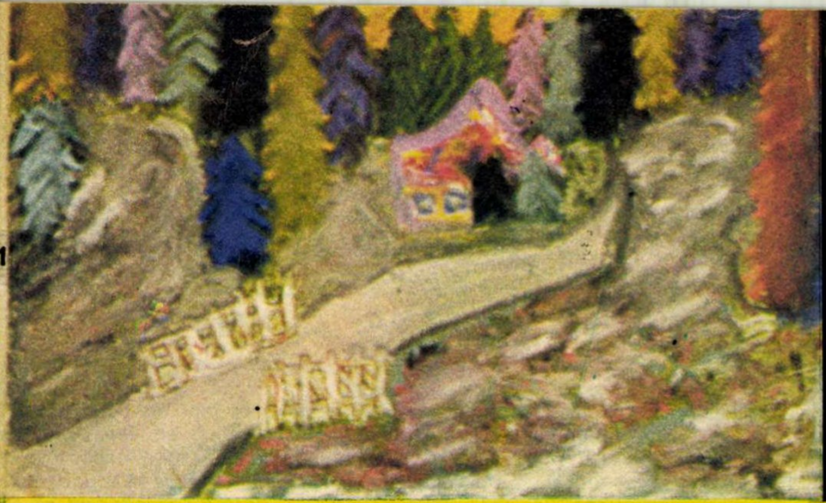
5

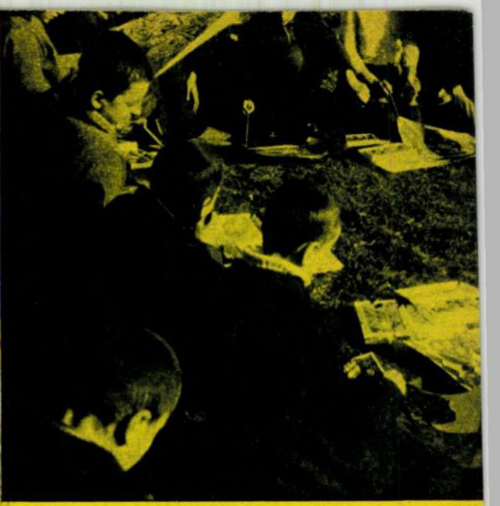
6

Galeriile de ARTĂ „Cutezătorii"

1. *ZENAIDA POPA: Portret de cocon*
2. *C. DUMITRU: Cu mioarele*
3. *DUMITRU CRASANDA: Pămînteni*
4. *MIHAI BĂCESCU: Glastră*
5. *ANA PUIȚA: Peisaj muscelean*
6. *Fotograful nostru a surprins pe fetele și băieții din clasa a VI-a, membri ai cercului de pictură, la lucru*
7. *ZENAIDA POPA: De la noi din Vulturești*
8. *LUMINIȚA IVAȘCU: În Cișmigiu*
9. *ANA MARIA: Sora mea*
10. *COSTEA GHEORGHE: Portret*

PICTORII DIN VULTUREȘTI

Toți copiii din lume pictează. La Vulturești-Argeș însă ne-am putea imagina centrul din care spre toate zările, șiruri de copii, vin cu pensule și culori, cum vin primăverile, cu mițuci și mălini.

Vă amintiți filmul «Cînd vine pisica»?, povestea aceea fantastică, în care regizorul a prins în mîinile lui inimile copiilor și le-a privit pe toate fețele, apoi ni le-a dat nouă sub forma unui glob uriaș de culoare? Imaginea mi-a venit în minte privind picturile pe care le publicăm. De aceea, mi-ar place să scriu despre vultureni cu patosul cu care ei înșiși încearcă să ne convingă, să ne farmece. Încerc să aleg cuvinte cu care vorbesc de obicei cronicile despre pictorii vîrstnici. Măsura faptei însă va rămîne raportată la copii.

Portretul lui Costea Gheorghe din clasa a VI-a înfățișează o țărancă îmbrăcată de sărbătoare sau poate o mireasă, împodobită cu cunună, sau poate un moment dintr-un basm. Culorile pastelate și cele crude, deopotrivă, fac jocul cusăturilor înflorate și libere de pe cojoace și pieptare, într-o țesătură deasă de puncte, unele strălucitoare, altele doar luminoase, iar altele calme.

Tabloul «Portret de cocon», al Zenaidei Popa din clasa a VI-a, ne lasă impresia că însuși Pîrvu Mutu, marele meșter iconar, i-a ținut mîna în mîna lui și, împreună, au plăsmuit un galben de miere pe fond de cerneală. E minunat oșenașul cu straița înflorată și cu pălăriuța de pai ca un acoperiș de casă pleoștit de ploaie, pe care razele soarelui se joacă în stropii rămași și îi transformă în mărgele mărunte și colorate.

«Pămîntenii» de Dumitru Crasanda din clasa a VI-a sînt ținuți într-o gamă restrînsă de culoare, ca un cînt simplu, pe care-l învață copiii în cîteva minute.

Ana Puița din clasa a VI-a ne-a dat unpeisaj muscelean, în care pădurea e splendid stilizată. Alăturarea unui brad verde cu altul galben și chiar roșu denotă un real simț al decorativului. Dar ce caută cărarea și podul? Sau dacă apar acestea în natură, ar trebui stilizate în spiritul în care ai făcut brazii. Într-un tablou, nu poți face un obiect în viziunea covorului, iar altul în viziunea sculpturii sau a picturii în ulei. E ca și cum într-un cor o persoană ar cînta fals. Acest amănunt este bine de stiut de către toți copiii care pictează. În «Răsărit de soare», Ana Puița reușește cu păpușile ei de turtă dulce, care se închină la soarele oilor, să ne transmită vibrația și răbufnirea de lumină printre brazi și răcoarea verdelui proaspăt.

Zenaida Popa din clasa a VI-a, cu lucrarea «De la noi din Vulturești», pare să marcheze trăsătura fundamentală a cercului de artă din Vulturești: un pronunțat caracter decorativ, cu implicații de basm. Lucrările ei în ansamblu sugerează parcă desfășurări de poveste în care apar Feți Frumoși, Manole, Ana, Vitoria Lipan, haiduci, Miorițe și păsări măiestre.

Tabloul «Pe lac în Cișmigiu», cu un desen original și sigur, chiar prea sigur, și cu un vădit simț al decorativului în sensul panoului în mozaic, ne-o arată pe Luminița Ivașcu din clasa a VI-a ca pe o veritabilă... luminiță de talent, ceea ce ne bucură foarte mult.

Cuvintele ar vrea să-mi fie o anticipare a faptelor, pe care le vor săvîrși acești copii cînd vor fi mari și cînd, toate superlativele, le vor corespunde plenar.

IOAN DONCA

Fascinația culorilor

(urmare din pag. 3)

culori, pensule și cartoane. Era într-o zi de toamnă, cum sînt toamnele pe la noi, cînd întinsurile își îmbracă vestmînt în cele mai fastuoase culori.

— Să mergem, copii, ceva mai încolo, în sat, să pictăm ce vrem și ce ne place, a spus învățătorul.

Bucuroși, copiii au primit. Soarele încălzea blînd. Ei au întins cartoanele pe iarba uscată și restul... a urmat. Pentru unii copii, o floare avea ceva de vis, și visul a prins viață pe hîrtie. Alții s-au trezit cu chipul surorii sau al mamei ivit din amestecul de culori. Și așa, lăsîndu-și fantezia să se joace în voie, copiii din Vulturești au început să picteze. Profesorul era mereu împreună cu ei, îndemnîndu-i, stimulîndu-i. În scurt timp, copiii au început să iubească pictura și tot mai mulți doreau să facă parte din cerc. În primăvară, tinerii pictori s-au prezentat la primul concurs pe țară al pionierilor și școlarilor. Spontaneitatea și fantezia, vibratia culorii, viziunea satului, a peisajului și a oamenilor săi au cucerit de la început. La expoziția care a avut loc după concurs, copiii din Vulturești au ocupat un loc deosebit. Ei au cucerit atunci cele mai importante premii. Mai tîrziu, li s-a organizat în Capitală o expoziție specială. Expoziția a călătorit apoi în vara trecută pe tot litoralul: Constanța, Mamaia, Eforie, Mangalia. Vizitatori din toate colțurile țării și de peste hotare, au făcut cunoștință cu lucrările copiilor din satul argeșean.

Mai tîrziu, copiii din Vulturești au primit marele premiu «Paleta de aur», oferit de revista «Cutezătorii», iar desenul aparținînd lui Mihai C. Băcescu a avut cinstea să fie ales pentru a ilustra o copertă a revistei. Vă mai amintiți? Era o rachetă, o săgeată de lumină, despicînd imensitatea albastră a bolții cerești.

Desenele copiilor din Vulturești au mai fost trimise la concursurile internaționale pentru desene de copii din Bulgaria, Italia, Iugoslavia fiind distinse acolo cu premii.

Ceea ce dă însă un farmec aparte activității artistice de la Vulturești este modestia pionierilor, firescul cu care în ceasurile lor libere, în lumina puternică a amiezii, sau în umbra amurgului, ei aștern culoarea.

Duminicile și în zilele de sărbătoare, copiii vizitează muzeele din centrele apropiate, răsfoiesc albume de pictură, discută despre viața lui Grigorescu, Luchian, Țuculescu. Iar în clasele lor, ochii ți se odihnesc pe pereții îmbrăcați cu picturile lucrate de ei. Aceleași viziuni colorate împodobesc încăperile în care locuiesc. Nu exagerez cînd spun că la Vulturești te întîlnești cu fascinația culorilor.

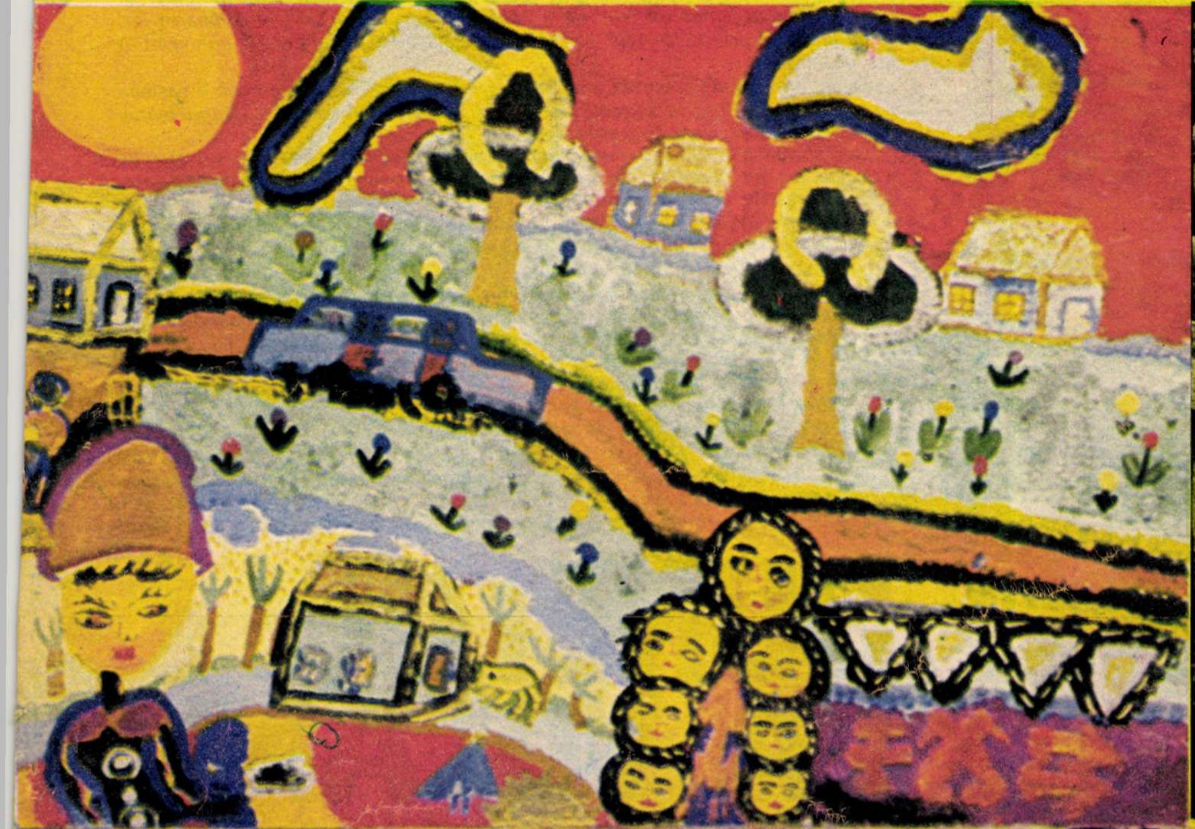

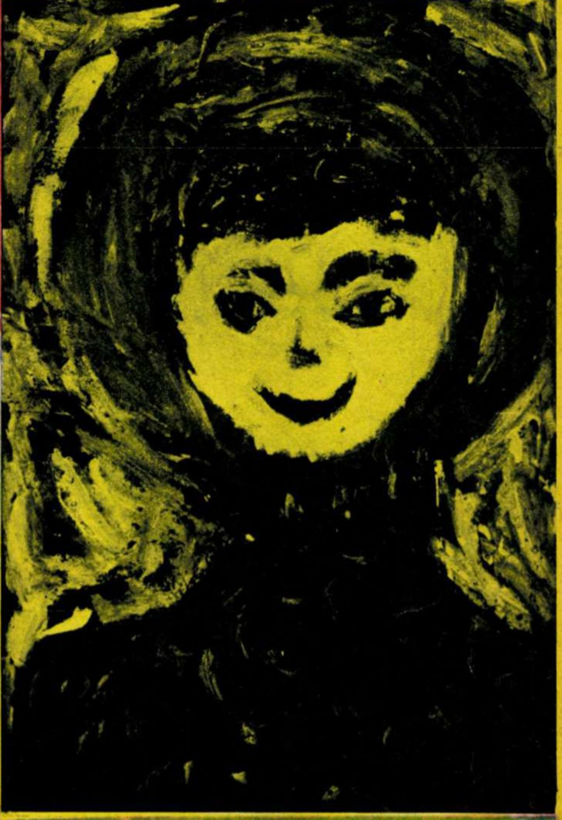

9

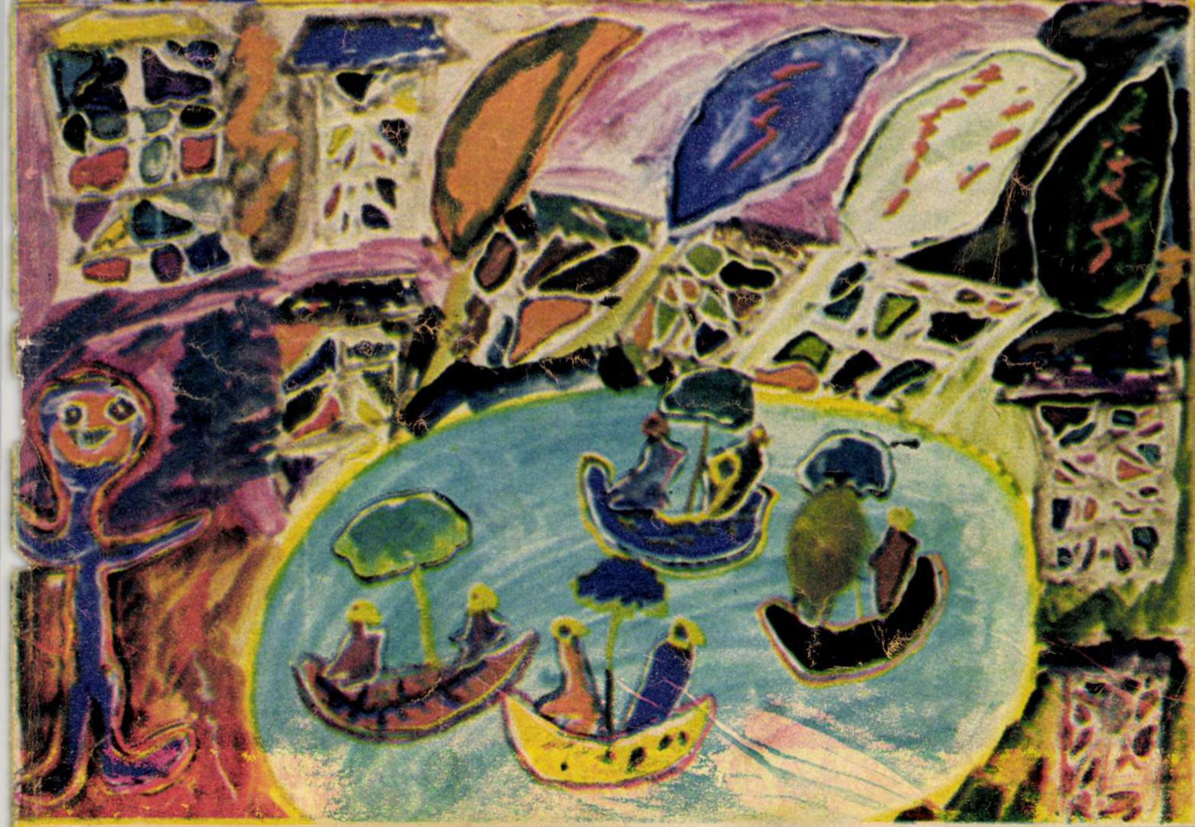

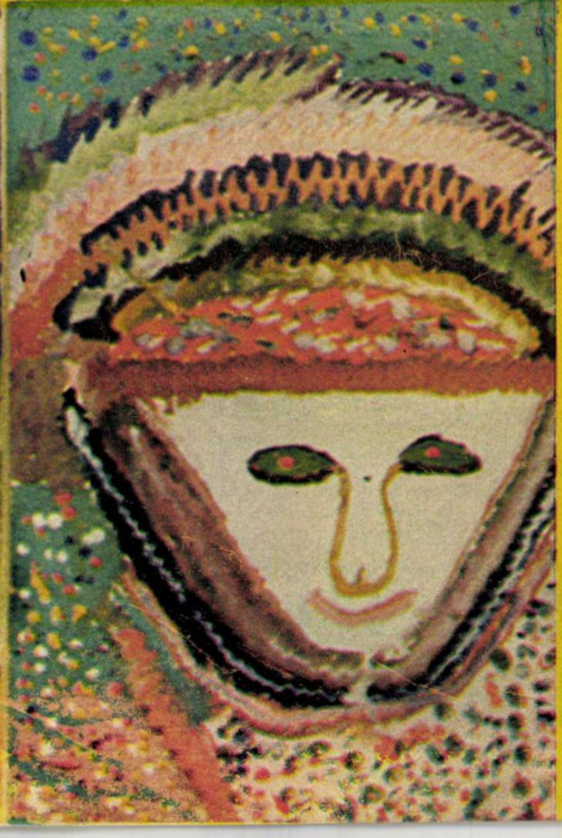

10

SUNETUL... LA VOLAN!

De LA MUZICA LA SONICITATE

de I.M. ŞTEFAN

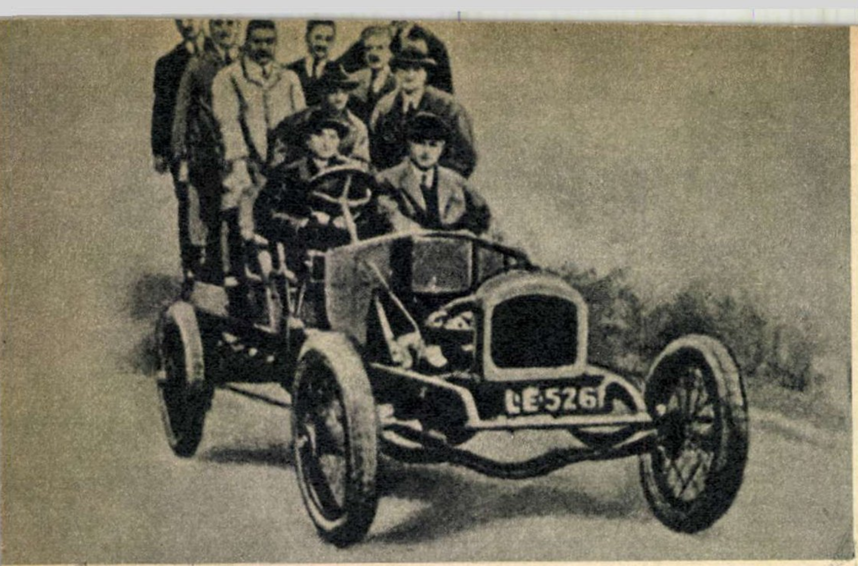

Primul automobil creat de George Constantinescu, pe baza aplicării sonicităţii.

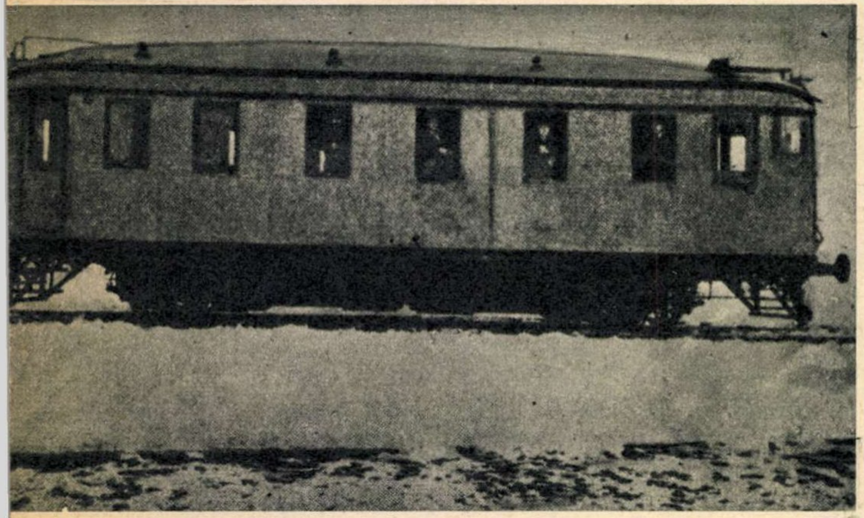

Vagon de cale ferată propulsat de 2 motoare sonice. Are o greutate de 30 tone şi poate transporta 60 persoane.

G. Constantinescu, elev de liceu.

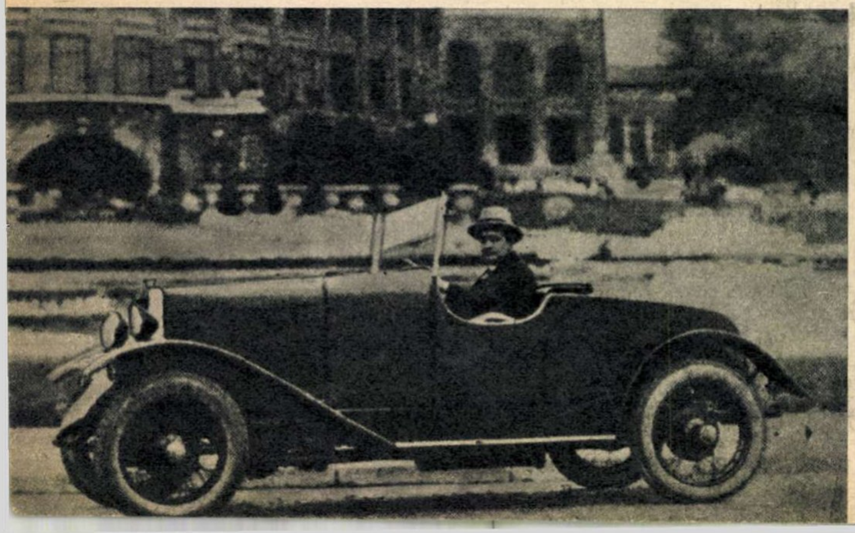

Automobilul cu care G. Constantinescu a efectuat în anul 1926 o demonstraţie la Paris. Motorul sonic are un stator cu mai multe tuburi în care se mişcă cîte un piston; aceste pistoane pun în mişcare rotorul.

În anul 1926, revista engleză «The Graphic» publica, pe o pagină întreagă, fotografiile celor mai de seamă descoperitori şi inventatori ai secolului XX. Aici figurau, între alţii, Marie Curie, descoperitoarea radiului, Albert Einstein, creatorul teoriei relativităţii. Thomas Alva Edison, marele inventator american, E. Rutherford, fizician atomist de frunte, Orville Wright, pionier al aviaţiei etc. Printre aceşti făuritori ai civilizaţiei moderne se găsea şi un tînăr inginer român: **George Constantinescu** *(1881—1965).*

Alăturarea aceasta nu era întîmplătoare. George Constantinescu nu a fost doar un inventator de o mare multilateralitate (numai brevetele sale de invenţii din Anglia, publicate de Oficiul Patentelor, însumează patru volume masive), ci şi un mare savant. Este extrem de interesantă aprecierea acad. Remus Răduleţ, el însuşi un eminent reprezentant al tehnicii româneşti, care arată că «G. Constantinescu face parte din clasa inventatorilor-descoperitori, a marilor creatori ai tehnicii, care au trebuit să creeze o ştiinţă nouă pentru a face posibile invenţiile lor».

Marele său prestigiu de tehnician de talie mondială, egalat doar de acela al lui Henri Coandă — creatorul primului avion cu reacţie din lume — a înscris pentru totdeauna numele său în cartea de aur a tehnicii moderne.

Incă din primele clase de liceu îl interesau mult motoarele şi de aceea îi plăcea să viziteze atelierele şi fabricile — e drept, foarte puţine pe atunci — din Craiova. Uneori, cînd lipsea pentru mai multă vreme de acasă, putea fi întîlnit la gară: observa mersul locomotivelor şi punea tot felul de întrebări mecanicilor despre funcţionarea lor. Să nu uităm că prin 1892—1897, dezvoltarea reţelei de căi ferate era în plin avînt în ţara noastră.

După terminarea liceului în anul 1899, a venit în Bucureşti. Ingineria îl pasiona şi s-a hotărît să se înscrie la Şcoala de Poduri şi Şosele, instituţie de învăţămînt tehnic superior cu un excelent corp profesoral.

Deşi studiul tehnic îi ocupa cea mai mare parte din timp, nu uita nici de exerciţiile muzicale; pianina gazdei la care locuia în Bucureşti îi prilejuia lungi ore de desfătare. El voia să rezolve problema armoniei muzicale pe cale matematică, redactînd prima sa lucrare pe această temă: **Teoria matematică a acordurilor muzicale.** *Această lucrare a fost începutul unui întreg şir de studii riguroase asupra vibraţiilor, problemă care avea să preocupe pe tînărul inginer tot restul vieţii sale.*

Undele care pleacă de la o sursă sonoră se răspîndesc în spaţiu ca unde sferice. Avem de-a face cu emisiune de energie sonică; bineînţeles, cea mai mare parte a ei se pierde, energia ce se captează dintr-un punct reprezentînd o parte neînsemnată din energia totală radiată. Cu totul altfel se petrec lucrurile dacă energia se transmite prin vibraţii în lichid. Transmisia energiei prin vibraţii într-un mediu elastic se realizează astfel: la capătul unei conducte pline cu apă se produc vibraţii, apa din conductă servind ca mediu de transmisie; la capătul celălalt, vibraţia este transformată din nou în energie mecanică.

Acesta este principiul de la care a pornit George Constantinescu în crearea transmisiei sonice şi, o dată cu aceasta, a ştiinţei sonice.

În 1904, cînd a terminat, primul în promoţia sa. Scoala de Poduri şi Şosele, George Constantinescu avea 23 de ani. Profesorul său de edilitate, marele inginer constructor Elie Radu, l-a angajat la un serviciu aflat sub conducerea sa la Ministerul Lucrărilor Publice.

Tînărul inginer a răsplătit din plin încrederea ce-i fusese arătată. Anii ce au urmat au fost pentru George Constantinescu ani de mari înfăptuiri tehnice, în care creaţia lui s-a desfăşurat cu o puternică originalitate.

În aceşti ani, dezvoltarea utilizării betonului armat, material de bază al tehnicii moderne — trecea printr-o perioadă dificilă. O serie de mari construcţii din beton armat se prăbuşiseră, datorită unor defecte de construcţie, cum s-a întîmplat cu podul de la Expoziţia Universală din Paris, cu hotelul «Ursul negru» din Elveţia şi cu un model de boltă de la Praga. Pe de altă parte, marile firme metalurgice făceau o intensă propagandă pentru a impune la marile lucrări inginereşti exclusiv oţelul, ale cărui efecte spectaculoase uluiseră lumea întreagă. Însuşi Anghel Saligny, în tinereţe pionier al betonului armat începuse să şovăie.

Deşi foarte tînăr, George Constantinescu a căutat să demonstreze în practică valoarea betonului armat. A făcut-o în mod strălucit, prin cîteva construcţii care au făcut epocă în tehnica noastră. Să menţionăm, dintre acestea, aşa-zisul «Pod peste vid» din Parcul Libertăţii din Capitală (primul pod realizat la noi cu cadre de beton

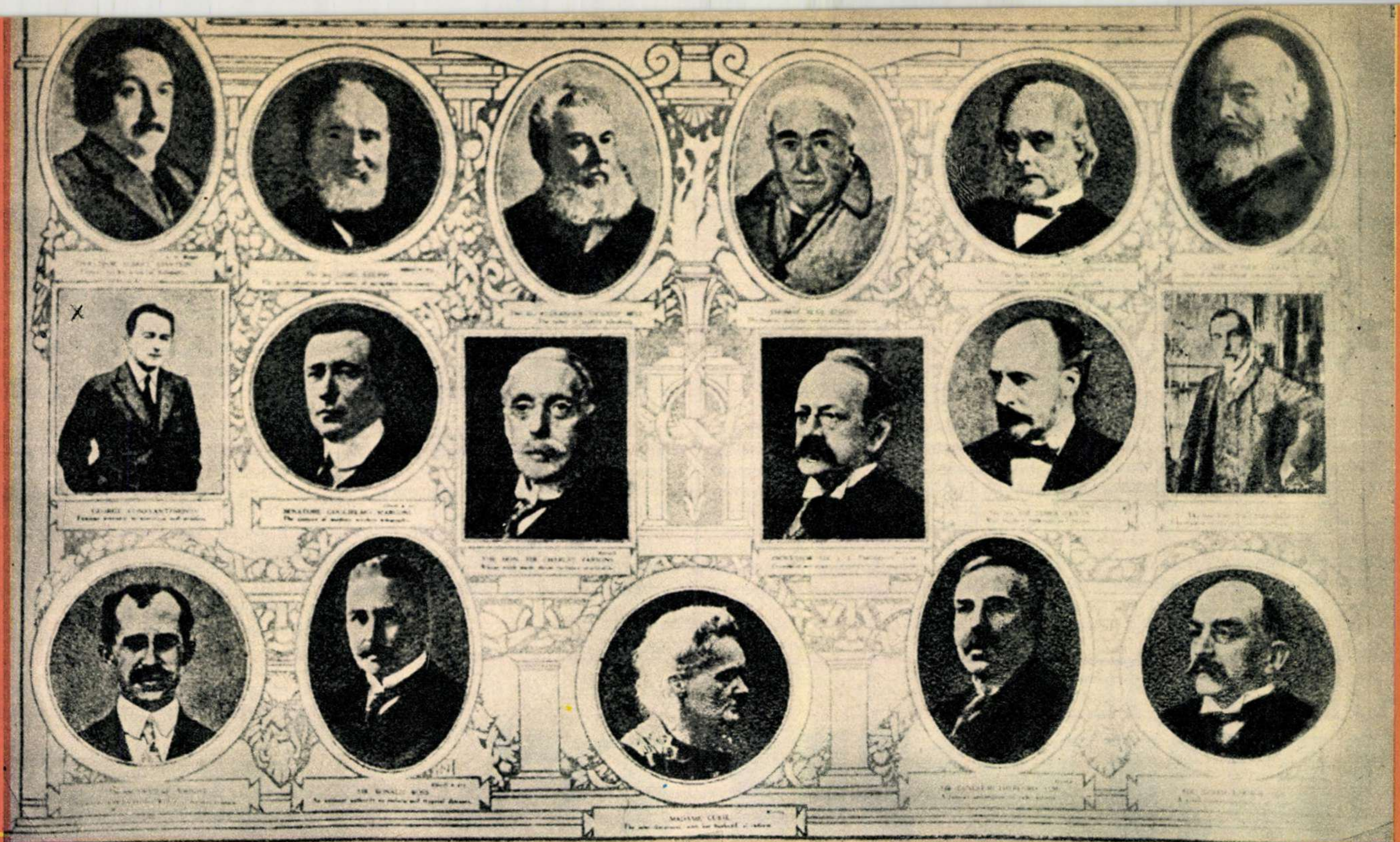

Inginerul George Constantinescu (×) printre marii savanți și tehnicieni ai vremii. De la stînga la dreapta și de sus în jos: Einstein, Kelvin, Graham Bell, Edison, Lister, Oliver Lodge, G. Constantinescu, Marconi, Gh. Parsons, J.J. Thomson, S. Dewar, W. Ramsay, O. Wright, Donald Ross, Marie Curie, E. Rutherfold, J. Larmor. Planșă apărută în «The Graphic» din 16 ianuarie 1926 sub titlul: 1900—1925 — Pionieri pe calea progresului.

armat), precum și poduri de beton armat cu deschideri mari (de 40—60 m) la Adjud, Răcătău, Roman, Lainici, Dolhasca.

Înfăptuirile tînărului inginer român umplu de mîndrie pe tehnicienii clarvăzători ai țării noastre. Dar Consiliul tehnic superior, chemat să sprijine introducerea progresului tehnic, îi respinge propunerile de generalizare a construcției podurilor din beton armat. Cît despre ideile sale privitoare la utilizarea undelor sonore în tehnică, ele nu găsesc ecou în cercurile oficiale.

Așa se explică faptul că, după multe ezitări se hotărăște să plece din țară și să se stabilească în Anglia. La început a dus-o, într-adevăr foarte greu și acolo. Abia după ani și ani, talentul său tehnic s-a impus, G. Constantinescu devenind unul din cei mai apreciați experți tehnici din Marea Britanie. Și astfel, a ajuns să creeze, în deplinătatea ei, teoria sonicității și a elaborat un mare număr de invenții.

Transmisia sonică stă la baza numeroaselor mașini și dispozitive create de G. Constantinescu (generatoare, motoare, pompe, transformatoare, ciocane, perforatoare, convertizoare etc.). Există, de asemenea, instalații sonice pentru turnătorii, pentru prospectarea bogățiilor subsolului, chiar și pentru producerea căldurii pe baza «efectului sonocaloric». Au fost construite automobile și locomotive bazate pe transmisia sonică.

Cartea în care G. Constantinescu își expune ideile este «Teoria Sonicității» (apărută în limba engleză, în anul 1918, la Londra). La mai bine de patru decenii de la apariția ei, în 1959, președintele «Societății Inginerilor» din Anglia o numea «o lucrare de-a dreptul fascinantă».

La 4 octombrie 1961, aniversarea a 80 de ani ai lui G. Constantinescu, a fost sărbătorită în țara noastră, cu participarea inventatorului. În cinstea sa, Academia a organizat o ședință omagială, iar Institutul politehnic i-a acordat titlul de **doctor honoris causa**. *Vorbind studenților, savantul român le-a făcut următoarea recomandare:* **«Astăzi... tinerii au prilejul să se afirme și să facă descoperiri însemnate lucrînd în domeniul acestei științe noi: sonicitatea. Le recomand să continue de acolo de unde am lăsat-o eu, avînd satisfacția de a putea deveni pionieri în această știință care a apărut în România, datorită educației științifice pe care am primit-o și eu între zidurile institutului în care mă găsesc acum».**

Pentru rezolvarea problemelor tehnice pe care le ridică industrializarea socialistă a țării noastre, sonicitatea deschide perspective extrem de interesante, mai ales pe linia aplicării largi a acesteia în forajul și pompajul petrolier, a realizării de motoare sonice eficiente pentru mașini-unelte, a aplicării convertizorului sonic la tractoare și prese, a realizării de perforatoare sonice pentru industria extractivă.

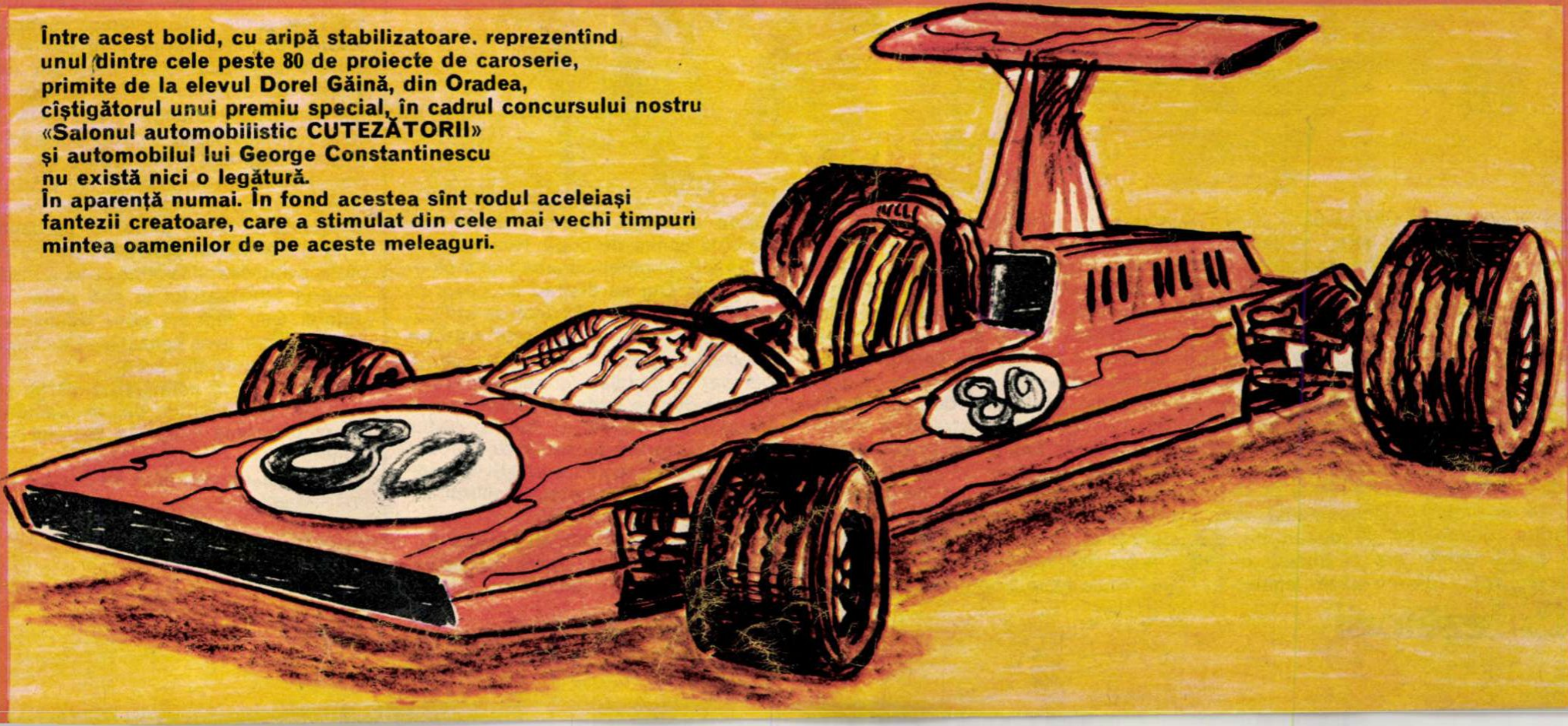

Între acest bolid, cu aripă stabilizatoare, reprezentînd unul dintre cele peste 80 de proiecte de caroserie, primite de la elevul Dorel Găină, din Oradea, cîștigătorul unui premiu special, în cadrul concursului nostru «Salonul automobilistic CUTEZĂTORII» și automobilul lui George Constantinescu nu există nici o legătură. În aparență numai. În fond acestea sînt rodul aceleiași fantezii creatoare, care a stimulat din cele mai vechi timpuri mintea oamenilor de pe aceste meleaguri.

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

DE OVIDIU ZOTTA

III - OASPEȚII LUI PRINȚESĂ

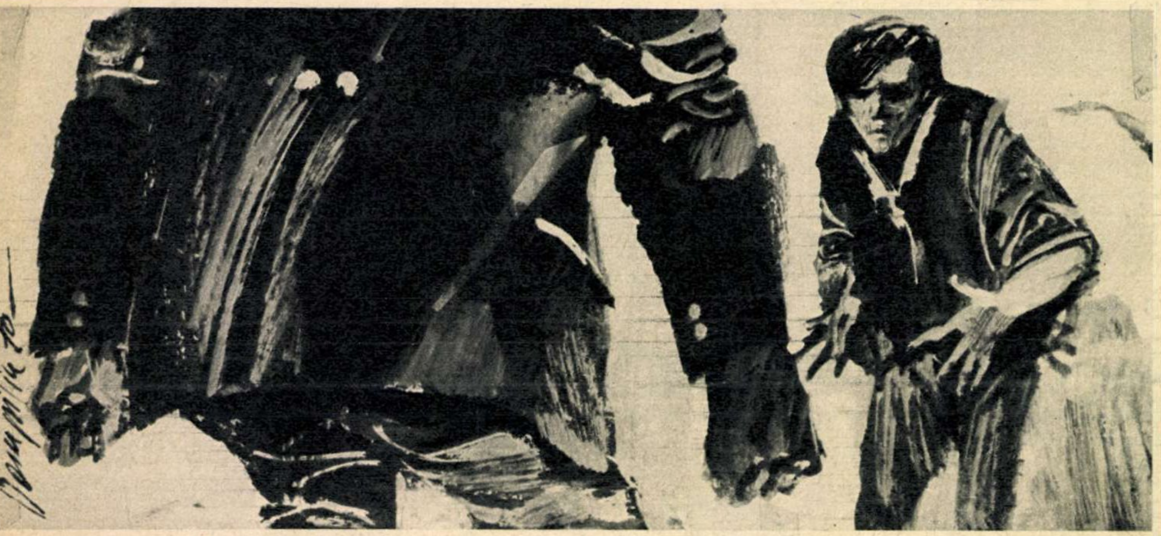

Marius se simțea în situația telefonistului fără experiență care, aflat pentru întîia oară în fața panoului centralei se zăpăcește, nu mai știe în ce borne să introducă zecile de fișe; o sumedenie de glasuri îi urlă în căști, cerînd legăturile corecte. Marius privea cu ură jumătatea goală a băncii, adică locul în care ar fi trebuit să se afle Prințesă, omul fără scrupule, din pricina căruia Operațiunea Hercule era grav primejduită. «*Da, onorată instanță* — șopti Marius — *sînt complice cu Prințesă și cu pungașii lui. Vedeți și dumneavoastră cît e de periculos să-ți dai cuvîntul de onoare numai din orgoliu*».

Gigi Feneșan era, în schimb, într-o formă nebună. Recreație de recreație, toată școala se strîngea în jurul lui, ca să-l audă povestind despre cercetările sale. «*Tu, dar băiatul ăsta s-a maturizat într-o singură zi!* declară emoționată Valerica Sima. *Îi stă foarte bine așa, se vede imediat că are un țel important!*» «*Haimanaua de frate-meu?!* rîse disprețuitoare Magda. *Joacă teatru, fetițo! N-avea grijă, pînă mîine îi trece!*» Și Gigi, ba zîmbind șiret, ba încruntîndu-se, bănuitor, ba rămînînd pe gînduri, ca și cum i-ar fi venit pe loc o nouă ipoteză, ba lățindu-și umerii ca și cum se pregătea să-l înșface pe bandit vorbea într-una despre urma autocamionului, despre infractorul alcoolic, despre... În ciuda necazurilor sale, Marius zîmbea: «*Ce de nerozii! Dacă i-aș spune ce știu eu cred că băiețelul ăsta nărăvaș s-ar cuminți foarte repede și i-ar trebui multă vreme ca să-și revină din uimire!*» Deocamdată însă, Marius recunoștea cu destul necaz că pradă uimirii era el însuși. Într-adevăr, cum să-și explice legăturile lui Prințesă cu hoții? Dar faptul că tabloul furat din casa expertului Feneșan fusese transportat nu cu un autocamion, ci cu mașina aceluiași expert Feneșan? Dar propria-i situație, de complice fără voie? Dar neobișnuita atracție pe care o exercita asupra lui fetița din tablou? «*Iată, stau la locul meu, iau notițe, nimeni nu mă bagă în seamă — și totuși singurul om care știe cîte ceva sînt eu!*»

De două minute apăsă cu furie butonul soneriei. Ar fi putut să jure că de cealaltă parte a ușii e cineva care nu vrea să deschidă «*Nu copile* — murmură Marius — *ar fi prea simplu să scapi de mine așa!*» Coborî cu liftul pînă la parter, după care se furișă înapoi pe scări, oprindu-se între etajele 5 și 6, unde se așeză la pîndă. «*Stau și pînă mîine dimineață dacă o fi nevoie!*» mormăi el, îndîrjit. Dar așteptarea n-avea să fie prea lungă. După vreun sfert de oră, liftul se opri la etajul 5. Pasagerul întîrziia să deschidă ușa, probabil că era incomodat de ceva. Într-adevăr, apăru un băiat de vreo 11 ani, țigănos și jerpelit, în schimb încărcat cu o mulțime de pachete atrăgătoare. Avînd mîinile ocupate, el se înălță pe călcîie apăsînd butonul soneriei lui Prințesă cu fruntea. Marius era pregătit... Ușa se întredeschise și apăru o mutră bănuitoare — Prințesă în persoană. Din apartament venea un zumzet de voci, amestecat cu frînturi de muzică. Țigănușul dădu să se strecoare înăuntru. Unul din pachete îi scăpă, desfăcîndu-se; erau cutii cu sardele. Prințesă se aplecă să le adune. Dintr-un salt, Marius escaladă balustrada, culegîndu-le cu gesturi rapide.

— Îmi dai voie?

— Mulțumesc, șopti furios Prințesă. Oaspeții nu trebuie să se deranjeze.

— Ah, prin asta trebuie să înțeleg că mă inviți înăuntru?

— Nu! se sperie Prințesă. Iartă-mă, astăzi sînt foarte ocupat!

— Nu face nimic. O să schimb cîteva cuvinte cu domnul Macovei! zise amenințător Marius.

— Tata nu-i acasă.

— Atunci, maică-ta! Sper că n-ai nimic împotrivă să prezint doamnei omagiile mele!

— Isprăvește! Sînt singur acasă.

— Da? Și gălăgia care se aude e cauzată de fantome?

Brusc, Marius îl îmbrînci și pătrunse pe hol. Apartamentul era compus din două camere și, prin ușile date de perete, se vedea o îngrămădeală ca în sălile de așteptare. Prințesă îl apucă disperat de mînă:

— Nu trebuia să intri, dar dacă ai făcut-o, te rog din suflet să nu vorbești nimic despre secretul nostru! Mai ales de față cu Geo Blondul!

Marius privi buimăcit: dormitorul, mobilat cu gust și, probabil, cîndva foarte ordonat, devenise ceva între hotel și cămin de copii. Nici unul din ocupanți nu părea să aibă mai mult de zece ani. Doi se distrau pe covor cu jucăriile lui Prințesă, unul se strîmba cu sîrguință în fața oglinzii, vreo trei trîndăveau pe divan, în timp ce un ochelarist, instalat pe lada studioului, le citea dintr-o carte, pesemne veselă. Harababura de perne, fulare, resturi de pîine, ciorapi, ambalaje de dulciuri, ghete, pături te îndreptățea să crezi că unii dintre ei nu erau simpli musafiri, ci locuiau chiar aici.

Sufrageria prezenta alt aspect. Aici urla picapul, și trei tineri, instalați la masă, jucau cărți, fumînd cu îndîrjire. Cel cu spatele spre ușă spuse deodată, fără a întoarce capul:

— *Intră*, puștiule. Ai bani?

Marius nu prea simțea nevoia să intre. Mormăi ceva, pregătindu-se să se retragă. Tînărul se răsti:

— Am zis să intri!

— Lasă-l, Geo! Nu știe să joace, interveni împăciuitor Prințesă.

Geo catadixi, în fine, să-și arate fața. Nu părea să aibă mai mult de 17 ani, era blond, subțire, cu trăsături delicate, ochi mari, albaștri. Ai fi spus, «un băiat cu adevărat frumos» dacă din toată înfățișarea lui nu s-ar fi degajat atîta obrăznicie, răutate și dispreț încît te simțeai obligat să te pui în gardă.

— Nu l-am întrebat dacă știe să joace mîrîi Geo. L-am întrebat dacă are bani. Ai sau nu?

— Cred că am ceva... se zăpăci Marius, și dominat de privirile poruncitoare ale lui Geo scoase involuntar o hîrtie de 3 lei.

— Ha-ha! E putred de bogat! izbucni în rîs unul din jucători. Lasă, Geo, că te împrumut eu!

Dar Geo Blondul luă calm hîrtia de 3 lei:

— Suma n-are importanță, copii, o să vedeți, îmi va purta noroc. Banii de împrumut și... proștii aduc întotdeauna noroc.

Marius începuse să-și revină:

— Dacă-i pe așa, nu te mai împrumut! Dă-mi banii înapoi. Prost ești tu!

Pe chipul Blondului apărură pete roșii. Înfricoșat, Prințesă se postă între ei:

— Geo, el nu te cunoaște! Marius, du-te acasă, îți explic mîine!

Cu un gest furios, Geo Blondul îl îmbrînci pe Prințesă. Ceilalți se ridicară, retrăgîndu-se lîngă pereți, ca să lărgească scena pe care așteptau cu nerăbdare să vadă începînd o acțiune palpitantă. În cadrul ușii apărură, ca la comandă, copiii din dormitor, cu ochii holbați de curiozitate și de plăcere.

Brusc, o palmă îngrozitoare se abătu asupra figurii lui Marius. Geo lovise de sus în jos, orbindu-l. Cu stînga îl pocni aproape instantaneu în stomac. Mai lent, ca să nu greșească nici cu un milimetru ținta, îi lansă apoi dreapta în obraz, o lovitură dată cu poftă, ca să doară și să lase semn.

Dar o explozie de durere în partea stîngă a gîtului îl făcu să rămînă cu brațul în aer. Marius, care cu o clipă înainte apucase să se retragă atît cît directa la stomac să-și piardă cel puțin trei sferturi din forță. revenise imediat, lovind cu brațul stîng, printr-o rotire extrem de rapidă. După patru ani de scrimă nu ajungi neapărat campion, dar să ghicești intențiile adversarului, să te deplasezi rapid și să acționezi fulgerător, asta, da, înveți. Urlînd, Geo îi repezi un picior în pîntece, dar pentru cine e învățat să se ferească de sabie amenințarea unui picior e aproape umoristică. Marius sărise la timp într-o parte, avînd destulă vreme ca să prindă piciorul adversarului și să-l salte cu putere. Geo Blondul căzu ridicol pe spate. Gemu; avea senzația că piciorul îi fusese smuls din șold.

— Dacă nu te astîmperi, o să fie și mai rău! gîfîi Marius, dar în realitate dorea din toată inima ca Blondul să renunțe.

O liniște de necrezut se instală în apartament.

(va urma)

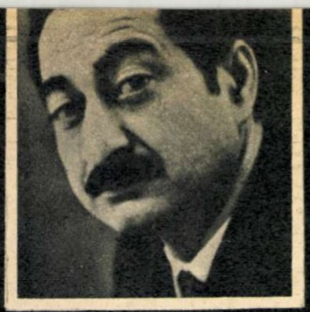

ȘTIREA CĂ TINERII INVENTATORI DIN ȚARA NOASTRĂ AU PERSPECTIVE DE A PARTICIPA LA «TÎRGUL INTERNAȚIONAL DE INVENȚII ALE ELEVILOR» A SUSCITAT UN INTERES DEOSEBIT. ÎN SCRISORILE PRIMITE LA REDACȚIE, ÎNTREBAREA CARE REVINE PREGNANT ESTE:

CE ÎNȚELEGEM PRINTR-O INVENȚIE?

Pentru a răspunde acestei întrebări, ne-am adresat tovarășului LUCIAN MARINETE, directorul Oficiului de stat pentru invenții și mărci.

— Deși întrebarea ar necesita un răspuns pe multe pagini, voi încerca totuși să răspund la ea prin cît mai puține cuvinte.

Noțiunea «invenție» este strîns legată și, am putea spune, chiar se confundă cu noțiunea «noutate».

Deci, prima caracteristică a unei invenții este noutatea, adică orice invenție trebuie să conțină în ea ceva nou; acest nou însă trebuie să fie nou «pe lume», nu nou în țara noastră, sau nou în localitatea în care ne aflăm.

În categoria invențiilor intră orice realizare făcută pentru prima dată.

Deci, în rîndul invențiilor intră realizările noi din orice domeniu de activitate, ca de exemplu: un stilou nou, să zicem un stilou prevăzut cu bec care luminează, o jucărie cu un mecanism nou, un creion cu o pastă nouă, un dispozitiv nou de ascuțit, un aparat medical nou, diferite aparate mecanice, electrice, electronice, hidraulice, pneumatice, diverse mașini cu mișcări executate de mecanisme noi etc.

Încercînd acum să vin mai aproape de preocupările prietenilor noștri, cititori ai revistei «Cutezătorii», doresc să arăt că realizarea unui mecanism de acționare a navo și aero-modelelor, o nouă schemă de telecomandă, o schemă sau un circuit electric sau electronic, un sistem de acționare al unei jucării mecanice, în cazul în care sînt realizate într-un mod original, astfel încît să prezinte elemente de noutate pe plan mondial, reprezintă tot atîtea exemple de invenții.

De altfel, pentru a veni în sprijinul micilor «specialiști», conducerea Oficiului de stat pentru invenții și mărci, împreună cu conducerea Clubului MINITEHNICUS, analizează posibilitatea acordării unor mini-brevete pentru lucrările originale executate și prezentate în cadrul concursului «Minitehnicus».

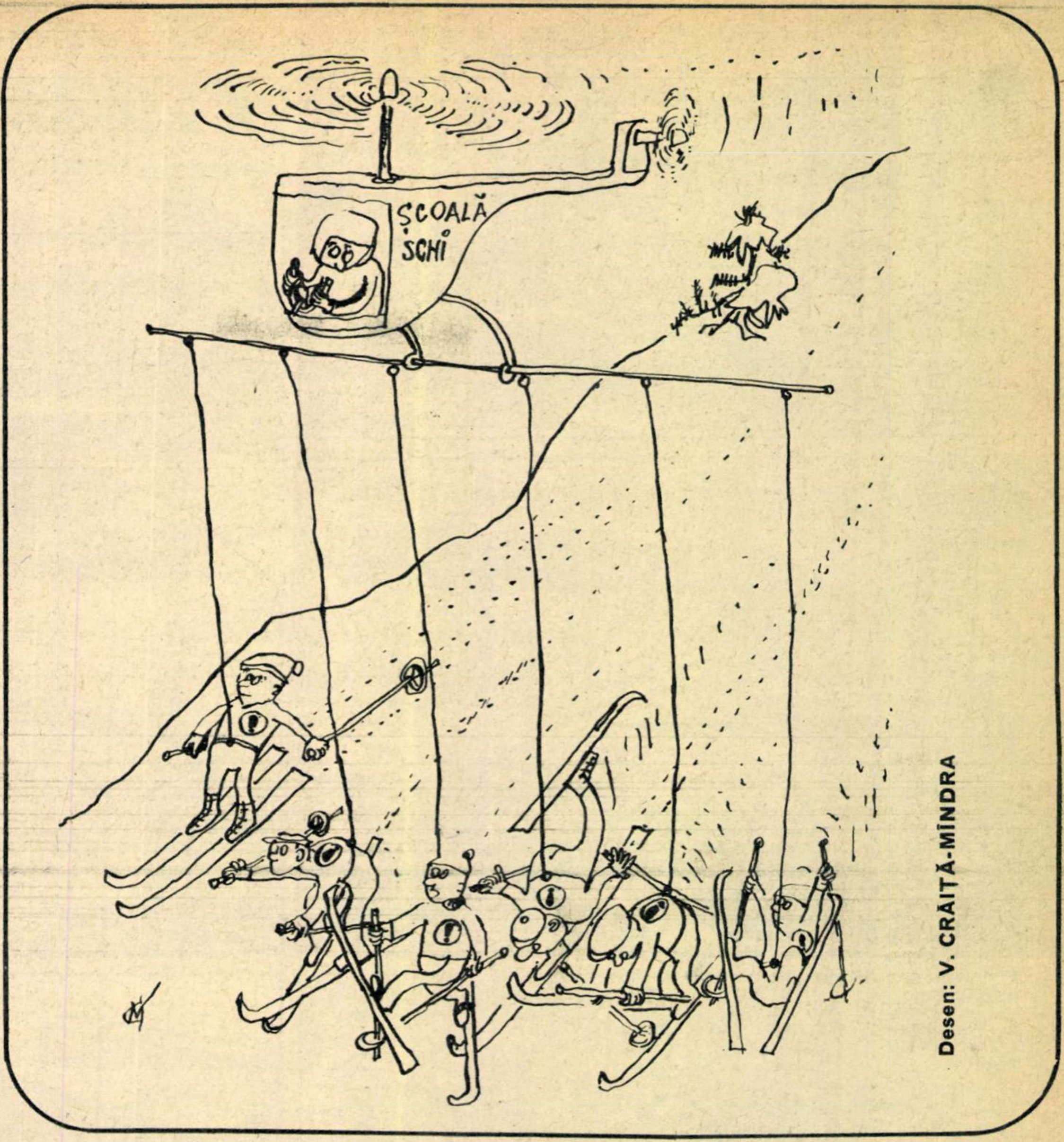

Desen: V. CRAIȚĂ-MÎNDRA

URGENT! ❀ *URGENT!*

A APĂRUT... *STOP*... RACHETA CUTEZĂTORILOR
Nr. 1(6) 1970... *STOP*...
LA TOATE CHIOȘCURILE DE DIFUZARE A PRESEI...
STOP.

DIN CUPRINS:

- «PIF» salută «RACHETA CUTEZĂTORILOR»
- Vehiculul pe pernă de aer de la Galați
- ASALTUL IMPOSIBILULUI
- 8 pagini de construcții și modelism
- AVENTURILE ECHIPAJULUI MINITEHNICUS
- Club
- Microenciclopedie: ANTRENAMENTUL COSMONAUȚILOR

Bolidul misterios

Scenariu: E. HADAI

Desene: I. DONCA

9

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: ECHIPAJUL NAVEI SPAȚIALE SELENA OBSERVĂ PE LUNĂ ȘI PE MARTE PREZENȚA UNOR FIINTE RAȚIONALE, CARE ATRAG ATENȚIA PĂMÎNTENILOR ASUPRA UNEI PRIMEJDII: APROPIEREA DE SISTEMUL SOLAR, CU O VITEZA DE 400 KM/S A UNUI OBIECT DIN ANTIMATERIE. O ESCADRILĂ DE NAVE COSMICE REUȘEȘTE SĂ ÎNDREPTE COMETA WARREN ASUPRA OBIECTULUI, REDUCÎNDU-I VITEZA LA 41 KM/S. CĂPITANUL ZENO ȘI COLABORATORII SĂI STABILESC CĂ FULGERELE ROȘII PRODUSE ÎN SPAȚIUL COSMIC SÎNT SEMNALE ADRESATE PĂMÎNTULUI DE CĂTRE NEPTUNIENI. RECEPȚIONÎND SEMNALELE DE RĂSPUNS ALE TERREI, NEPTUNIENII TRANSMIT IMAGINI TELEVIZATE SPRE PĂMÎNT.

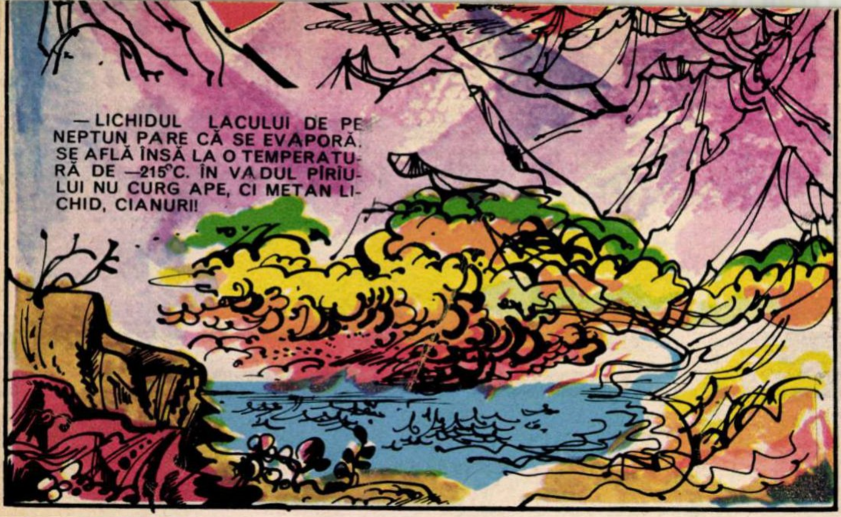
— LICHIDUL LACULUI DE PE NEPTUN PARE CĂ SE EVAPORĂ. SE AFLĂ ÎNSĂ LA O TEMPERATURĂ DE —215°C. ÎN VADUL PÎRIULUI NU CURG APE, CI METAN LICHID, CIANURI!

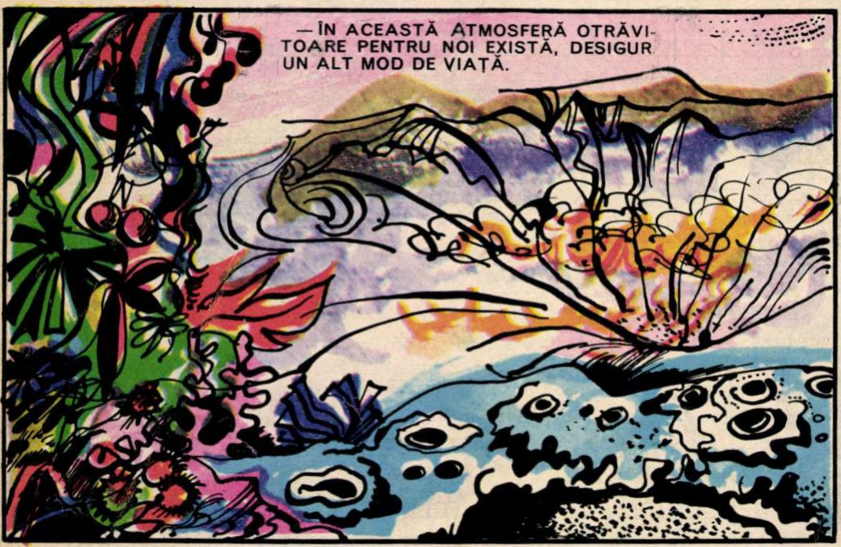
— ÎN ACEASTĂ ATMOSFERĂ OTRĂVITOARE PENTRU NOI EXISTĂ, DESIGUR UN ALT MOD DE VIAȚĂ.

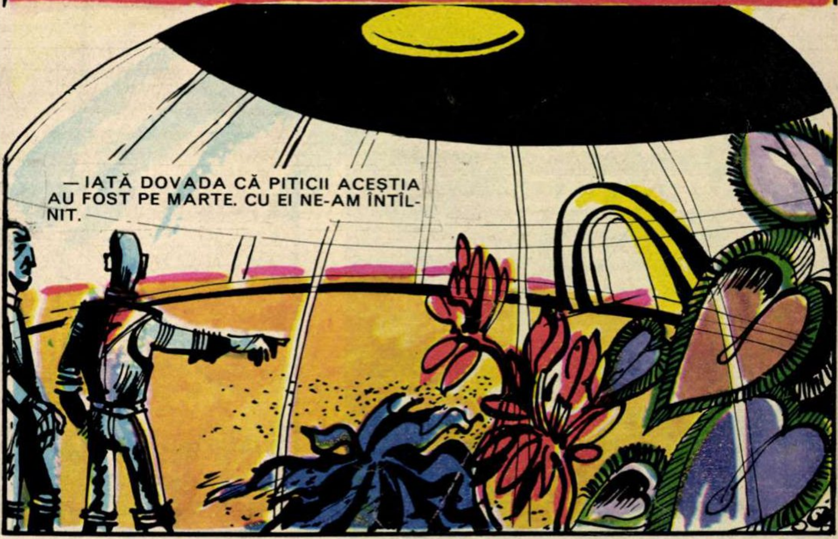
— IATĂ DOVADA CĂ PITICII ACEȘTIA AU FOST PE MARTE. CU EI NE-AM ÎNTÎLNIT.

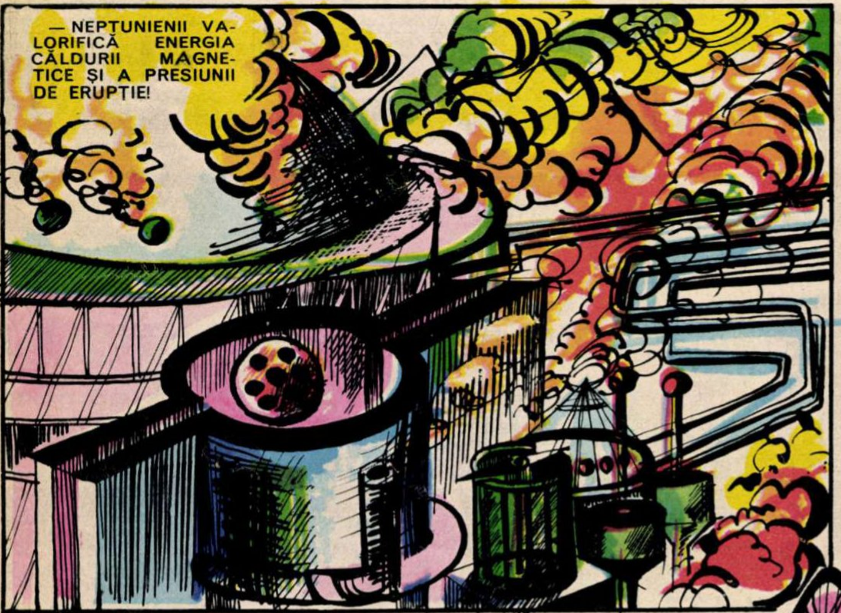
— NEPTUNIENII VALORIFICĂ ENERGIA CĂLDURII MAGNETICE ȘI A PRESIUNII DE ERUPȚIE!

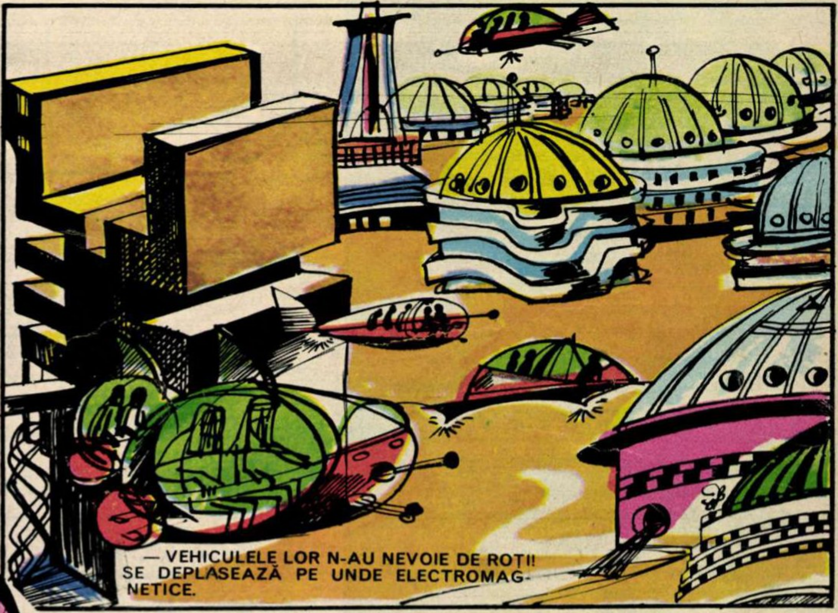
— VEHICULELE LOR N-AU NEVOIE DE ROȚI! SE DEPLASEAZĂ PE UNDE ELECTROMAGNETICE.

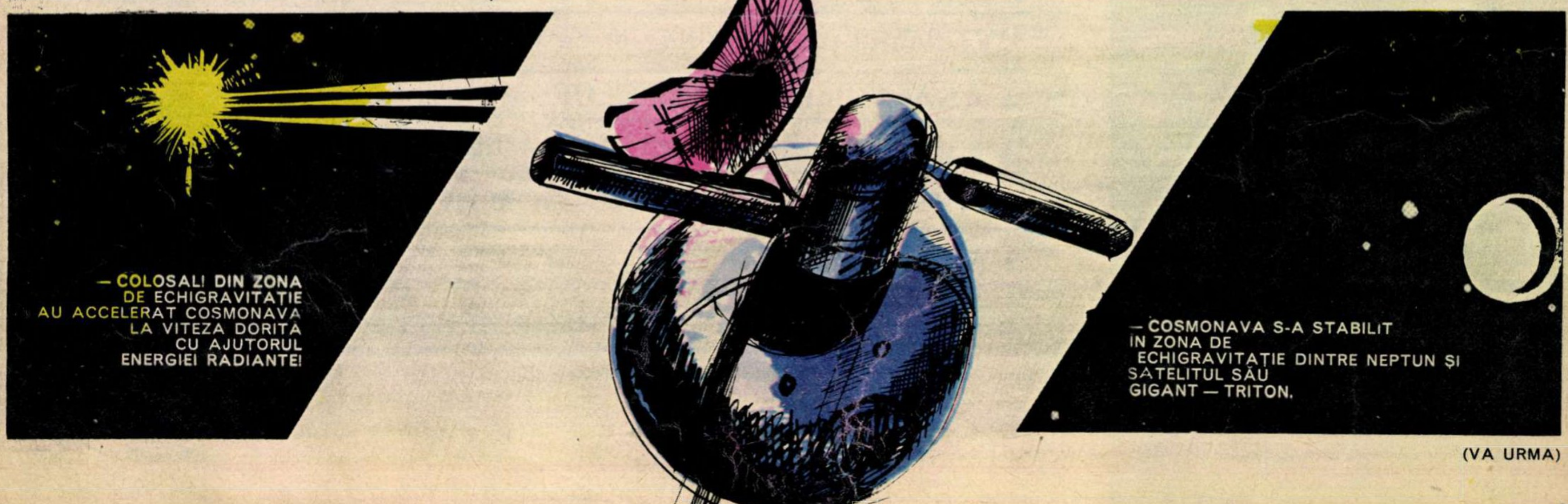
— COLOSAL! DIN ZONA DE ECHIGRAVITAȚIE AU ACCELERAT COSMONAVA LA VITEZA DORITA CU AJUTORUL ENERGIEI RADIANTE!
— COSMONAVA S-A STABILIT IN ZONA DE ECHIGRAVITAȚIE DINTRE NEPTUN ȘI SATELITUL SĂU GIGANT — TRITON.

(VA URMA)

CORSARUL VI SE DESTĂINUIE 7

Locuiam la căminul «Dinamo», împreună cu Cornel Dinu și, într-o seară, i-am destăinuit prietenului meu că aveam de gînd să dau bir cu fugiții. Cornel m-a ascultat, apoi mi-a zis pe un ton categoric:

— Să nu cumva să ajungă povestea asta la urechile lui nea Traian, că voi avea prilejul să vin cu prăjituri la tine, la spital...

Cu tot avertismentul lui Cornel, a doua zi i-am spus antrenorului tot. M-a ascultat zîmbind. Apoi, spre surprinderea mea, m-a luat cu binișorul:

— Ascultă, eu sînt convins că tu ești cel mai bun vîrf de atac pe care l-am întîlnit în cariera mea. Dar... arăți ca un cui ruginit, care a stat ani de zile în ploaie. Trebuie să muncești de zece ori mai mult, ca să poți da jos toată rugina asta. Crezi că ești în stare să faci așa ceva, continuăm, dacă nu, de mîine ești liber. Dar dacă te hotărăști să rămîi, te avertizez că-ți va fi și mai greu, iar din partea mea nu vei avea nici o îngăduință. Și te rog totodată, să te duci și să-i spui și lui Nelu Nunweiller ceea ce mi-ai spus mie.

Poate că ma-ș fi lăsat păgubaș și aș fi renunțat, dar povestea cu «îți va fi mult mai greu» m-a îndîrjit. Toată ambiția din mine s-a trezit și s-a răsculat și m-am jurat (pentru a cîta oară de cînd jucam fotbal?), să-l uimesc pe nea Traian cu puterea mea de muncă. Mai ales că, de ce să nu recunosc, mă flatase teribil cu «ce-l mai bun vîrf de atac» pe care îl întîlnise el. L-am ascultat, din mai multe motive, și m-am dus și la Nunweiller III (el era pe atunci căpitanul echipei I) și i-am spus și lui ceea ce îi spusesem și antrenorului.

— Vezi — mi-a zis Nunweiller — s-a cam terminat de multișor cu joaca și este bine să înțelegi acum, și nu mai tîrziu, acest lucru. Dacă vrei într-adevăr să-l dai gata pe nea Traian, am să te învăț ceva, un mic vicleșug: în timpul orelor de antrenament colectiv, nu prea ai timp să exersezi ceea ce vrei tu și nici cît vrei. Îți rămîne o singură soluție: să vii la alte ore, care îți convin, și să lucrezi de unul singur. Poți să începi chiar de mîine.

A doua zi dimineața mi-am luat ghetele și-am venit pe teren, unde, bucuria mea, i-am găsit pe aproape toți băieții din echipa I. După vreo jumătate de oră de lucru de unul singur, l-am zărit în tribună, citind ziarul, și pe antrenor. Nunweiller s-a apropiat de mine și mi-a spus, din fugă, să nu mă las păcălit de lectura lui nea Traian, pentru că ziarul pe care-l studiază atît de concentrat, are «ochelari». Mai tîrziu am aflat toate amănuntele despre acești «ochelari»: erau niște găurele făcute cu țigara aprinsă pe literele mari ale ziarului, prin care nea Traian urmărea tot timpul cum evoluau băieții în mod voluntar și după priceperea lor.

(Va urma)

ELENA RUXSANDA,
căpitan, 13 ani.

MIHAELA POPESCU,
secund, 13 ani.

ANCA GORODEA,
botanist, 13 ani.

MARGARETA IONESCU,
topograf, 13 ani.

CONSTANTINA ILIE,
cronicar, 13 ani.

CARMEN CIUCU,
sanitar, 12 ani.

ŞTEFANIA CIUCU,
pictor, 13 ani.

RITA AVRAMESCU,
zoolog, 13 ani.

ANA HANDRA,
geograf, 13 ani.

MIHAELA URSU,
meteorolog, 13 ani.

CONSTANTIN D. POPESCU,
profesor de geografie,
comandantul echipajului, 43 ani.

CÎŞTIGĂTORII TROFEULUI «CORTUL DE MĂTASE»

ECHIPAJUL Genţiana

Începem prezentarea acestui original echipaj cu un citat... științific (dar și poetic totodată) din jurnalul său de bord: «Gențianele sînt plante floricole, gingașe dar temerare, care populează pajiștile subalpine și alpine, cu solul bogat în humus. Unele sînt colorate în galben pal sau aprins (Gențiana lueta, monument al naturii), altele în albastru deschis sau în mov».

În vara trecută, pe pantele masivului Făgăraș, pe lîngă gențianele răsărite în primăvară, au mai apărut alte zece: este vorba despre pionierele și elevele de la Școala generală nr. 1 din Pitești, membre ale echipajului participant la «Expedițiile Cutezătorii», care și-a luat numele de la această floare de munte.

Deși gingașe (ca mai toate fetele de vîrsta lor), «gențianele» s-au dovedit temerare în adevăratul înțeles al acestui cuvînd. Timp de opt zile, ele au parcurs în acest masiv un itinerar deosebit de interesant, dar și greu, cea mai mare parte a lui aflîndu-se la peste 2 000 m altitudine. Călătorind pe cărări călcate mai ales de caprele negre, «gențianele» au desfășurat o amănunțită cercetare geografică a masivului (spre exemplificare enumerăm titlurile referatelor lor științifice: «Studiul privind toponimia masivului Făgăraș», «Contribuții la studiul reliefului glaciar», «Interdependența dintre factorii naturali») dînd totodată dovadă de o emoționantă unitate în învingerea greutăților de tot felul ivite pe parcurs, fapt ce-a determinat juriul concursului să le acorde, în unanimitate, trofeul **«Cortul de mătase»**.

«Poteca ne purta pașii din stîncă în stîncă. În stînga noastră se deschidea o prăpastie amețitoare. Înaintam cu mare greutate și prudență. Ne ajutam între noi una pe alta, iar o dată a trebuit să le luăm pur și simplu pe sus pe colegele noastre Ștefania Cincu și Rita Avramescu, deoarece rămăseseră suspendate pe o mică platformă de piatră, sub poteca de creastă». «Pe Negoiul, străbătînd zona «Acelor Cleopatrei», spre vîrf, a trebuit să urcăm prin cățărare. Ne era greu, dar ne îmbărbătam una pe alta...». «Ne bucuram de fiecare nou pas făcut, de fiecare succes obținut în urcușul nostru, și ne simțeam strîns unite cu întreaga noastră ființă în învingerea greutăților drumului». Sînt doar cîteva pasaje culese din jurnalul echipajului, care oglindesc unitatea, spiritul de întrajutorare, care a domnit tot timpul între cele 10 «gențiane», fapt care a și făcut ca expediția lor să fie încheiată cu succes.

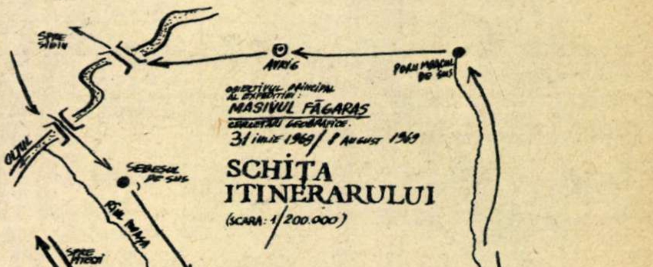

● «GENŢIANA» a fost singurul echipaj participant la prima ediție a «Expedițiilor Cutezătorii», care a fost format numai din fete.

● Pe lîngă importantul trofeu «CORTUL DE MĂTASE», oferit de către revista noastră, vă reamintim că «gențianele» au mai primit și premiul special al Ministerului Învățămîntului, constînd în cîte un ceas de mînă acordat fiecărei membre a echipajului.

● Este unul dintre puținele echipaje care au avut un cîntec propriu de drumeție, compus de eleva Ștefania Cincu (membră a echipajului), din care cităm o strofă: «Echipajul Gențiana/ Merge înfruntînd voios/ Munții răsăriți în cale,/ Unda rîului spumos».

● Membrele echipajului sînt elevele care au terminat anul școlar trecut cu medii de la 9,40 în sus, cinci dintre ele avînd media 10.

Înainte de start, studiind regulamentul concursului.

Veselie și... unitate pe traseu.

DAN BUZDUGAN

10

Scenariu: **DUMITRU ALMAȘ**
Desene: **PUIU MANU**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT. LUPTA DE LA CĂLUGĂRENI SE APROPIA DE SFÎRȘIT. SINAN PAȘA ÎȘI VEDE OȘTIREA ÎNFRÎNTĂ. ÎNCERCĂRILE LUI DE A-I OPRI PE CEI CE FUG, SÎNT ZADARNICE. ÎNFRÎNȚI ȘI ÎNSPĂIMÎNTAȚI, SPAHII ȘI IENICERII SE BULUCEAU, UNII PESTE ALȚII, SĂ TREACĂ PODUL. CEI MAI MULȚI SE ÎNFUNDAU ÎN MLAȘTINĂ.

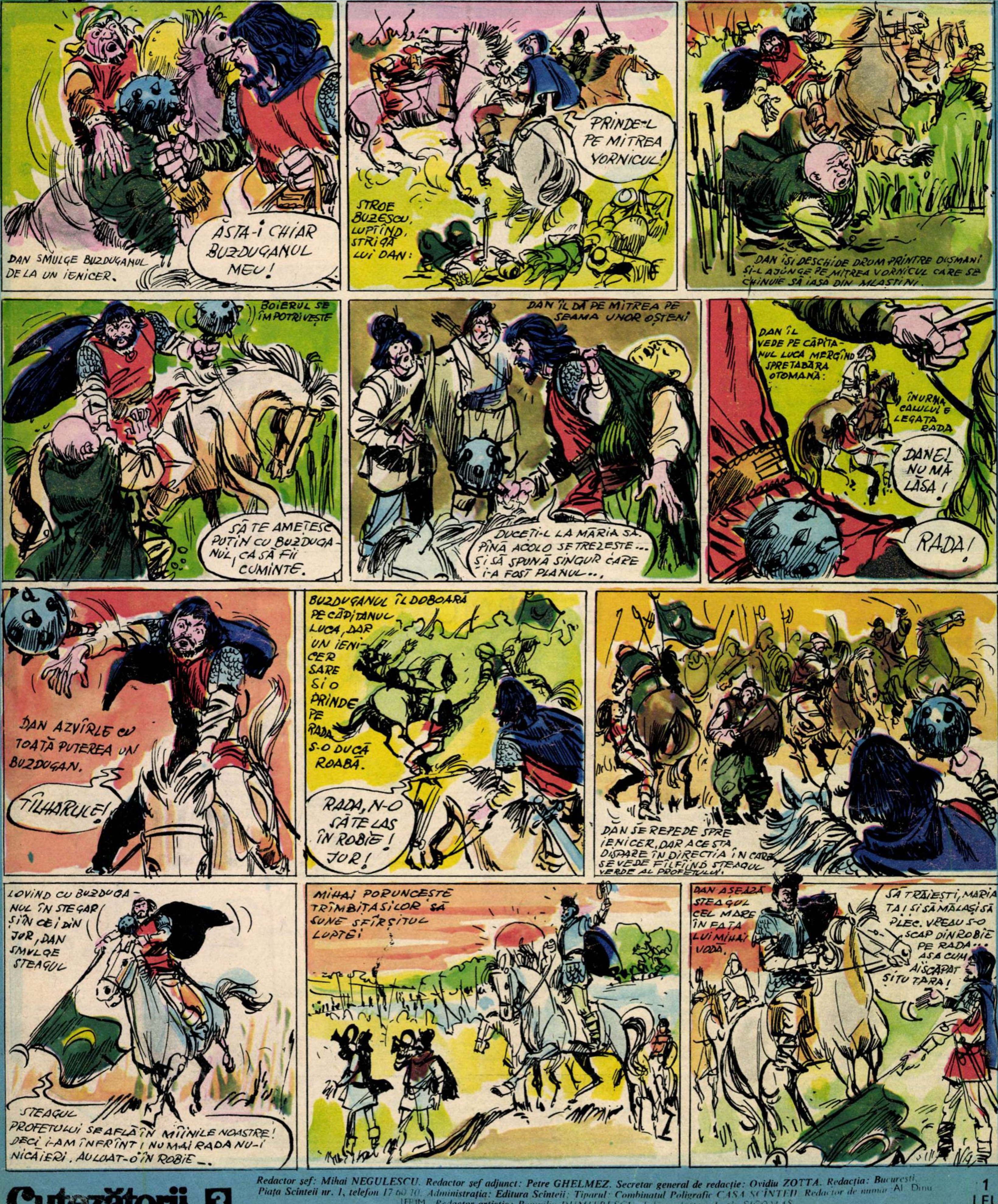
DAN SMULGE BUZDUGANUL DE LA UN IENICER.
ĂSTA-I CHIAR BUZDUGANUL MEU!
STROE BUZESCU, LUPTÎND, STRIGĂ LUI DAN:
PRINDE-L PE MITREA VORNICUL!
DAN ÎȘI DESCHIDE DRUM PRINTRE DUȘMANI ȘI-L AJUNGE PE MITREA VORNICUL CARE SE CHINUIE SĂ IASĂ DIN MLAȘTINI.
BOIERUL SE ÎMPOTRIVEȘTE
SĂ TE AMEȚESC PUȚIN CU BUZDUGANUL, CA SĂ FII CUMINTE.
DAN ÎL DĂ PE MITREA PE SEAMA UNOR OȘTENI
DUCEȚI-L LA MĂRIA SA. PÎNĂ ACOLO SE TREZEȘTE... ȘI SĂ SPUNĂ SINGUR CARE I-A FOST PLANUL...
DAN ÎL VEDE PE CĂPITANUL LUCA MERGÎND SPRE TABĂRA OTOMANĂ:
ÎN URMA CALULUI E LEGATĂ RADA
DANE! NU MĂ LĂSA!
RADA!
DAN AZVÎRLE CU TOATĂ PUTEREA UN BUZDUGAN.
TÎLHARULE!
BUZDUGANUL ÎL DOBOARĂ PE CĂPITANUL LUCA, DAR UN IENICER SARE ȘI O PRINDE PE RADA S-O DUCĂ ROABĂ.
RADA, N-O SĂ TE LAS ÎN ROBIE! JUR!
DAN SE REPEDE SPRE IENICER, DAR ACESTA DISPARE ÎN DIRECȚIA ÎN CARE SE VEDE FÎLFÎIND STEAGUL VERDE AL PROFETULUI.
LOVIND CU BUZDUGANUL ÎN STEGAR ȘI ÎN CEI DIN JUR, DAN SMULGE STEAGUL
STEAGUL PROFETULUI SE AFLĂ ÎN MÎINILE NOASTRE! DECI I-AM ÎNFRÎNT! NUMAI RADA NU-I NICĂIERI. AU LUAT-O ÎN ROBIE...
MIHAI PORUNCEȘTE TRÎMBIȚAȘILOR SĂ SUNE SFÎRȘITUL LUPTEI
DAN AȘEAZĂ STEAGUL CEL MARE ÎN FAȚA LUI MIHAI VODĂ.
SĂ TRĂIEȘTI, MĂRIA TA! ȘI SĂ MĂ LAȘI SĂ PLEC. VREAU S-O SCAP DIN ROBIE PE RADA... AȘA CUM AI SCĂPAT ȘI TU ȚARA!

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr: Al. Dinu IEFIM. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAS

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă 41033

1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

4

JOI, 22 IANUARIE
1970, ANUL IV
(122)

ÎN MAREA SALĂ DE BAL
A IERNII...
Foto: GR. PREPELIȚĂ

ÎN ACEST NUMĂR:

- Un nou concurs pentru cititorii noștri! (pag. 3)
- Ciberneticienii din Cluj (pag. 4—5)
- Taina megaliților (pag. 8—9)

a. ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

RECENT, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ION GHEORGHE MAURER, A FĂCUT O VIZITĂ ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ FEDERATIVĂ IUGOSLAVIA, LA INVITAȚIA PREȘEDINTELUI VECEI EXECUTIVE FEDERALE, MITIA RIBICICI. ÎN VIZITA SA, ȘEFUL GUVERNULUI ROMÂN A FOST ÎNSOȚIT DE EMIL DRĂGĂNESCU, VICEPREȘEDINTE AL CONSILIULUI DE MINIȘTRI, PREȘEDINTELE PĂRȚII ROMÂNE ÎN COMISIA MIXTĂ ROMÂNO-IUGOSLAVĂ DE COLABORARE ECONOMICĂ, GHEORGHE BUZDUGAN, PREȘEDINTELE CONSILIULUI NAȚIONAL AL CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE, NICOLAE ECOBESCU, ADJUNCT AL MINISTRULUI AFACERILOR EXTERNE, ȘI ALTE PERSOANE OFICIALE. CU ACEST PRILEJ S-A PROCEDAT LA O AMPLĂ TRECERE ÎN REVISTĂ A STADIULUI ACTUAL AL RELAȚIILOR ROMÂNO-IUGOSLAVE DE PRIETENIE, COLABORARE ECONOMICĂ ȘI TEHNICO-ȘTIINȚIFICĂ, CELE DOUĂ PĂRȚI EXPRIMÎNDU-ȘI SATISFACȚIA ÎN LEGĂTURĂ CU AMPLIFICAREA CONSTANTĂ A ACESTOR RELAȚII. TOTODATĂ, PARTICIPANȚII LA CONVORBIRI ȘI-AU CONCENTRAT ATENȚIA ASUPRA EVIDENȚIERII UNOR NOI POSIBILITĂȚI DE EXTINDERE A COLABORĂRII ȘI COOPERĂRII ÎN DIFERITE DOMENII DE ACTIVITATE, ÎN INTERESUL ȘI AVANTAJUL CELOR DOUĂ ȚĂRI, AL ÎNTĂRIRII ȘI ADÎNCIRII PRIETENIEI DINTRE POPOARELE ROMÂN ȘI IUGOSLAVE.

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

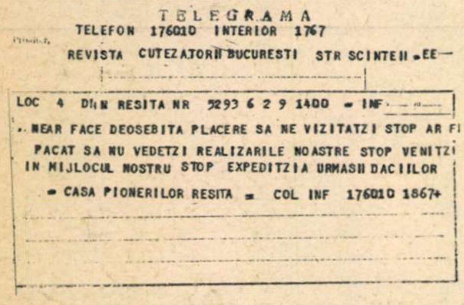

TELEGRAMA
TELEFON 176010 INTERIOR 1767
REVISTA CUTEZATORII BUCURESTI STR SCINTEII •EE—
LOC 4 DIN RESITA NR 5293 6 2 9 1400 • INF
• NEAR FACE DEOSEBITA PLACERE SA NE VIZITATZI STOP AR FI
PACAT SA NU VEDETZI REALIZARILE NOASTRE STOP VENITZI
IN MIJLOCUL NOSTRU STOP EXPEDITZIA URMASII DACIILOR
• CASA PIONERILOR RESITA • COL INF 176010 1867+

Hotărît lucru, cele 16 pagini săptămînale ale revistei noastre sînt neîncăpătoare pentru atîtea vești pe care voi ni le trimiteți zilnic. Unii istorisiți fapte pionierești. Alții vă încercați pana la «rozete» sau la «atelierul literar», condus de distinsul poet Virgil Teodorescu. În sfîrșit, alții ne somați că vom pierde incomensurabil dacă nu ne vom deplasa urgent la fața locului să vedem cu ochii noștri marile recolte din Expedițiile Cutezătorii. Și — în subtext — ne sugerați că ne-am scuti singuri de un drum ulterior, dacă ne vom umple de la început geamantanele cu cît mai multe medalii și trofee... netransmisibile!

Cum să nu te intrige atîta siguranță, cînd știi bine că într-o competiție a cutezanței nu lipsește altruismul și modestia? Cum să nu te deruteze întrucîtva insinuanta bănuială că numai la fața locului ne-am putea da seama de valoarea reală a descoperirilor?

Zilele trecute, juriul național al Expedițiilor a organizat, la București, o reuniune de lucru a comandanților de echipaje participante la ediția 1969, în cadrul căreia am retrăit împreună fermecătoare pagini de călătorii și aventură, în peisajul plin de frumuseți și relicve istorice, al munților și al ținuturilor românești.

Inițiate ca un concurs de drumeție și cercetare științifică, se pare că «expedițiile» au pus în mișcare ambiții și pasiuni demne de tot ce are mai frumos cutezătoarea vîrstă a pionieriei. În condiții nu totdeauna lesnicioase, răsplătiți însă totdeauna prin generoase experiențe de viață și descoperiri, s-au făcut pași sprinteni spre viitoare vocații, s-au petrecut întîmplări cu mult haz, s-au consolidat prietenii. Pretutindeni, în fremătătoarele galaxii ale echipajelor, ce au populat o vară întreagă peisajul carpatin, s-au aflat neîntrerupt, veghind cu dragoste zborul de tineri șoimi al copiilor, purtînd întreaga răspundere a izbînzii, acești oameni minunați, profesorii noștri — comandanții de expediție. Acești generoși și înțelepți prieteni vîrstnici, acești ghizi de nădejde care au înfăptuit cu noi întreg șiragul de bucurii și necazuri trecătoare al itinerariilor, dovedindu-se aceiași profesori — buni și severi totodată —, pe care îi respectasem și-i îndrăgisem atît de mult în zilele de școală.

Unindu-ne gîndul cu cel al sutelor de expediționari, al căror sîrg în a-și etala comorile culese și descoperite începem să-l înțelegem, adresăm la rîndul nostru vii mulțumiri tuturor celor ce au contribuit ca, dincolo de trofee și premii, entuziastele echipaje pionierești să descopere și să-și apropie frumusețile munților noștri, dimensiunile contemporane ale patriei, să trăiască o pasionantă experiență de viață.

Mihai Negulescu

CALENDAR

Ianuarie

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

23 IANUARIE 1938 — a murit medicul **ION NANU MUSCEL** (n. 1862), profesor la Facultatea de Medicină din București. Autor a nenumărate lucrări de specialitate, el a fost unul din partizanii introducerii examenelor de laborator pentru stabilirea diagnosticului.

27 IANUARIE 1970 — se împlinesc 110 ani de la moartea lui **IANOȘ BOLYAI** (n. 1802), matematician maghiar, originar din Transilvania. Încă din tinerețe, Bolyai a făcut o serie de descoperiri în domeniul matematicii. Lucrările sale au pus geometria pe baze noi, deschizîndu-i largi perspective.

28 IANUARIE 1970 — se împlinesc 90 de ani de la nașterea pictorului **CAMIL RESSU** (m,1962). Multe din lucrările sale, ca **Mocanii, Odihnă pe cîmp, Două țărănci** ș.a., au ca temă viața țăranilor. Pe pînzele lui Ressu au prins, de asemenea, viață, portretele unor intelectuali ai vremii sale: Luchian, Arghezi, Sadoveanu, Iser, Brâncuși. Camil Ressu a fost unul din artiștii angajați pe linia unei arte realiste.

AUR DE TURDA?

DA!

spun Cutezătorii

Este cunoscut faptul că la noi meșteșugul sticlăriei de artă are o vechime de peste trei secole. O scrisoare a vornicului Dragomir, de la curtea lui Matei Basarab, menționa sticlăria domnească de la Tîrgoviște. Așadar, nu-i de mirare că acest meșteșug a devenit în zilele noastre o adevărată artă, fiind binecunoscută, printre altele, fabrica de sticlărie de la Turda, care numai în cursul acestui an își va aduce un spor de peste 40 000 de kilograme de... vaze de flori, sticlărie ornamentală, obiecte felurite ce îmbină utilul și frumosul în linii suple, elegante, ornamentate într-o cromatică splendidă. Și fiindcă e vorba de cromatică, un amănunt, nu lipsit de importanță: nu de mult, aici, la Turda, s-a aplicat pentru prima dată în țară decorarea obiectelor din sticlă cu un aur special, obținut după un procedeu elaborat de acad. Raluca Ripan și cercetătorul științific Gheorghe Pop.

Toți — buni la învățătură, toți — radiofoniști pasionați. Iată cartea de vizită a celor 16 elevi de la Școala generală — satul Stoienești, comuna Florești, județul Ilfov, constituiți în cercul de radio al școlii.

●

COPII CU CARE NE MÎNDRIM

Pioniera din fotografie se numește Simona Bulea *și este elevă în clasa a VI-a C.*

La serbările pionierești se află în rîndul celor mai buni dansatori, în revista literară a școlii semnează versuri, iar ca președintă a unității de pionieri de la Liceul din Beclean, județul Bistrița este... peste tot unde e nevoie de o mînă energică, de o minte ageră, de un cuvînt prietenesc.

Notele ei? Pe toată linia, 10!